

Vilniaus universitetas
TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR POLITIKOS MOKSLŲ
INSTITUTAS

POLITIKOS IR MEDIJŲ MAGISTRO PROGRAMA

GUODA MOCKAITĖ

II kurso studentė

**KINIJOS KOGNITYVINIS KARAS PRIEŠ JUNGTINES AMERIKOS VALSTIJAS:
KOGNITYVINĖS KOVOS PASIREIŠKIMAS PER KINIJOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
VALDOMĄ ŽINIASKLAIDOS PRIEMONĘ „THE GLOBAL TIMES“**

MAGISTRINIS DARBAS

Darbo vadovas: Dr. Nerijus Maliukevičius

Vilnius, 2026

BIBLIOGRAFINIO APRAŠO LAPAS

Mockaitė G. Kinijos kognityvinis karas prieš Jungtines Amerikos Valstijas: kognityvinės kovos pasireiškimas per Kinijos komunistų partijos valdomą žiniasklaidos priemonę „The Global Times“: Politikos ir medijų studijų specialybės, magistrinis darbas / VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas; darbo vadovas N. Maliukevičius. – V., 2026. – 82.

Reikšminiai žodžiai: kognityvinis karas, kognityvinė kova, JAV, Kinija, Kinijos komunistų partija, žiniasklaida, „The Global Times“, komunikacija, tarifai.

Šiame darbe nagrinėjamas Kinijos kognityvinio karo pasireiškimas prieš Jungtines Amerikos Valstijas per Kinijos komunistų partijos valdomą žiniasklaidos priemonę „The Global Times“.

Kognityvinis karas yra naujai besiformuojanti integrali karinės sritis, kuria siekiama kontroliuoti visuomenės kognityvinį pažinimą. Kinijos kognityvinis karas vertinamas pritaikant Jeremy (Yen-ming) Chen medijų kontrolės mechanizmus ir Hung ir Hung adaptuotą kognityvinio karo analitinę prieigą per komunikaciją. Darbe tiriamos „The Global Times“ komunikacijos taktikos bei Kinijos įtaka ir kontrolė JAV medijoms.

PATVIRTINIMAS APIE ATLIKTO DARBO SAVARANKIŠKUMĄ

Patvirtinu, kad įteikiamas magistrinis darbas „**Kinijos kognityvinis karas prieš Jungtines Amerikos Valstijas: kognityvinės kovos pasireiškimas per Kinijos komunistų partijos valdomą žiniasklaidos priemonę „The Global Times“** yra:

1. Atliktas mano pačios ir nėra pateiktas kitam kursui šiame ar ankstesniuose semestruose;
2. Nebuvo naudotas kitame Institute/Universitete Lietuvoje ir užsienyje;
3. Nenaudoja šaltinių, kurie nėra nurodyti darbe ir pateikia visą panaudotos literatūros sąrašą.

Guoda Mockaitė

IVADAS

Sparti skaitmenizacija, technologijų, dirbtinio intelekto bei informacinių ir kibernetinių priemonių raida transformuoja ir plečia karybos lauką – iš tiesioginės konfrontacijos integruojasi į kognityvinę sferą, keičiant įprastas, tradicines karo metodikas. Tokia transformacija veikia valstybių tarptautinius santykius ir požiūrį į konfliktus ar karus – jų organizavimą, įgyvendinimą. Vakarų demokratijos ir priešiškos valstybės varžosi dėl įtakos formuoti ir kontroliuoti visuomenių kognityvinį pažinimą. Tačiau išmaniųjų technologijų ir dirbtinio intelekto vystymasis suteikia prieigos greičiau ir paprasčiau pasiekti visuomenės protus ir daryti įtaką, psichologiškai paveikiant visuomenes ir kartu formuojant precedentą šeštosios – kognityvinės – karybos sričiai.¹

Tarptautinėje aplinkoje didėjanti įtampa kyla tarp dviejų didžiųjų pasaulio galių – Jungtinių Amerikos Valstijų (toliau – JAV) ir Kinijos. Remiantis 2025 m. kovo mėn. metiniu JAV žvalgybos grėsmių bendruomenei vertinimu, JAV žvalgyba kaip pagrindinę grėsmę Amerikai identifikuoja Kiniją.² D. Trumpui laimėjus 2024 m. JAV prezidento rinkimus, pastebimas dvišalių santykių aštrėjimas su Kinija. 2025 m. vasario 1 d. prezidentas D. Trump išleido vykdomąjį įsaką Nr. 14195, kuriame nurodoma, jog JAV taikys 10 proc. tarifą Kinijos importui.³ Vasario 27 d. D. Trump paskelbė, jog tarifai Kinijos importui nuo kovo 4 d. yra padidinami dar 10 proc., viso sudarant 20 proc. tarifo taikymą visam Kinijos importui.⁴ Kinijos atsakas į JAV vykdomą užsienio politiką buvo pateiktas Kinijos užsienio reikalų atstovo, teigiant: „[...] Jei JAV nori karo, nesvarbu, ar tai būtų tarifų karas, ar prekybos karas, ar bet koks kitas karas, esame pasirengę kovoti iki galo.“⁵ Diplomatijoje ir tarptautiniuose santykiuose ekonominis spaudimas ar ekonominės sankcijos yra laikytinos kietosios galios (hard power) instrumentu, kaip aiškina Ernest J. Wilson: „Tarptautinėje politikoje „galia“ reiškia gebėjimą paveikti kitą asmenį, kad šis elgtųsi taip, kaip kitaip nebūtų elgęsis. Kietoji galia – tai gebėjimas priversti jį tai daryti. Kietosios galios strategijos daugiausia dėmesio skiria karinei intervencijai, prievartos diplomatijai ir ekonominėms sankcijoms, siekiant apginti nacionalinius

¹ B. Claverie, B. Prébot, N. Buchler and F. du Cluzel (ed.), *Cognitive Warfare: The Future of Cognitive Dominance* (NATO-CSO Science and Technology Organization, March 2022, 1-5, <https://hal.science/hal-03635898/document> (žiūrėta 2026 m. sausio 9 d.).

² Office of the Director of National Intelligence, *Annual Threat Assessment of the U.S. Intelligence Community: Unclassified Report* (Washington, DC: Office of the Director of National Intelligence, March 25, 2025), 9, <https://www.dni.gov/files/ODNI/documents/assessments/ATA-2025-Unclassified-Report.pdf> (žiūrėta 2026 m. sausio 9 d.).

³ *Imposing Duties to Address the Synthetic Opioid Supply Chain in the People's Republic of China*, Executive Order 14195, 90 Fed. Reg. 9121 (Feb. 7, 2025), Federal Register, <https://www.federalregister.gov/documents/2025/02/07/2025-02408/imposing-duties-to-address-the-synthetic-opioid-supply-chain-in-the-peoples-republic-of-china> (žiūrėta 2026 m. sausio 9 d.).

⁴ Erica York, Alex Durante, „Trump Tariffs: Tracking the Economic Impact of the Trump Trade War“, Tax Foundation, December 1, 2025, žiūrėta 2026 m. sausio 9 d., <https://taxfoundation.org/research/all/federal/trump-tariffs-trade-war/#timeline>.

⁵ CHINA MFA Spokesperson 中国外交部发言人 (@MFA_China), „The fentanyl issue is a flimsy excuse to raise U.S. tariffs on Chinese imports.“, X [buvęs Twitter] įrašas, 2025 m. kovo 4 d., https://x.com/MFA_China/status/1896904623589621816.

interesus.“⁶ Kadangi JAV ir Kinijos konfrontacijoje yra regimas ekonominių priemonių taikymas, kurį ekonomikos apžvalgininkai vadina „Trumpo tarifų karu“ – kietosios galios panaudojimas tampa dvišalių santykių aštrėjimo indikatoriumi, į kuriuos Kinija gali imtis atsakomųjų priemonių, paremtomis netradicinėmis karybos priemonėmis ir nekonvencinio karo metodikomis – kognityviniu karu, kurio pasireiškimas nėra akivaizdus ir plačiai ištirtas.

Susidomėjimas kognityviniu karu akademinėje literatūroje pradėjo augti 2020 – 2021 m. NATO „Allied Command Transformation“ inicijavus diskusijas dėl kognityvinio karo koncepto pritaikymo karyboje⁷. Nors kognityvinio karo tema akademinėje literatūroje plėtojama vis dažniau, praktinis kognityvinio karo koncepto tyrimų pritaikymas išlieka ribotas. Hung ir Hung, nagrinėdami kognityvinio karo pasireiškimą komunikacijoje, kritikuoja, kad egzistuojantys praktiniai kognityvinio karo tyrimai apsiriboja dezinformacijos, propagandos ir naratyvų analizėmis⁸. Autorių teigimu, tokia tiriamoji prieiga, ignoruojanti kognityvinius mokslus ir neuromokslus, nėra pakankama siekiant visapusiškai ištirti kognityvinio karo pasireiškimą. Todėl autoriai pasiūlo alternatyvią kognityvinio karo pasireiškimo komunikacijoje metodologinę prieigą. Tuo tarpu Jeremy (Yen-ming) Chen savo darbe išskiria medijų kontrolės mechanizmus kognityviniame kare, kurie leidžia analizuoti, kaip medija yra įveiklinama ir išnaudojama, siekiant įgyvendinti strateginius tikslus⁹. Atsižvelgiant į empirinių tyrimų stygių, taikant Hung ir Hung kognityvinio karo pasireiškimo komunikacijoje tiriamąją prieigą¹⁰ akademinėje literatūroje ir siekiant užpildyti spragą, šio darbo tikslas – remiantis atvejo analizei adaptuota metodologine prieiga paremta Jeremy (Yen-ming) Chen kognityvinio karo medijų kontrolės mechanizmais ir Hung ir Hung kognityvinio karo pasireiškimo komunikacijoje priemonėmis, ištirti Kinijos kognityvinį karą prieš JAV.

Šio darbo tyrimo uždaviniai:

1. Kitiškai įvertinti kognityvinio karo sampratą ir išanalizuoti Kinijos kognityvinio karo strategijos raidą.

⁶ Ernest J. Wilson III, “Hard Power, Soft Power, Smart Power,” *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* 616 (2008): 110–124, <https://www.jstor.org/stable/25097997> (žiūrėta 2026 m. sausio 9 d.).

⁷ François du Cluzel, *Cognitive Warfare* (Norfolk, VA: NATO Allied Command Transformation Innovation Hub, January 2021), 4–5 https://innovationhub-act.org/wp-content/uploads/2023/12/20210113_CW-Final-v2-.pdf (žiūrėta 2026 m. sausio 9 d.).

⁸ Hung, Tzu-Chieh, and Tzu-Wei Hung. 2020. „How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars.“ *Journal of Global Security Studies* 7 (4): 1–18. <https://doi.org/10.1093/jogss/ogac016>.

⁹ Commander Jeremy (Yen-ming) Chen, “The Challenges Taiwan Faces in Cognitive Warfare and Its Impact on US–Taiwan Relations,” *Journal of Indo-Pacific Affairs* (Spring 2025): 92–93, žiūrėta 2026 m. sausio 12 d. <https://media.defense.gov/2025/May/01/2003702343/-1/-1/1/VIEW%20-%20CHEN%20DISCLAIMER.PDF>

¹⁰ Hung, Tzu-Chieh, and Tzu-Wei Hung. 2020. „How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars.“ *Journal of Global Security Studies* 7 (4): 1–18. <https://doi.org/10.1093/jogss/ogac016>.

2. Remiantis Jeremy (Yen-ming) Chen kognityvinio karo medijų kontrolės mechanizmais ir Hung ir Hung kognityvinio karo pasireiškimo komunikacijos priemonėmis metodologinėmis priemonėmis, adaptuoti ir sukonstruoti šio darbo tyrimo modelį.
 3. Remiantis Jeremy (Yen-ming) Chen kognityvinio karo per medijų kontrolės mechanizmus pasitelkiant medijas, ištirti Kinijos kognityvinio karo pasireiškimą prieš JAV
 4. Remiantis Hung ir Hung adaptuota kognityvinio karo pasireiškimo komunikacijoje metodologine prieiga, per Kinijos komunistų partijos valdomą žiniasklaidos priemonę „The
- Šio darbo tyrimo metodologija yra paremta adaptuota metodologine prieiga, grindžiama Jeremy (Yen-ming) Chen kognityvinio karo pasireiškimo analize per medijų kontrolės mechanizmus¹¹ ir Hung ir Hung kognityvinio karo pasireiškimą komunikacijoje, pritaikant kiekybinius ir kokybinius tyrimo metodus.¹²

¹¹ Commander Jeremy (Yen-ming) Chen, “The Challenges Taiwan Faces in Cognitive Warfare and Its Impact on US–Taiwan Relations,” *Journal of Indo-Pacific Affairs* (Spring 2025): 92-93, žiūrėta 2026 m. sausio 12 d. <https://media.defense.gov/2025/May/01/2003702343/-1/-1/1/VIEW%20-%20CHEN%20DISCLAIMER.PDF>

¹² Hung, Tzu-Chieh, and Tzu-Wei Hung. 2020. „How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars.“ *Journal of Global Security Studies* 7 (4): 1–18. <https://doi.org/10.1093/jogss/ogac016>.

TURINYS

PATVIRTINIMAS APIE ATLIKTO DARBO SAVARANKIŠKUMĄ.....	3
ĮVADAS	4
1. LITERATŪROS APŽVALGA	8
1.1. Diskusijos dėl „kognityvinės kovos“ koncepto apibrėžimo	8
1.2. Kinijos „kognityvinės kovos“ samprata: Kinijos pranašumas prieš Vakarus	9
1.2.1. Kinijos kognityvinio karo strategijos raida: „Trijų karų“ doktrina – „kognityvinės kovos“ pradžia/pradmuo	11
1.2.2. „Trijų karų“ įgyvendinimo Scarborough Shoal atvejis	12
1.3. „Kognityvinės kovos“ koncepto įveiklinimas ir ateities pontencialas – „metakaras“	13
2. TEORINIS PAGRINDAS	15
2.1. Šiandieninis Kinijos „kognityvinis karas“	15
2.2. Jeremy (Yen-ming) Chen medijų vaidmuo kognityviniame kare Kinijos	15
2.3. Hung ir Hung: visapusiška kognityvinio karo sistema	17
2.3.1. Hung ir Hung analitinis modelis: įvesties dimensija	20
3. KINIJOS „THE GLOBAL TIMES“ ATVEJO ANALIZĖ	23
3.1. Medijų vaidmuo Kinijos kognityviniame kare prieš JAV	24
3.1.1. Kinijos „valties statyba jūrai“ prieš Jungtines Amerikos Valstijas	24
3.1.2. Ekonominis spaudimas žiniasklaidos priemonėms turinčioms verslu ryšiu su Kinija ..	26
3.1.3. Kinijos „Valties skolinimasis į jūrą“ prieš JAV	28
3.2. Kinijos „The Global Times“ atvejo analizė pagal Hung ir Hung	30
3.2.1. Metodologija	30
3.2.2. Kiekybinių rezultatų analizė	32
3.2.3. Kokybinė rezultatų analizė: įvesties dimensija	33
3.2.4. Kokybinė rezultatų analizė: apdorojimo dimensija	50
IŠVADOS	59
DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO DEKLARACIJA	68

1. LITERATŪROS APŽVALGA

1.1. Diskusijos dėl „kognityvinės kovos“ koncepto apibrėžimo

Šiuolaikinėje karyboje yra nusistovėjusios penkios karo dimensijos, kurias sudaro sausumos, jūros, oro, kosmoso ir kibernetinė sritys, tačiau sparti išmaniųjų technologijų ir dirbtinio intelekto pažanga bei esama geopolitinė saugumo situacija paskatino naujos sampratos ir potencialios šeštosios karo dimensijos – kognityvinės karo dimensijos – susiformavimą.¹³

Istoriškai „kognityvinis karas“ buvo suprantamas kaip tam tikros grupės ir/ar veikėjo siekis įvairiomis priemonėmis manipuliuoti priešo kognityviniais mechanizmais, taip siekiant jį pažeisti, paveikti jo sprendimų priėmimą ar sunaikinti.¹⁴ Šiandien kognityvinis karas suvokiamas kaip naujai atsirandantis konceptas, neturintis bendro koncepto, tačiau yra integrali karinės srities dalis, susidedanti iš „minkštosios galios“ (soft power) įrankių, PSY-OPS – psichologinių operacijų – ir kibernetinių bei informacinio karo priemonių.¹⁵ Francois du Cluzel kognityvinę kovą įvardija kaip „kovą dėl protų“,¹⁶ pabrėždamas skaitmeninių technologijų ir neuromokslų strategijų naudojimą, siekiant paveikti individo kognityvinius pažinimus.¹⁷ Todėl, kognityvinio karo tikslas siejamas su žmonių protų užkariavimų, transformuojant šiuolaikinį informacinės kovos lauką.¹⁸ Bernal ir kt atskiria informacinio ir kognityvinio karo konceptus, akcentuodamas, kad informacinio karo tikslas yra skleisti informaciją, o kognityvinio – valdyti individus ir strategiškai formuoti reakcijas į pateikiamą informaciją.¹⁹ Rusijos kognityvinio karo sampratą, Tashev aiškina, kaip kognityvinį pažinimą, kuris yra informacinio karo dalis²⁰, o Spildsobel Hansen apibūdina, kaip informacinės operacijas nukreiptas į kognityvines sritis²¹. Išsiskiriančią kognityvinio karo sampratą pateikia Miller, atskirdamas kognityvinio karo sampratą nuo kibernetinės kovos koncepto.²² Miller išryškina, kad kognityvinis karas yra konflikto forma, kuria siekiama daryti psichologinę žalą individams, kuris yra

¹³ François du Cluzel, *Cognitive Warfare* (Norfolk, VA: NATO Allied Command Transformation Innovation Hub, January 2021), 4–5 https://innovationhub-act.org/wp-content/uploads/2023/12/20210113_CW-Final-v2-.pdf (žiūrėta 2026 m. sausio 9 d.).

¹⁴ Ibid.

¹⁵ Claverie, B. ir du Cluzel, F. (2021); du Cluzel, F. (2021); Reding, D. F. ir Wells, B. (2022); Deppe, C. (2023) cituota iš Deppe, C. ir Schaal, G. S. (2024). Cognitive warfare: a conceptual analysis of the NATO ACT cognitive warfare exploratory concept. *Frontiers in Big Data*, 7:1452129, 1–3.

¹⁶ du Cluzel, F. (2021). Cognitive Warfare cituota iš Deppe, C. ir Schaal, G. S. (2024). Cognitive warfare: a conceptual analysis of the NATO ACT cognitive warfare exploratory concept. *Frontiers in Big Data*, 7:1452129, 1–3.

¹⁷ Ibid.

¹⁸ „Cognitive Warfare: The Intersection of Neuroscience and Digital Strategies“, *Frontiers in Big Data*, 2024, pasiekta per: <https://www.frontiersin.org/journals/big-data/articles/10.3389/fdata.2024.1452129/full>

¹⁹ Bernal, A., Carter, C., Singh, I., Cao, K. ir Madreperla, O. (2020). Cognitive Warfare – An Attack on Thought and Truth cituota iš Deppe, C. ir Schaal, G. S. (2024). *Frontiers in Big Data*, 7:1452129, 1–3.

²⁰ Tashev, B., Purcell, M. ir McLaughlin, B. (2019). Russia's information warfare: exploring the cognitive dimension cituota iš Deppe, C. ir Schaal, G. S. (2024). *Frontiers in Big Data*, 7:1452129, 1–3.

²¹ Splidsboel Hansen, F. (2021). When Russia wages war in the cognitive domain (cituojama pagal Deppe, C. ir Schaal, G. S. (2024). *Frontiers in Big Data*, 7:1452129, 1–3.

²² Miller, S. (2023). Cognitive warfare: an ethical analysis cituota iš pagal Deppe, C. ir Schaal, G. S. (2024). *Frontiers in Big Data*, 7:1452129, 1–3.

per mažas, kad peraugtų į atvirą konfliktą, tačiau kartu pasižymi slaptumu ir nematomu veikimo procese²³. NATO kognityvinės kovos samprata yra apibrėžiama kaip taktika, kurioje derinamos tradicinės ir naujosios technologijos, kartu su neuro mokslais siekiant pasiekti kognityvinių tikslų.²⁴ Tačiau NATO Allied Command Transformation (ACT) dėl koncepto kompleksiskumo, nėra galutinai sutarusi dėl indoktrinuoto kognityvinės kovos apibrėžimo.²⁵

1.2. Kinijos „kognityvinės kovos“ samprata: Kinijos pranašumas prieš Vakarus

NATO nuo 2021 m. diskutuoja dėl kognityvinio karo poveikio karybai, kuris yra įvardijamas kaip kognityvinio dominavimo ateitis.²⁶ Diskusijos yra paskatintos Vakarų ir mažiau demokratiškų Rytų polių tarpusavio konkurencijos. Tarp JAV ir Kinijos, vykstantis konfliktas, nėra tradiciškai ar tiesiogiai pasireiškiantis, todėl įvardijamas hibridiniu karu. NATO teigimu, hibridinis karas pasireiškia įvairiomis karybos formomis, kurio įgyvendinimo būdas apibūdinamas, kaip „konvencinių ar netradicinių galios bei ardomosios veiklos priemonių sąveiką ar susiliejamą. Šios priemonės arba įrankiai yra derinami sinchroniškai, siekiant išnaudoti priešininko pažeidžiamumus ir pasiekti sinerginį poveikį.“²⁷ Kinijos prieš JAV išnaudojamos hibridinio karo priemonės apima: ekonominį spaudimą, paramilitarizaciją, teisėkūros perinterpretavimą, terorizmą ir kognityvinį karą. Kaip numato NATO, būtent priešišku aktorių naudojama hibridinio karo metodika leidžia agresyvioms valstybėms „likti žemiau tikrojo karo slenksčio, kad pasiektų savo strateginį efektą ir kartu užkirstų kelią *ius ad bellum*“²⁸ aktyvavimui ir „trinti ribą tarp karo ir taikos“.²⁹ NATO atsižvelgdama į geopolitines tendencijas ir pastebėdama efektyvų Kinijos nekonvencinių karo priemonių naudojimą, bendradarbiaudama su Mokslo ir technologijų organizacija, pradėjo moksliskai tirti, Vakarų valstybių kovoje prieš Kiniją pralaimėjimo priežastis ir Kinijos kognityvinio karo veikimo mechanizmus³⁰.

²³ Ibid.

²⁴ NATO Allied Command Transformation (2023). Cognitive Warfare Exploratory Concept cituota iš Deppe, C. ir Schaal, G. S. (2024). *Frontiers in Big Data*, 7:1452129, 1-3.

²⁵ Ibid.

²⁶ B. Claverie, B. Prébot, N. Buchler, and F. du Cluzel, eds., *Cognitive Warfare: The Future of Cognitive Dominance*. First NATO Scientific Meeting on Cognitive Warfare (France) – 21 June 2021 (NATO-STO Collaboration Support Office, March 2022), žiūrėta 2026 m. sausio 12 d., <https://innovationhub-act.org/wp-content/uploads/2023/12/Cognitive-Warfare-Symposium-ENSC-March-2022-Publication.pdf>

²⁷ NATO, „Hybrid warfare: new threats, complexity and trust as the antidote“, *NATO Review*, 2021-11-30, <https://www.nato.int/docu/review/articles/2021/11/30/hybrid-warfare-new-threats-complexity-and-trust-as-the-antidote/index.html>

²⁸ Jus (arba ius) ad bellum - teisė, apibrėžianti teisėtas priežastis, dėl kurių valstybė gali pradėti karą, ir akcentuojanti tam tikrus kriterijus, pagal kuriuos karas yra teisingas. Dapo Akande, *The jus ad bellum in the 21st century: Changes in the UN Charter rules on the use of force?*, 2006, (<https://users.ox.ac.uk/~pol0002/director/publications/jusadbellum.pdf>)

²⁹ Kimberly Orinx, Tanguy Struye de Swielande, „China and Cognitive Warfare: Why Is the West Losing?“, in Bernard Claverie, Baptiste Prébot, Norbou Beuchler, François du Cluzel (eds.), *Cognitive Warfare: The Future of Cognitive Dominance*, NATO Collaboration Support Office, 2022, 8, <https://hal.science/hal-03635930>

³⁰ NATO Allied Command Transformation (ACT), „Cognitive Warfare,“ žiūrėta 2026 m. sausio 12 d., <https://www.act.nato.int/activities/cognitive-warfare/>

Tarptautinių santykių mokslininkai Kimberly Orinx ir Tanguy Struye de Swielande darbe „China and Cognitive Warfare: Why is the West Losing“ analizuodami Kinijos kognityvinio karo pranašumo elementus ir skirtumus su Vakarais, aiškina, kad kognityvinio karo įgyvendinimas priklauso nuo šalies strateginės kultūros, kuri Kinijos atžvilgiu yra labiau pritaikyta negu Vakarų valstybėse, šiuo atveju – JAV³¹. Anot Orinx ir Struye, Kinijos strateginė kultūra yra grįsta konfucianizmu³², daoizmu³³, laiko interpretavimu, „Sun Tzu“,³⁴ ir „36 stratagemomis“³⁵, tačiau kartu lanksti, orientuota į situacijos potencialą.³⁶ Mokslininkų teigimu, Kinijos kognityvinio karas yra grindžiamas „sānzhàn 三戰“ – „Trijų karų“ strategija, apimančia teisinio, psichologinio ir viešosios nuomonės karo priemones.³⁷ Taikant teisinio karo veikimo būdus, Kinija siekia įtvirtinti, visuomenės įsipareigojimą laikytis įstatymų, tačiau teisinį / įstatyminių argumentavimą įgyvendina selektyviai.³⁸ Pekino oponentui nesilaikant įstatymų yra pateikiami kaltinimai, tačiau Kinijai ignoruojant teisinį reguliavimą yra randami argumentai pateisinantys teisės aktų nesilaikymą.³⁹ Pasitelkiant psichologinio karo veikimo būdus, Kinija orientuojasi į poveikio priemonių taikymą oponento visuomenei, stimuliuojant elgesį, mąstymą ir formuojant Kinijai „draugišką psichologiją“.⁴⁰ Viešosios nuomonės karas operacionalizuojamas, per komunikaciją tikslinėms priešininko auditorijoms, pasitelkiant įvairius informacijos sklaidos kanalus.⁴¹ Viešosios nuomonės karo pasitelkiamos komunikacijos priemonės, kaip žiniasklaida ir socialiniai tinklai, kartu tampa įrankiais užtikrinančiais, psichologinio ir teisinio karo dominavimą oponento viešojoje erdvėje.⁴² Kaip autoriai pabrėžia, „Trijų karų“ strategijos siekinys yra paveikti visuomenės nuomonę ir užtikrinti jos paramą konfliktui, tačiau kartu menkinti priešininko visuomenę ir daryti įtaką trečiosioms šalims.⁴³ Orinx ir Struye teigimu, trys karo strategijos papildo viena kitą: „diskurso sklaida apima strateginį naratyvą,

³¹ Kimberly Orinx, Tanguy Struye de Swielande, „China and Cognitive Warfare: Why Is the West Losing?“, in Bernard Claverie, Baptiste Prébot, Norbou Beuchler, François du Cluzel (eds.), *Cognitive Warfare: The Future of Cognitive Dominance*, NATO Collaboration Support Office, 2022, 2-9, <https://hal.science/hal-03635930>

³² Konfucianizmas - religija, pagrįsta kinų filosofo Konfucijaus idėjomis. *Cambridge Dictionary*, „Confucianism“, (<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/confucianism>).

³³ Daoizmas - religija, susiformavusi senovės Kinijoje, pabrėžianti paprastą ir natūralų gyvenimą. *Cambridge Dictionary*, „Taoism“, (<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/taoism>).

³⁴ (apie 500 m. pr. m. e.) Kinų karo strategas, "Karo meno" (Ping-fa) autorius. Sun Tzu buvo generolas, V a. tarnavęs Wu valstybei. *Oxford Essential Dictionary of the U.S. Military*, „Sun Tzu“, *Oxford Reference*, (<https://www.oxfordreference.com/display/10.1093/oi/authority.20110803100542208>).

³⁵ "Trisdešimt šešios strategijos" - tai unikalūs senovės kinų patarlių rinkinys, kuriame aprašoma viena gudriausių ir subtiliausių kada nors sukurtų karo taktikų. *The Thirty-Six Strategies*, (<https://bjpcjp.github.io/pdfs/behavior/The-Thirty-Six-Strategies.pdf>).

³⁶ Kimberly Orinx, Tanguy Struye de Swielande, „China and Cognitive Warfare: Why Is the West Losing?“, in Bernard Claverie, Baptiste Prébot, Norbou Beuchler, François du Cluzel (eds.), *Cognitive Warfare: The Future of Cognitive Dominance*, NATO Collaboration Support Office, 2022, 2-9, <https://hal.science/hal-03635930>.

³⁷ Ibid, 2-9.

³⁸ Ibid, 2-9.

³⁹ Ibid, 2-9.

⁴⁰ Ibid, 2-9.

⁴¹ Ibid, 2-9.

⁴² Ibid, 2-9.

⁴³ Ibid, 2-9.

kuriuo siekiama įtikinti šalies ir užsienio gyventojus per perdavimo vektorius (nuomonių karas), sukuriant palankią psichologinę aplinką (psichologinis karas), kad žinia atitiktų išankstines nuostatas, ir tuo pat metu apsisaugant nuo kibernetinio suverenumo, kurį Kinija bando teisiškai įtvirtinti tarptautiniu lygmeniu, logikos (teisinis karas).⁴⁴ Autoriai išskiria, kad Kinijos kognityviniam karui būdingas skirtumas tarp taikos ir karo nebuvimas, kadangi kognityvinėje karyboje ši skirtis neegzistuoja, priešingai negu Vakarų kognityvinio karo sampratoje.⁴⁵ Taigi, Kinijos kognityvinis karas yra suvokiamas kaip abstraktus ir nuolatinis procesas, išeinantis už fizinio matmens ribų – persiorientuojantis į kognityvinę ir kibernetinę erdvę. Todėl, mūšio laukas išsiplečia, kaip autoriai teigia, „mūšio laukas yra visur“, ir tokia kare „visos jėgos ir priemonės yra sujungtos“.⁴⁶

1.2.1. Kinijos kognityvinio karo strategijos raida: „Trijų karų“ doktrina – „kognityvinės kovos“ pradžia/pradmuo

Vakarų valstybėms ieškant konsensuso dėl bendro požiūrio į kognityvinio karą, Kinija kognityvinę karybą, remiantis JAV gynybos departamento publikacija „China: The Three Warfares“, oficialiai vykdo pastaruosius 20 metų. Pagal JAV gynybos departamento duomenis, Kinijos komunistų partija (toliau – KKP), Centrinė karinė komisija (toliau – CKK) ir Centrinis komitetas (toliau – CK) 2003 m. patvirtino Kinijos „Trijų karų“ doktriną, kuri yra aprašyta Kinijos liaudies išlaisvinimo armijos (toliau – KLIA) politinės darbotvarkės nuostatose.⁴⁷ JAV gynybos departamento teigimu, 2011 m. JAV Kongreso ataskaitoje pateikiamos išsiaiškintos aplinkybės, kuriomis trys Kinijos karybos formos yra operacionalizuojamos.⁴⁸ Kinijos „Trijų karų“ psichologinio, teisinio ir viešosios nuomonės karų tikslai ir priemonės pateikiamos Lentelėje Nr. 1.

Lentelė Nr. 1
Kinijos „Trijų karų“ konceptas

PSICHOLOGINIS KARAS	TEISINIS KARAS	VIEŠOSIOS NUOMONĖS KARAS (ŽINIASKLAIDOS KARAS)
<i>TIKSLAS: apgauti oponentus ir mažinti jų valią kovoti, sutrikdyti oponento/priešininko gebėjimą priimti sprendimus, priversti abejoti.</i>	<i>TIKSLAS: pateisinti Kinijos veiksmus kaip teisiškai pagrįstus ir stiprinti psichologines pastangas kelti nepasitikėjimą priešininku bei jo veiksmų teisėtumą.</i>	<i>TIKSLAS: užtikrinti psichologinio ir teisinio karo dominavimo įgyvendinimą per nuolatinę veiklą paveikiant požiūrį ir suvokimą. Siekiama įgyvendinti žiniasklaidos karo tikslus: skatinti visuomenės palaikymą valstybės viduje ir formuoti priešišką nuomonę oponento atžvilgiu</i>

⁴⁴ Ibid, 2-9.

⁴⁵ Ibid, 2-9.

⁴⁶ Ibid, 2-9.

⁴⁷ U.S. Department of Defense, *China: The Three Warfares* (Washington, D.C.: Office of the Secretary of Defense, 2013), 31,

https://www.esd.whs.mil/Portals/54/Documents/FOID/Reading%20Room/Litigation_Release/Litigation%20Release%20-%20China-%20The%20Three%20Warfares%20%20201305.pdf.

⁴⁸ Ibid, 31.

ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS: diplomatinis spaudimas, ekonominiai boikotai, žvejų laivų persekiojimas, naftos žvalgybos licencijavimas.	ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS: vidaus teisės aktų, tarptautinių teisės aktų, teismų teisų, teisinių pareiškimų reguliavimas, teisėsaugos įgyvendinimas ir teisinis švietimas. (Priemonės gali būti taikomos kartu siekiant informuoti ir kurti teisėkūros operacijas, kurios funkcionuotų kaip teisinis atgrasymas ar sankcijų taikymas)	ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS: informacijos sklaidos priemonės darančios įtaką visuomenės nuomonei – filmai, televizijos programos, knygos, internetas, pasaulinės žiniasklaidos tinklas.
--	--	---

Paruošta autoriaus, remiantis "China: The Three Warfares." Prepared for Andy Marshall, Director, Office of Net Assessment, Office of the Secretary of Defense, Washington, D.C. U.S. Department of Defense, May 2013.

Kaip teigiama JAV gynybos departamento, KLIA „Trys karai“ pirmiausia yra klasifikuojami kaip kampanijų metodas, kurie toliau taikomi strateginiu ir taktiniu lygmeniu.⁴⁹ Pažymėtina, kad „Trijų karų“ konceptas atliepia pagrindinį KLIA įsitikinimą, kad karas neapsiriboja tik karine kova. Kartu tai yra visokeriopas dalyvavimas ir veikimas politiniu, diplomatinio, teisiniu ir ekonominiu lygmeniu.⁵⁰

1.2.2. „Trijų karų“ įgyvendinimo Scarborough Shoal atvejis

JAV gynybos departamentas nurodo, kad Kinija aktyviai taiko ir išnaudoja „Trijų karų“ konceptą.⁵¹ Pekinas šią metodiką yra panaudojęs Pietų Kinijos jūroje, pasitelkdamas psichologinį spaudimą ir manipuliaciją, siekdamas sukurti Kinijos vykdomoms operacijoms naudingą informacinę aplinką.⁵² Anot JAV gynybos departamento, 21 a. karas yra karas, „ kuriame širdys, protai ir nuomonė yra galbūt svarbesni nei kinetinės jėgos projektavimas; jis yra grindžiamas nauju ir gyvybiškai svarbiu aspektu – būtent įsitikiniu, kad kieno istorija laimi, gali būti svarbiau nei kieno armija laimi.“⁵³ JAV gynybos departamentas pabrėžia, kad „Trijų karų“ reglamentavimas Kinijoje 2003 m. parodė, Kinijos atotrūkį nuo karybai įprastos taktikos. Tradiciškai į vidaus visuomenės valdymą ir įtakos darymą aplinkai nukreiptas karinis ir politinis KLIA darbas pradėjo plisti ir tapo orientuotas į išorės auditorijas.⁵⁴ Taigi, „Trijų karų“ doktrina yra orientuota į užsienio valstybių auditorijų paveikimą. Vienas iš „Trijų karų“ taikymo pavyzdžių yra Scarborough Shoal (Huangyan Dao) 2012 m. incidentas tarp Kinijos ir Filipinų.⁵⁵

⁴⁹ Ibid, 32.

⁵⁰ Ibid, 32.

⁵¹ Ibid, 32.

⁵² Ibid, 32.

⁵³ Ibid, 32.

⁵⁴ Ibid, 32.

⁵⁵ Ibid, 32.

Kinijos ir Filipinų konfrontacija Scarborough Shoal lagūnoje tęsėsi du mėnesius, Kinijai taikant „Trijų karų“ strategiją, nukreiptą prieš Filipinus.⁵⁶ Scarborough Shoal lagūnoje Filipinų kariniui laivynui pastebėjus neteisėtą žvejybą vykdžiusius Kinijos laivus, Filipinų pajėgos siekė sulaikyti Kinijos žvejus už neteisėtą veiklą, tačiau Kinijos laivai užkirto kelią patekti į lagūną.⁵⁷ Kinijos – Filipinų atvejuje, psichologinis karas pasireiškė per nuolatinį Kinijos vyriausybės laivų buvimą regione siekiant užtikrinti ir įtvirtinti kontrolę.⁵⁸ Tokiu būdu, kaip teigiama Joel Wuthnow veikale „China's Military Decision-making in Times of Crisis and Conflict“, „Kinija, siekdama parodyti savo ryžtą ir išvengti netyčinio situacijos militarizavimo, prieš Filipinus per konfliktą taikė daugialypę nekarinę eskalacijos strategiją.“⁵⁹ Viešosios nuomonės karo metodai taikyti pasitelkiant žiniasklaidos priemones ir komunikaciją – informuojant užsienio auditoriją apie Kinijos keliamas pretenzijas regione, autoriaus teigimu: „Po tribunolo sprendimo priėmimo valstybinė žiniasklaida pradėjo Kinijos jūrinių pretenzijų gynimo kampaniją, kurią apibūdina frazė „nė vienu brūkšniu mažiau“.“⁶⁰ Kinijos teisinis karas pasireiškė per Kinijos kreipimąsi į Jungtines Tautas, deklaruojant savo teisinį reikalavimą dėl regiono teritorijų: „Kinija turi neginčijamą suverenitetą į salas Pietų Kinijos jūroje ir gretimuose vandenyse, taip pat turi suverenias teises ir jurisdikciją į atitinkamus vandenį bei jų dugną ir gruntą (žr. pridedamą žemėlapi). Kinijos vyriausybė nuosekliai laikosi pirmiau nurodytos pozicijos, kuri yra plačiai žinoma tarptautinei bendruomenei.“⁶¹

Apibendrinant galima teigti, kad „Trijų karų“ doktrina Kinijoje sukūrė conceptualų pagrindą, vėlesnei kognityvinės kovos sampratos formavimui.

1.3. „Kognityvinės kovos“ koncepto įveiklinimas ir ateities pontecialas – „metakaras“

2015 m. Kinija atnaujino savo karinę strategiją, akcentuodama informacinio karo priemones, skirtas informacinio dominavimo užtikrinimui⁶². Strategija numatė, jog „įgyvendindamos karinės strategijos gaires naujomis aplinkybėmis, Kinijos ginkluotosios pajėgos turi būti glaudžiai susitelkusios ties KKP tikslu sukurti stiprią kariuomenę, reaguoti į pagrindinius valstybės saugumo poreikius, siekti sukurti informatizuotą kariuomenę ir laimėti informatizuotus karus, visapusiškai

⁵⁶ Ibid, 32.

⁵⁷ South China Sea Probing Initiative, „Huangyan Dao: What Actually Happened in 2012,“ *SCSPI*, 2020 m. rugsėjo 25 d., <http://www.scspi.org/en/dtfx/huangyan-dao-what-actually-happened-2012>.

⁵⁸ Ibid.

⁵⁹ Joel Wuthnow, *China's Military Decision-Making in Times of Crisis and Conflict* (Seattle: The National Bureau of Asian Research, 2023), 88, https://www.nbr.org/wp-content/uploads/pdfs/publications/chinas-military-decision-making_sep2023.pdf.

⁶⁰ Charlie Campbell, „Just Where Exactly Did China Get the South China Sea Nine-Dash Line From?“ *TIME*, 2016 m. liepos 14 d., <https://time.com/4412191/nine-dash-line-9-south-china-sea/>.

⁶¹ Permanent Mission of the People's Republic of China to the United Nations, *Note Verbale CML/17/2009 to the UN Secretary-General Regarding the Joint Submission by Malaysia and Vietnam to the Commission on the Limits of the Continental Shelf*, 2009 m. gegužės 7 d., https://www.un.org/depts/los/clcs_new/submissions_files/mysvnm33_09/chn_2009re_mys_vnm_e.pdf.

⁶² Ibid.

pagilinti nacionalinės gynybos ir ginkluotųjų pajėgų reformą, sukurti modernią karinių pajėgų sistemą su kiniškais ypatumais ir nuolat didinti savo pajėgumus, kad galėtų atremti įvairias grėsmes saugumui ir vykdyti įvairias karines užduotis“,⁶³ taip kryptingai plėtojant kognityvinio karo konceptą ir praktinį įveiklinimą Kinijoje.

Tai lėmė, kad Kinija 2017 m. pradėjo vykdyti aktyvų akademinį ir mokslinį domėjimąsi kognityvine kontrole ir jos integravimu į karybos sritį. Kognityvinės kovos sampratos pradininkas Kinijoje Zeng Huafeng, apibrėžė „kognityvinės erdvės“ idėją – „erdvė, kurioje jausmai, požiūris, suvokimas, įsitikinimai ir vertybės, grįstos samprotavimu, egzistuoja sprendimų priėmimo lauke“. Zeng Huafeng, ilgainiui tapo pagrindiniu KLIA teoretiku bei „kognityvinės erdvės“ idėjos populiarinimo bendraautoriumi.⁶⁴ Kaip teigia Miranda Priebe, Jennifer Kavanagh ir Katya Migacheva darbe „China’s Strategic Messaging: Weaving a Narrative to Legitimize Its Power“, Zeng Huafeng kartu su Shi Haiming išplėtojo kognityvinės srities idėją ir pabrėžė srities senumą ir jauną.⁶⁵ Sena, kadangi kognityvinis elementas karyboje buvo būdingas įvairiems istoriniams laikotarpiams, taikant psichologinio karo metodus; jauna, kadangi susidomėjimas kognityvinės srities instrumentalizacija karyboje išryškėjo neseniai.⁶⁶

Kaip teigia Josh Baughman, šiai dienai egzistuojanti KLIA modernizacijos strategija, suformuluota Xi Jinpingo ir kitų aukščiausio rango Kinijos pareigūnų, yra suskirstyta į tris tarpusavyje koreliuojančius etapus: mechanizaciją – karinės įrangos ir transporto modernizaciją;⁶⁷ informatizaciją – informacinių sistemų integravimą į karybą, žvalgybą, stebėseną, išžvalgymą ir kibernetines operacijas;⁶⁸ ir intelektualizaciją – numatančią išmaniųjų technologijų poveikį 21 a. karybos transformacijai.⁶⁹ Anot autoriaus, Kinijos intelektualizacija yra grindžiama Kinijos naujos karinės revoliucijos koncepcija, kuri numato karo perėjimą į naują „intelektualios“ eros sritį, kurioje dominuoja „naujosios technologijos, kaip dirbtinis intelektas, kvantinė technologija, didieji duomenys, virtuali ir papildyta realybė, debesų kompiuterija, autonominės sistemos ir daiktų internetas“.⁷⁰ J. Baughman teigimu, naujose KLIA publikacijose „intelektualizacijos kulminacija“

⁶³ The State Council Information Office of the People’s Republic of China, *China’s Military Strategy*, 2015 m. gegužės 26 d., http://english.www.gov.cn/archive/white_paper/2015/05/27/content_281475115610833.htm.

⁶⁴ Miranda Priebe, Jennifer Kavanagh, Katya Migacheva, et al., *China’s Strategic Messaging: Weaving a Narrative to Legitimize Its Power* (Santa Monica, CA: RAND Corporation, 2022), 22, https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/research_reports/RR800/RR853-1/RAND_RRA853-1.pdf.

⁶⁵ Ibid.

⁶⁶ Miranda Priebe, Jennifer Kavanagh, Katya Migacheva, et al., *China’s Strategic Messaging: Weaving a Narrative to Legitimize Its Power* (Santa Monica, CA: RAND Corporation, 2022), 23, https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/research_reports/RR800/RR853-1/RAND_RRA853-1.pdf.

⁶⁷ Ibid.

⁶⁸ Ibid.

⁶⁹ Ibid.

⁷⁰ Joshua D. Baughman, „The Path to China’s Intelligentized Warfare: Converging on the Metaverse Battlefield“, *The Cyber Defense Review* 9, no. 3 (2024): 31, https://cyberdefensereview.army.mil/Portals/6/Documents/2024-Fall/Baughman_CDRV9N3-Fall-2024.pdf

yra įvardijama kaip „meta visatos karas“ arba „metakaras“, kuris bus lemiamas veiksnys „tiek visuomenėje, vykdant didžiąją skaitmenizacijos strategiją „Skaitmeninė Kinija“, kurios paskelbtas tikslas yra „laimėti ateitį“, tiek ir karo veiksmuose“.⁷¹ Remiantis autoriumi, „metakaras“, iš kovos perspektyvos, „jungia fizinį mūšio lauką, virtualų mūšio lauką ir „smegenų mūšio lauką“, kuris atspindi sąmoningą karininkų ir kareivių suvokimą“.⁷² Tokia J. Baughman siūloma idėja siūlo perspektyva, kad kognityvinis karas yra platesnės Kinijos kuriamos intelektualinės „meta visatos“ dalis.

2. TEORINIS PAGRINDAS

2.1. Šiandieninis Kinijos „kognityvinis karas“

Pristatyti atvejai atskleidžia, kad Kinija per pastaruosius dvidešimt metų yra pakeitusi savo karybos strategiją, kuri tampa vis labiau orientuota ne į kinetinį dominavimą, bet į psichologinį ir informacinį dominavimą, kuris yra laikytinas kognityviniu karu. Akademiniame ir moksliniame literatūroje, egzistuoja skirtingos kognityvinės kovos sampratos, dėl kurių nėra aiškaus konsensuso. Kinijos kognityvinio karo įgyvendinimas teoriškai ir praktiškai, analizuojamas 2020 m. Hung ir Hung⁷³ bei 2025 m. karininko Jeremy (Yen-ming) Chen⁷⁴ darbuose, tiriant Taivano atvejį.

2.2. Jeremy (Yen-ming) Chen medijų vaidmuo kognityviniame kare Kinijos

2025 m. Taivano karinio jūrų laivyno karininko Jeremy (Yen-ming) Chen atliktas tyrimas „The Challenges Taiwan Faces in Cognitive Warfare and Its Impact on US-Taiwan Relations“ nagrinėja kognityvinio karo, nukreipto prieš Taivaną, strategijas.⁷⁵ Autorius aiškina, jog kognityvinis karas KKP strategijoje yra „neriboto karo“ komponentas, kuris „taikosi į žmonių suvokimą, poelgius, sprendimų priėmimą per informacijos manipuliaciją, propagandą ir psichologines operacijas, siekiant įgyvendinti strateginius tikslus“.⁷⁶ Jeremy (Yen-ming) Chen pabrėžia, jog kognityvinio karo tikslas yra nusitaikyti ir paveikti žmonių gebėjimus įvertinti problemas ar įvykius, jiems to nežinant.⁷⁷ Taigi, kognityvinio karo įgyvendinimas yra priklausomas

⁷¹ Ibid.

⁷² Ibid, 31.

⁷³ Hung, Tzu-Chieh, and Tzu-Wei Hung. 2020. „How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars.“ *Journal of Global Security Studies* 7 (4): 1–18. <https://doi.org/10.1093/jogss/ogac016>.

⁷⁴ Commander Jeremy (Yen-ming) Chen, “The Challenges Taiwan Faces in Cognitive Warfare and Its Impact on US–Taiwan Relations,” *Journal of Indo-Pacific Affairs* (Spring 2025): 89–102, žiūrėta 2026 m. sausio 12 d. <https://media.defense.gov/2025/May/01/2003702343/-1/-1/1/VIEW%20-%20CHEN%20DISCLAIMER.PDF>

⁷⁵ Ibid, 89–102.

⁷⁶ Ibid, 89–102.

⁷⁷ Ibid, 89–102.

nuo propagandos ir naratyvų kontrolės, kartu integruojant kibernetines, informacines ir psichologines operacijas taip paveikiant sprendimų priėmimo ir kognityvinės individo sritis.⁷⁸

Jeremy (Yen-ming) Chen savo darbe pristato KKP kognityvinio karo strategijų evoliuciją, apžvelgdamas Mao Zedongo „psichologinio karo“ sampratą (1950–1970)⁷⁹ ir Qiao Liango ir Wang Xiangsui „neriboto karo“ konceptą (2004).⁸⁰ Jeremy (Yen-ming) Chen pabrėžia, kad 2011 m. akademikai Zeng Huafeng⁸¹ ir Shi Haiming išplėtė kognityvinio karo konceptualų pagrindą ir jo pritaikymą, kurie 2014 m. pristatė „smegenų viršenybės“ sampratą atskleidusią informacinio karo evoliuciją iki „žvalgybinio“ karo – „žvalgybinės viršenybės“, pabrėžiant pranašumo užtikrinimą kognityvinėje srityje.⁸²

Jeremy (Yen-ming) Chen tyrime nagrinėja Pekino pastangas, nukreiptas į įtakos darymą užsienio medijoms. Autorius akcentuoja, jog Kinijos komunistų partijos vykdomas kognityvinis karas, įgyvendinamas per medijas, pasireiškia Kinijai savinantis žiniasklaidos priemones ir infiltruojant savo asmenis į užsienio žiniasklaidą. Taigi, Kinijos kognityvinis karas per medijų kontrolę yra realizuojamas trimis pagrindiniais strateginiais metodais: 1) „valties statybą jūrai“; 2) ekonominį spaudimą žiniasklaidos priemonėms, turinčioms verslo ryšių su Kinija; 3) „valties skolinimąsi į jūrą“.⁸³

Pirmasis metodas – „valties statyba jūrai“, kaip įvardija Jeremy (Yen-ming) Chen, yra įgyvendinamas per tiesioginę žiniasklaidos kontrolę, kai Kinijos komunistų partija kontroliuoja žiniasklaidos priemones per jų teisinę nuosavybę, pavyzdžiui, valdydama televizijos kanalus, radijo stotis ir laikraščius.⁸⁴ Autoriaus teigimu, Kinijos komunistų partija „valties statybą jūrai“ įveiklina per investicijas į naujų žurnalistikos talentų ugdymą bei profesionalių tarptautinių naujienų

⁷⁸ Ibid, 89–102.

⁷⁹ Sha Yexin, “Mao Zedong’s Four Major Propaganda Theoretical Systems,” *Open Magazine* (Hong Kong) (September 2003): 89–91, cituota pagal Chen, “The Challenges Taiwan Faces in Cognitive Warfare,” 89–91

⁸⁰ Commander Jeremy (Yen-ming) Chen, “The Challenges Taiwan Faces in Cognitive Warfare and Its Impact on US–Taiwan Relations,” *Journal of Indo-Pacific Affairs* (Spring 2025): 92–93, žiūrėta 2026 m. sausio 12 d. <https://media.defense.gov/2025/May/01/2003702343/-1/-1/1/VIEW%20-%20CHEN%20DISCLAIMER.PDF>

⁸¹ Huafeng Zeng and Haiming Shi, *Brain Supremacy: War and National Security Strategy in the Global Media Era* (Beijing: People’s Liberation Army Literature and Art Publishing House, 2014), 2–10, cituota pagal Chen, “The Challenges Taiwan Faces in Cognitive Warfare,” 89–91.

⁸² Huafeng Zeng and Haiming Shi, *Brain Supremacy: War and National Security Strategy in the Global Media Era* (Beijing: People’s Liberation Army Literature and Art Publishing House, 2014), 2–10, cituota pagal Chen, “The Challenges Taiwan Faces in Cognitive Warfare,” 91.

⁸³ Commander Jeremy (Yen-ming) Chen, “The Challenges Taiwan Faces in Cognitive Warfare and Its Impact on US–Taiwan Relations,” *Journal of Indo-Pacific Affairs* (Spring 2025): 92–93, žiūrėta 2026 m. sausio 12 d. <https://media.defense.gov/2025/May/01/2003702343/-1/-1/1/VIEW%20-%20CHEN%20DISCLAIMER.PDF>

⁸⁴ Ibid. 92–93.

organizacijų steigimą.⁸⁵ Šis metodas, pasak Jeremy (Yen-ming) Chen, leidžia Kinijos komunistų partijai formuoti naratyvus iš vidaus.⁸⁶

Antrasis metodas, kurį Jeremy (Yen-ming) Chen įvardija kaip ekonominį spaudimą žiniasklaidos priemonėms, turinčioms verslo ryšių su Kinija, yra paremtas įtakos darymu nepriklausomoms žiniasklaidos priemonėms⁸⁷. Anot autoriaus, Kinijos komunistų partija, pasinaudodama tam tikros žiniasklaidos priemonės finansiniu priklausomumu nuo verslo, šantažuoja, ragina savicenzūruotis ir vengti platinti naujienas, kurios būtų nepalankios Kinijos komunistų partijai.⁸⁸

Jeremy (Yen-ming) Chen trečiasis įvardijamas metodas – „valties skolinimasis į jūrą“.⁸⁹ Pastarasis metodas apima esamų užsienio platformų išnaudojimą skleidžiant Kinijos komunistų partijos naratyvus.⁹⁰ Kaip autorius įvardija, „užsienio platformos“ gali būti Vakarų žiniasklaidoje jau įsitvirtinusios žiniasklaidos priemonės, vieši asmenys – vietos ekspertai ar socialinių tinklų nuomonės formuotojai, turintys lojalius sekėjus ir galintys įtaigiai iškomunikuoti Kinijos norimus naratyvus tarptautinei bendruomenei.⁹¹

2.3. Hung ir Hung: visapusiška kognityvinio karo sistema

Hung ir Hung, taip pat ir kiti autoriai pabrėžia, kad kognityvinis karas yra neatsietinas nuo psichologinio aspekto⁹². Kaip aptarta anksčiau, kognityvinis karas apima informacijos srautus, kuriuos pasitelkiant yra siekiama daryti poveikį tikslinės auditorijos suvokimui, nuo kurio atitinkamai priklauso jos sprendimų priėmimas. Hung ir Hung yra pastebėję, jog dalis autorių, analizuojančių kognityvinio karo pasireiškimą, ignoruoja kognityvinį mokslą – tarpdisciplininę mokslo sritį, apjungiančią dirbtinio intelekto, lingvistikos, antropologijos, filosofijos, švietimo, taip pat ir psichologijos bei neuromokslų disciplinas.⁹³

Kaip autoriai atskleidžia, nors dalis akademinių tyrimų vertingai prisideda prie naujai atsirandančios srities suvokimo, lieka daug neišspręstų problemų. Hunh ir Hung, nagrinėdami

⁸⁵ Ibid, 92-93.

⁸⁶ Ibid, 92-93.

⁸⁷ Ibid, 92-93.

⁸⁸ Ibid, 92-93.

⁸⁹ Ibid, 92-93.

⁹⁰ Ibid, 92-93.

⁹¹ Ibid, 92-93.

⁹² Hung, Tzu-Chieh, and Tzu-Wei Hung. 2020. „How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars.“ *Journal of Global Security Studies* 7 (4): 1–18. <https://doi.org/10.1093/jogss/ogac016>.

⁹³ Ibid, 1-18.

Waltzmaną (2017),⁹⁴ Pocheptovą (2018)⁹⁵ ir di Avicată (2021)⁹⁶, yra pastebėję, jog akademikai analizuoja, kaip veikia kognityvinis karas įvesties dimensijose, tačiau nepateikia sąsajų, kaip auditorijos smegenys reaguoja į prieš ją nukreiptą dezinformaciją⁹⁷. Pasak, Hung ir Hung, protinį apdorojimą ir įsitikinimų formavimą, aptaria Silverstein (2019)⁹⁸, kurios siūlomas analizės modelis, autorių teigimu, yra įtikinamas, tačiau ne iki galo ištiria emocinį aspektą – kaip emocijos gali iškreipti gaunamos informacijos suvokimą ir kaip auditorijos įsitikinimai gali kisti gaunant naujos informacijos⁹⁹. Toliau Hung ir Hung, aptardami autorius, analizavusius Kinijos atvejus, kritikuoja, jog Beauchamp-Mustafaga (2019)¹⁰⁰, Burke ir kt. (2020)¹⁰¹ ir Kania bei Wood (2021)¹⁰², nagrinėdami Kinijos strategijas ir karinę sampratą, neatsižvelgia ir netiria Kinijos praktikų iš tikslinės auditorijos perspektyvos.¹⁰³ Be to, Hung ir Hung pažymi, jog aptarti autoriai neįvertina, ar Kinijos kognityvinio karo koncepcijos yra įmanomos¹⁰⁴. Pasak, Hung ir Hung, tik Silverstein, analizuodama kognityvinį karą, tinkamai naudoja kognityvinio mokslo duomenis ir teorijas¹⁰⁵. Taigi Hung ir Hung, atsižvelgdami į egzistuojančius tyrimus, pasiūlė visapusišką kognityvinio karo sistemą, kuri tiria manipuliacijų dirgiklių (stimulų) ir kognityvinės sistemos dinamiką.¹⁰⁶ Hung ir Hung tyrimo metodologija yra grindžiama konceptualia analize ir sistemine apžvalga.¹⁰⁷ Konceptualiojoje analizėje autoriai, analizuodami Kinijos kognityvinio karo pasireiškimą Taivano atveju, aprašo

⁹⁴ Rand Waltzman, *The Weaponization of Information: The Need for Cognitive Security* (California: RAND, 2017), cituota pagal Hung and Hung, “How China’s Cognitive Warfare Works,” 1-3.

⁹⁵ Georgii Pocheptsov, “Cognitive Attacks in Russian Hybrid Warfare,” *Information & Security: An International Journal* 41 (2018): 37–43, cituota pagal Hung and Hung, “How China’s Cognitive Warfare Works,” 1-3.

⁹⁶ Alexandra Borgeaud dit Avocat, “Cognitive Warfare: The Battlefield of Tomorrow?” in *New Technologies, Future Conflicts, and Arms Control*, ed. Alexandra Borgeaud dit Avocat, Arta Haxhixhemajli, and Michael Andruch (Prague: CBAP, 2021), 60–64, cituota pagal Hung and Hung, “How China’s Cognitive Warfare Works,” 1-3.

⁹⁷ Hung, Tzu-Chieh, and Tzu-Wei Hung. 2020. „How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars.“ *Journal of Global Security Studies* 7 (4): 1–18. <https://doi.org/10.1093/jogss/ogac016>.

⁹⁸ Naomi Silverstein, “The New Geopolitical Space in the Information Era: A Neuroscientific Approach to National Security,” Independent Study Project (ISP) Collection 3044 (2019): 1–32, cituota pagal Hung and Hung, “How China’s Cognitive Warfare Works,” 1-3.

⁹⁹ Hung, Tzu-Chieh, and Tzu-Wei Hung. 2020. „How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars.“ *Journal of Global Security Studies* 7 (4): 1–18. <https://doi.org/10.1093/jogss/ogac016>.

¹⁰⁰ N. Beauchamp-Mustafaga, “Cognitive Domain Operations: The PLA’s New Holistic Concept for Influence Operations,” Jamestown Foundation, September 6, 2019, accessed June 17, 2022, <https://jamestown.org/program/cognitive-domain-operations-the-plas-new-holistic-concept-for-influence-operations/>, cituota pagal Hung and Hung, “How China’s Cognitive Warfare Works,” 1-3.

¹⁰¹ Edmund J. Burke, Kristen Gunness, Cortez A. Cooper, and Mark Cozad, *People’s Liberation Army Operational Concepts* (Santa Monica, CA: RAND Corporation, 2020), cituota pagal Hung and Hung, “How China’s Cognitive Warfare Works,” 1-3.

¹⁰² Elsa Kania and Peter Wood, “Sharp Swords of the Future Battlefield: The Chinese Military’s Special Forces and Psychological Operations,” *Strategic Latency Unleashed* 94 (2021): 102–15, cituota pagal Hung and Hung, “How China’s Cognitive Warfare Works,” 1-3.

¹⁰³ Hung, Tzu-Chieh, and Tzu-Wei Hung. 2020. „How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars.“ *Journal of Global Security Studies* 7 (4): 1–18. <https://doi.org/10.1093/jogss/ogac016>.

¹⁰⁴ Ibid, 1–18.

¹⁰⁵ Ibid, 1–18.

¹⁰⁶ Ibid, 1–18.

¹⁰⁷ Ibid, 1–18.

Kinijos vykdytų kognityvinių operacijų reiškinius.¹⁰⁸ Sisteminėje analizėje Hung ir Hung kognityvinio karo pasireiškimą analizuoja pasiremami dvimate sistema, kuri yra pagrįsta kognityvinių mokslų nuspėjamojo kodavimo teorija (arba predikcinio kodavimo teorija).¹⁰⁹

Hung ir Hung tyrimo „How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars“ konceptualiosios analizės dalyje autoriai apibrėžė Kinijos kognityvinio karo sampratą bei nustatė pasireiškimą indikatorius.¹¹⁰ Hung ir Hung pasiūlyta kognityvinio karo samprata yra suvokiama plačiau negu tradicinis informacinis karas, tai yra veikla, „kuria siekiama manipuliuoti aplinkos dirgikliais, kad būtų kontroliuojami priešai ir sekėjai“.¹¹¹ Autoriai pažymi, kad Kinijos kognityvinio karo strategija yra paremta trijų veiksmų sistema: grasinimu, viliojimu ir dėmesio nukreipimu.¹¹² Siekiama tikslinei auditorijai kelti baimę, spaudimą, pritraukti ir paveikti, kuriant chaosą per melagingos informacijos skleidimą.¹¹³ Hung ir Hung išskiria, jog įgyvendinamos kognityvinio karo operacijos skirstomos į keturias pagrindines kategorijas: karinį bauginimą, dvišalių mainų programas, religinę įtaką ir dezinformacijos bei „turinio fermų“ („Content Farms“) naudojimą.¹¹⁴ Taivano atvejo metu per karinių operacijų vykdymą Liaudies išlaisvinimo armija vykdė nuolatinės pratybas, pažeidinėjo Taivano oro erdvę, taip įgalindama psichologinio atgrasymo strategijas, su tikslu skatinti visuomenės baimę.¹¹⁵ Dvišalių mainų operacijomis, Kinija skatino taivaniečius stipendijų ir universitetinių programų pagalba kurti artimesnius ryšius su Kinija, taip didinant priklausomumą.¹¹⁶ Religinės įtakos operacijos pasižymėjo taivaniečių religijos Mazu ir tradicijų išnaudojimu, kuriant bendros Taivano ir Kinijos kultūros naratyvą, skleidžiant vieningos Kinijos idėją, pasitelkiant komunikaciją ir religines šventes.¹¹⁷ Taivano atveju, kaip autoriai nurodo, dezinformacijos ir turinio „fermų“ kūrimo operacijos buvo viena dažniausiai taikytų Kinijos priemonių.¹¹⁸ Kinija kūrė turinio fermas, paremtas subtiliomis komunikacijos strategijomis – skleidžiama informacija ne visada melaginga, tačiau pateikiama selektyviai į kurią įpinami Kinijai palankūs naratyvai.¹¹⁹ Svarbu pabrėžti, jog Taivano atveju, svarbų vaidmenį atliko žiniasklaidos priemonės. Medija tapo pagrindiniu Kinijos įrankiu įgyvendinant kognityvines operacijas. Taivano atveju medija buvo išnaudojama kuriant turinio fermas ir skleidžiant Kinijos valdžiai palankų turinį, kartu verbuojant Taivano žiniasklaidos atstovus, kurie taikė savicenzūrą visuomenei jautriomis

¹⁰⁸ Ibid, 1–18.

¹⁰⁹ Ibid, 1–18.

¹¹⁰ Ibid, 1–18.

¹¹¹ Ibid, 1–18.

¹¹² Ibid, 1–18.

¹¹³ Ibid, 1–18.

¹¹⁴ Ibid, 1–18.

¹¹⁵ Ibid, 1–18.

¹¹⁶ Ibid, 1–18.

¹¹⁷ Ibid, 1–18.

¹¹⁸ Ibid, 1–18.

¹¹⁹ Ibid, 1–18.

temomis ir falsifikavo publikacijas „vakarietiškomis“ antraštėmis, siekiant paveikti visuomenės pasitikėjimą.¹²⁰

2.3.1. Hung ir Hung analitinis modelis: įvesties dimensija

Hung ir Hung įvesties dimensija yra paremta psichologinėmis kognityvinio karo technikomis. Autoriai, atsižvelgdami į kognityvinio karo kompleksiskumą, aiškina, kad esminis faktorius, įgyvendinant kognityvinį karą, yra pakartotinė stimuliacija.¹²¹ Tai reiškia, kad auditorijos sąmoningas ir nesąmoningas informacijos įsisavinimas priklauso nuo komunikacijos būdų įvairovės ir žinutės pasikartojamumo, dažnumo – taip ilgalaikėje perspektyvoje paveikiant auditorijos kognityvinę sferą¹²². Pasak autorių, analogiška technika yra naudojama komerciniame marketinge, kuriuo yra grindžiami Kinijos metodai. Dezinformacija tikslinei auditorijai skleidžiama daugiasluoksniškai – pasitelkiant tradicinę ir internetinę žiniasklaidą, į kurią gali būti įtraukiami nuomonės formuotojai ir vietiniai tinklai / kanalai, atkartojantys ir platinantys analogiškus naratyvus¹²³. Tai reiškia, kad tas pats naratyvas, amplifikuojamas per skirtingus informacijos kanalų sluoksnius, ilgalaikėje perspektyvoje daro poveikį auditorijos informacijos priėmimui¹²⁴. Anot, Hung ir Hung, daugiasluoksnis ir repetetivus informacijos pateikimas, kiekvieną kartą mažina auditorijos psichologinį pasipriešinimą gaunamai informacijai. Tai paaiškinama tuo, kad žinutė dėl pasikartojamumo tampa pažįstama, todėl ilgainiui auditoriją lengviau ją internalizuoja.¹²⁵ Analogišką efektą iliustruoja muzikos klausimo pavyzdys: net jei pirmą kartą klausomą dainą nepatinka, dažnas jos girdėjimas (radijuje, televizijoje, socialiniuose tinkluose) po kurio laiko tampa priimtinesnė. Be to, autoriai, atkreipia dėmesį į politinį elitą, kuris, jų teigimu yra atsparesnis informacijai, prieštaraujančiai elito įsitikinimams.¹²⁶ Nors elitas yra atsparesnis įprastoms komunikacijos strategijoms, pasak Hung ir Hung elito nuomonė gali būti paveikiama netiesiogiai – pasitelkiant kitus veikėjus, pavyzdžiui, politikų rėmėjus ar verslą¹²⁷. Tokią Kinijos strategiją autoriai įvardina kaip „politikos apsupimą verslu“.¹²⁸

Remdamiesi psichologijos mokslu autoriai pabrėžia, jog kuo dažniau informacija yra kartojama, tuo dažniau ji pradedama laikyti teisinga; tai autoriai įvardija kaip „iliuzinio teisingumo efektą“. Tačiau šio teorinio mechanizmo poveikis auditorijos elgesiui yra ribotas, kadangi jo poveikis priklauso nuo skirtingų sąlygų.¹²⁹ Hung ir Hung teigia, kad poveikis priklauso nuo to, į kokias

¹²⁰ Ibid, 1–18.

¹²¹ Ibid, 1–18.

¹²² Ibid, 1–18.

¹²³ Ibid, 1–18.

¹²⁴ Ibid, 1–18.

¹²⁵ Ibid, 1–18.

¹²⁶ Ibid, 1–18.

¹²⁷ Ibid, 1–18.

¹²⁸ Ibid, 1–18.

¹²⁹ Ibid, 1–18.

auditorijos psichologines būsenas yra taikomasi, ir išskiria tris būsenas: 1) episteminės būsenos; 2) afektinės (emocinės) būsenos ir 3) mišrios būsenos.¹³⁰ Episteminės būsenos siejamos su auditorijos įsitikinimais ir žinojimo lygiu, kuriais remiantis yra vertinama tiesa.¹³¹ Afektinės būsenos yra paremtos emocijomis – kokias auditorijos emocijas, pasitelkiant informacijos sklaidą, yra siekiama sukelti. Mišrios būsenos apibūdina informaciją, kuri kartu mobilizuoja auditorijos emocijas ir įsitikinimus.¹³² Taigi Hung ir Hung, remdamiesi psichologija ir neuromokslais, pabrėžia, jog stiprios emocijos kaip stresas ir baimė gali iškraipyti auditorijos suvokimą ir sprendimų priėmimą, kadangi tam įtaką daro emocijas apdorojantys smegenų tinklai.¹³³ Be to, autoriai remdamiesi tyrimais, aiškina, kad emocijos, suvokimas ir mąstymas yra koreliuojantys tarpusavyje elementai, todėl paveikus auditorijos emocijas kartu paveikiama kaip auditorija interpretuoja situaciją.¹³⁴ Taigi, anot autorių, gebėjimas sukelti neigiamas emocijas yra vienas kertinių aspektų kognityvinėje kovoje.¹³⁵

2.3.2. Hung ir Hung analitinis modelis: apdorojimo dimensija

Antroji dvimačio Hung ir Hung modelio dalis yra apdorojimo dimensija. Hung ir Hung, remdamiesi nuspėjamojo programavimo idėja, teigia, jog individo smegenys ne pasyviai priimdamos išorės signalus, kartu kuria galimas prognozes – tai ko yra tikimasi remiantis, individo sukauptomis žiniomis.¹³⁶ Autorių teigimu, tai implikuoja, kad individo smegenys visų pirma spėlioja ir tik po to tikrina, ar iš išorės gaunama informacija, atitinka spėjimą.¹³⁷ Anot autorių, individui susidūrus su dilema – kai spėjimas neatitinka iš išorės gaunamos informacijos, individo smegenyse susiformuoja neatitikimas dėl to gaunamas „klaidos signalas“, kurį bandoma eliminuoti.¹³⁸ „Klaidos signalas“ yra pašalinamas dviem būdais: permąstant įsitikinimus, arba ieškant alternatyvios informacijos, kuri legitimuotų individo įsitikinimus¹³⁹.

Hung ir Hung apdorojimo dimensijoje išskiria tris pagrindinius elementus: 1) pirminę prognozę (prior prediction); 2) klaidos signalas (error signal) ir 3) aktyvus inferavimas (active inference). Kaip autoriai aiškina, pirminė prognozę – tai smegenų hipotezė, paremta individo ankstesne patirtimi arba turimomis žiniomis, prieš būnant paveiktam realių dirgiklių.¹⁴⁰ Tai reiškia, kad individo atsparumas naujiems faktams ar informacijai, priklauso nuo sukaupto žinių kiekio

¹³⁰ Ibid, 1–18.

¹³¹ Ibid, 1–18.

¹³² Ibid, 1–18.

¹³³ Ibid, 1–18.

¹³⁴ Ibid, 1–18.

¹³⁵ Ibid, 1–18.

¹³⁶ Ibid, 1–18.

¹³⁷ Ibid, 1–18.

¹³⁸ Ibid, 1–18.

¹³⁹ Ibid, 1–18.

¹⁴⁰ Ibid, 1–18.

konkrečioje srityje.¹⁴¹ Todėl jeigu komunikuojama informacija yra prieštaraujanti auditorijos įsitikinimams (kurie yra paremti sukauptomis žiniomis) ji nebus priimta už tiesą, kadangi, pasak Hung ir Hung, individo smegenys yra linkusios pasikliauti ta informacija, kuri atitinka individo turimą pasaulio suvokimą.¹⁴²

Autoriai, pagrįsdami klaidos signalą, akcentuoja, jog pastarasis atsiranda, kai gaunama informacija neatitinka individo įsitikinimų – to, ko tikėjosi, ar ką manė žinąs¹⁴³. Individui sukaupus ribotą žinių kiekį konkrečia tema didėja jo pažeidžiamumas išorės informacijai¹⁴⁴. Todėl auditorija gali būti linkusi labiau pasitikėti išorine komunikacija – žiniasklaida ir visuomenės autoritetais. Tačiau jeigu auditorijai tema yra pažįstama tuomet yra remiamasi savo įsitikinimais.¹⁴⁵ Hung ir Hung teigia, kad klaidos signalas, kuriam auditorija suteikia mažiau reikšmės ar jos nesuteikia signalas laikomas silpnu.¹⁴⁶ Tai suponuoja, kad jeigu auditorijai pateikiama informacija yra neaiški arba kuriai apdoroti reikia skirti daug dėmesio, auditorijos smegenys neatnauja savo įsitikinimų¹⁴⁷. Tokiais atvejais, anot autorių, klaidos signalas yra „ribinis“ – auditorija nesupranta, ar informacija yra tiksli ir ar galima pasitikėti¹⁴⁸. Taigi, remiantis Hung ir Hung, auditorijai pradeda abejoti gaunama informacija – kyla neapibrėžtumo jausmas, sukeliantis nerimą, stresą ar įtampą. Todėl atsirandantis emocinis diskomfortas leidžia lengviau manipuluoti auditorija.¹⁴⁹

Aktyvų inferavimą autoriai interpretuoja kaip procesą, kurio metu individo smegenys elgiasi taip, kad patvirtintų savo hipotezes (įsitikinimus), net egzistuojant priešingiems įrodymams.¹⁵⁰ Autorių teigimu, individai yra linkę ieškoti tokios informacijos, kuri patenkintų jų lūkesčius, o ta informacija, kuri prieštarauja jų įsitikinimams, yra vengiama arba ignoruojama.¹⁵¹ Todėl Hung ir Hung, remdamiesi psichologija, tai sieja su „paprastojo poveikio efektu“ (mere-exposure effect), kai individai yra linkę tikėti tuo, kas jiems yra pažįstama (informacijos pateikimo dažnumas), arba su patvirtinimo šališkumu (confirmation bias) – kai auditorija tikėti tuo, kas patvirtina jau jų turimus įsitikinimus¹⁵².

Taigi, apibendrinus Hung ir Hung pasiūlytą kognityvinio karo dvimatę dimensiją, akcentuotina, jog įvesties dimensija (input) orientuojasi ties aiškinimu, kaip informacija yra pateikiama, o apdorojimo dimensija (processing) atskleidžia, kad net ir sėkmingai „įdiegta“

¹⁴¹ Ibid, 1–18.

¹⁴² Ibid, 1–18.

¹⁴³ Ibid, 1–18.

¹⁴⁴ Ibid, 1–18.

¹⁴⁵ Ibid, 1–18.

¹⁴⁶ Ibid, 1–18.

¹⁴⁷ Ibid, 1–18.

¹⁴⁸ Ibid, 1–18.

¹⁴⁹ Ibid, 1–18.

¹⁵⁰ Ibid, 1–18.

¹⁵¹ Ibid, 1–18.

¹⁵² Ibid, 1–18.

informaciją į auditorijos aplinką nėra automatiškai priimama.¹⁵³ Kadangi informacija yra filtruojama per auditorijos asmeninius įsitikinimus ir turimas žinias, auditorija ignoruoja ir nevertina informacijos, kuri yra nesuderinama su įsitikinimais, o ieškoti alternatyvios informacijos, kuri patvirtintų įsitikinimus.¹⁵⁴

3. KINIJOS „THE GLOBAL TIMES“ ATVEJO ANALIZĖ

Siekiant geriau suprasti, kognityvinis karą ir jo veikimo architektūrą, šiame darbe Kinijos kognityvinio karo pasireiškimas prieš JAV tiriamas, taikant atvejui adaptuotą metodologinę prieigą, paremtą Jeremy (Yen-ming) Chen kognityvinio karo pasireiškimo analizę per medijų kontrolės mechanizmus¹⁵⁵ ir Hung ir Hung kognityvinio karo pasireiškimą komunikacijoje.¹⁵⁶

Darbo tyrimo dizainas sudarytas iš dviejų dalių (žr. schemą Nr. 1). Pirmoje tyrimo dalyje, taikant Jeremy (Yen-ming) Chen pasiūlytą metodologinę prieigą, analizuojama, kaip Kinija išnaudoja medijas, siekdama daryti ilgalaikį poveikį JAV auditorijai.¹⁵⁷ Ši analizė leidžia įsigilinti į bendrą kontekstą ir atskleidžia Kinijos kognityvinio karo operacionalizavimo per medijas technikas ir veikimo mastą. Antroje tyrimo dalyje taikant adaptuotą Hung ir Hung kognityvinio karo pasireiškimo per komunikaciją analizės modelį, tirama, kaip informacija yra formuojama ir pateikiama, kad būtų kognityviai paveikti auditorijai¹⁵⁸. Hung ir Hung metodologinė prieiga yra modifikuojama, pritaikant ir kombinuojant kokybinius ir kiekybinius turinio analizės metodus. Taikant tokią tyrimo strategiją, siekiama visapusiškai išanalizuoti kognityvinio karo architektūrą – kaip informacija žiniasklaidoje yra konstruojama, kad būtų įtaigi ir paveikianti auditorijos realybės suvokimą. Šioje tyrimo dalyje analizuojamos KKP valdomos žiniasklaidos priemonės „The Global Times“ atrinktos publikacijos.

¹⁵³ Ibid, 1-18.

¹⁵⁴ Ibid, 1-18.

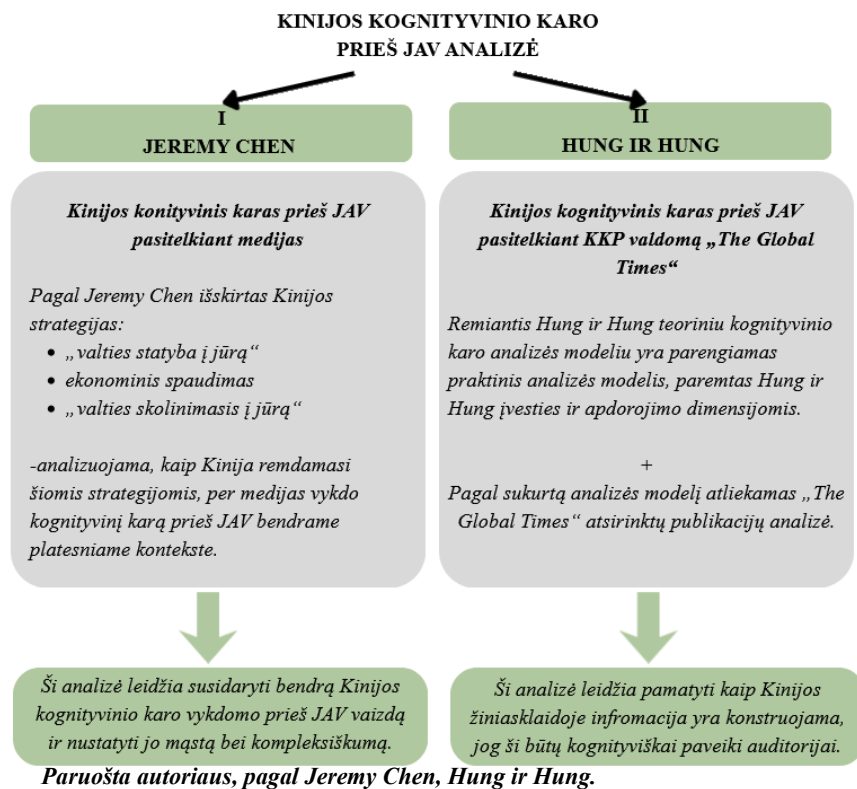
¹⁵⁵ Commander Jeremy (Yen-ming) Chen, “The Challenges Taiwan Faces in Cognitive Warfare and Its Impact on US–Taiwan Relations,” *Journal of Indo-Pacific Affairs* (Spring 2025): 92-93, žiūrėta 2026 m. sausio 12 d. <https://media.defense.gov/2025/May/01/2003702343/-1/-1/1/VIEW%20-%20CHEN%20DISCLAIMER.PDF>

¹⁵⁶ Tzu-Chieh Hung and Tzu-Wei Hung, “How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars,” *Journal of Global Security Studies* 7, no. 4 (2020): 1–18, <https://academic.oup.com/jogss/article/7/4/ogac016/6647447>

¹⁵⁷ Ibid, 1-18.

¹⁵⁸ Ibid, 1-18.

Schema nr.1 Tyrimo dizainas

3.1. Medijų vaidmuo Kinijos kognityviniame kare prieš JAV

Kaip aptarta ankstesnėje darbo dalyje, žiniasklaida ir medijos yra pagrindiniai poveikio instrumentai Kinijos kognityviniame kare, kadangi per komunikaciją ir informacijos sklaidos formų įvairovę yra daromas poveikis auditorijos realybės suvokimui. Todėl toliau šiame darbe, taikant Jeremy (Yen-ming) Chen metodologinę prieigą¹⁵⁹ ir remiantis praktiniais pavyzdžiais kaip Pekinas pasitelkia medijas siekdamas įgyvendinti kognityvinį karą prieš Ameriką.

3.1.1. Kinijos „valties statyba jūrai“ prieš Jungtines Amerikos Valstijas

2023 m. Thomas Colley ir Marin Moore atliko tyrimą „News as geopolitics: China, CGTN and the 2020 US presidential election“, kuriame pristatoma, jog Kinija nuo 2009 m. savo finansinius resursus nukreipinėja į išorinę komunikaciją.¹⁶⁰ Anot autorių, taip Kinija siekė kovoti su klaidingų užsienio naratyvų apie Kiniją ir konkuruoti su Vakarų platinamais naratyvais.¹⁶¹ Pasak autorių, KKP išsikėlė tikslą „gerai papasakoti Kinijos istoriją“, kadangi KKP Kinijos tarptautinės žiniasklaidos dominavimą mato kaip integralų būdą užtikrinti ir įgyvendinti Kinijos geopolitinius bei

¹⁵⁹ Commander Jeremy (Yen-ming) Chen, “The Challenges Taiwan Faces in Cognitive Warfare and Its Impact on US–Taiwan Relations,” *Journal of Indo-Pacific Affairs* (Spring 2025): 92–93, žiūrėta 2026 m. sausio 12 d. <https://media.defense.gov/2025/May/01/2003702343/-1/-1/1/VIEW%20-%20CHEN%20DISCLAIMER.PDF>

¹⁶⁰ Thomas Colley ir Martin Moore, „News as Geopolitics: China, CGTN and the 2020 US Presidential Election“, *The Journal of International Communication* 29, nr. 1 (2023): 82–103, <https://doi.org/10.1080/13216597.2022.2120522>

¹⁶¹ Ibid, 82–103.

ekonominius tikslus¹⁶². Todėl žiniasklaida tampa Kinijos įrankiu, stiprinančiu tarptautinį diskursą, kuris lygiagrečiai atitinka Kinijos visapusišką nacionalinę galią.¹⁶³

Nepaisant ribotos prieigos prie duomenų apie Kinijos tiesiogiai kontroliuojamas žiniasklaidos priemones ir naujienų agentūras, pagal viešai prieinamą informaciją yra identifikuotos pagrindinės Pekino tiesiogiai kontroliuojamos komunikacijos priemonės: „China Daily“ ir CGTN/CCTV. Kaip nurodyta „China Daily“ internetiniame portale, „China Daily“ yra lyderiaujantis Kinijos, anglų kalba leidžiamas internetinis ir spausdintas laikraštis, turintis daugiau nei 470 milijonų skaitytojų ir skleidžiantis naujienas apie Kiniją visam pasauliui.¹⁶⁴ Remiantis pateikta informacija, „China Daily“ yra dažniausiai cituojama užsienio žiniasklaidos priemonė. Be to, „China Daily“ leidžia atskirą tarptautinių naujienų leidimą, kuris yra orientuotas į Šiaurės ir Pietų Amerikos regionus taip pat ir Europos bei kitus Azijos, Ramiojo vandenyno ir Afrikos regionus, įskaitant žinių platinimą per skirtingas skaitmenines platformas.¹⁶⁵ Pastebėtina, jog „China Daily“ iš viso turi 14 veikiančių filialų užsienyje, įskaitant užsienio naujienų biurą Niujorke¹⁶⁶ ir 33 spausdinimo centrus, taip užtikrinant Kinijos naujienų platinimą užsienio valstybėse.¹⁶⁷ „China Daily“ interneto portalas „Chinadaily.com.cn“ yra viena įtakingiausių Kinijos anglų kalba rašanti internetinė svetainė, turinti daugiau nei 44 milijonus skaitytojų iš 180 skirtingų valstybių.¹⁶⁸ „China Daily“ patys nurodo, jog siekdami plėsti Kinijos „vertybes“ ir „tarptautinį požiūrį“, nuo 2019 m. buvo pradėtas platinti „China Daily Global Edition“ kartu su interneto portalu, mobiliąja programėle ir socialinės žiniasklaidos paskyromis, siekiant diaugialypiškai ir per skirtingas platformas pasakoti Kinijos istoriją¹⁶⁹. Pateiktoje informacijoje nurodyta, jog portalo skaitytojams nuo pirmadienio iki penktadienio gali būti platinami 16 puslapių tarptautinių naujienų leidimas ir papildomai 32 puslapių savaitgalio leidimas kuris yra spausdinamas 33 pasaulio centruose ir apima 63 skirtingas šalis, kurio tiražas siekia 300 000 egzempliorių vienetų.¹⁷⁰ Be to, Kinija įtaką platinamų naujienų turiniui Amerikoje daro per tiesioginę Kinijos pasaulinio televizijos tinklo (China Global Television Network) kontrolę.¹⁷¹ Remiantis Kinijos pasaulinio televizijos tinklo interneto portale pateikta informacija, Kinijos pasaulinis televizijos tinklas yra tarptautinė žiniasklaidos organizacija teikianti tikslias naujienas ir

¹⁶² Ibid, 82–103

¹⁶³ Ibid, 82–103.

¹⁶⁴ China Daily, “About Chinadaily.com.cn,” China Daily (svetainė), žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., https://www.chinadaily.com.cn/e/static_e/about

¹⁶⁵ Ibid.

¹⁶⁶ Ibid

¹⁶⁷ Ibid.

¹⁶⁸ Ibid.

¹⁶⁹ Ibid.

¹⁷⁰ Ibid.

¹⁷¹ CGTN, “About Us,” CGTN (svetainė), žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://www.cgtn.com/about-us>

audiovizualines paslaugas užsienio valstybių auditorijoms, transliuojanti televizijos naujienas daugiau nei 160 skirtingų valstybių ir turinti vieną iš naujienų turinio kūrimo centrų Vašingtone.¹⁷²

Taigi, pagal turimus duomenis, galima teigti, kad išanalizuoti „valties statybos jūrai“, pavyzdžiai iliustruoja, kad Kinija investuoja į žiniasklaidos priemones skirtas skleisti naujienas užsienio valstybėse. Pagrindinės Pekino kontroliuojamos komunikacijos priemonės yra „China Daily“ ir Kinijos pasaulinis žiniasklaidos tinklas, kurios vykdo veiklą skirtingose valstybėse įskaitant Ameriką. Be to, fizinių atstovybių turėjimas Amerikoje ir išvystyta skaitmeninė minėtų komunikacijos priemonių infrastruktūra, atskleidžia, kompleksinį ir platų Kinijos veikimą ir siekį užtikrinti, kad Kinijos kontroliuojama žiniasklaida, informaciją užsienio auditorijoms skleistų reguliariai, plačiai ir įvairiomis komunikacijos priemonėmis – spausdintine spauda, žiniasklaidos interneto portalais, socialinių tinklų platformomis ir mobiliosiomis programėlėmis. Toks infrastruktūrinis Kinijos žiniasklaidos įsitvirtinimas leidžia Kinijai lengviau ir operatyviausi skleisti naujienas Amerikoje (ir kitų valstybių auditorijoms) platinant Pekinui palankius naratyvus ir palankią istoriją apie Kiniją.

3.1.2. Ekonominis spaudimas žiniasklaidos priemonėms turinčioms verslu ryšiu su Kinija

Remiantis „Statista“ duomenimis, 2024 m. Kinija vis dar išlieka antra didžiausia filmų rinka pasaulyje. Tai suponuoja, kad filmų studijos, įskaitant Holivudo studijas, yra priklausomos nuo filmų kiekio pardavimų Kinijoje.¹⁷³ Nors kino industrija nėra tiesiogiai suvokiama kaip žiniasklaidos priemonė, kuri yra siejama su antru strateginiu metodu, kinas yra netiesioginės komunikacijos priemonė, kurią Pekinas išnaudoja siekiant įgyvendinti strateginį tikslą – „gerai papasakotą Kinijos istoriją“. Kaip pristatoma 2020 m. PEN Amerikos eksperto James Tager atliktame tyrime „Made in Hollywood, Censored by Beijing“, Pekinas yra užsibrėžęs užtikrinti, jog Holivude filmų kūrėjai „gerai papasakotą Kinijos istoriją“.¹⁷⁴ James Tager tyrime išsamiai pristatoma, kad Holivudo kino profesionalai ir sprendimų priėmėjai, siekdami išvengti konfrontacijos su Kinijos pareigūnais, kontroliuojančiais, filmo patekimą į Kinijos rinką, vis dažniau priimdavo sprendimus dėl filmų, kurie būtų palankūs Kinijai.¹⁷⁵ Pekinas, naudodamasis savo galios pozicija kino rinkoje, gali diktuoti sąlygas ir taisykles filmų kūrėjams, kurie turi jų laikytis, norėdami, kad filmas patektų į Kinijos rinką. Dažniausiai Kinijos vyriausybės pareigūnai reikalauja cenzūruoti filmą ir atlikti konkrečius pakeitimus¹⁷⁶. Pažymėtina, jog Kinija yra deklaravusi, kad filmų kūrėjai, kritikuojantys Kiniją, bus

¹⁷² Ibid.

¹⁷³ Lin Thomala, „Film Industry in China – Statistics & Facts“, *Statista*, 2025 m. sausio 24 d., žiūrėta 2026 m. Sausio 11 d., <https://www.statista.com/topics/5776/film-industry-in-china/>

¹⁷⁴ James Tager, *Made in Hollywood, Censored by Beijing* (New York: PEN America, 2020 m. rugpjūčio 5 d.), žiūrėta 2026 m. Sausio 11 d., <https://pen.org/report/made-in-hollywood-censored-by-beijing/>

¹⁷⁵ Ibid.

¹⁷⁶ Ibid,

baudžiami, o besilaikantys cenzūros sąlygų – apdovanojami¹⁷⁷. Kadangi Holivudo filmų kūrėjai ir jų pelnas yra priklausomi nuo Kinijos kino rinkos, KKP gali reikalauti Holivudo filmų kūrėjų pakeitimų ir cenzūros, kuri dažnai išlieka neatskleista.¹⁷⁸ Holivudo atvejis iliustruoja, Pekino ekonominio spaudimo mechanizmą, pasitelkiant su kino industrija susijusius verslo ryšius. Kitas Kinijos pavyzdys, atskleidžiantis verslo sąsajų išnaudojimą siekiant daryti poveikį žiniasklaidai yra „Bloomberg“ žiniasklaidos atvejis. Remiantis Reuters paskelbta informacija, 2012 m. po „Bloomberg“ žurnalisto pavišintos publikacijos apie Kinijos prezidento Xi Jipingo šeimos turtus, Pekino valdžios institucijos penkioms dienoms užblokavo „Bloomberg“ interneto naujienų portalo veiklą Kinijos teritorijoje.¹⁷⁹ Toks Pekino veiksmas laikytinas spaudimo priemone, kadangi, ribojama „Bloomberg“ veikla reiškia suvaržytą prieigą prie Kinijos rinkos ir patiriamus finansinius nuostolius. Panašus, atvejis įvyko 2019 m. kai „Refinitiv“ viena didžiausių pasaulyje duomenų bazių teikianti finansų rinkos duomenis, infrastuktūros ir analizės paslaugas, įdiegė filtrą skirtą blokuoti „Reuters“ pranešimus susijusius su tuo metu Honkonge vykusiais protestais.¹⁸⁰ Remiantis „Reuters“ pavišintu specialiuoju pranešimu „Refinitiv“ įdiegė filtrą, kad blokuotų „Reuters“ pranešimus Honkonge siaučiant protestams“. Pranešime nurodyta, kad „Refinitiv“, kuris platino „Reuters“ naujienas skirtas investuotojams, dėl Pekino valdžios institucijų daromo spaudimo, žemyninėje Kinijoje užblokavo apie „200“ Reuters publikacijų susijusių su neigiamų Pekino vaizdavimu.¹⁸¹ Anot, „Reuters“ pranešimo, „Refinitiv“ tokį sprendimą priėmė reaguodama į Kinijos grasinimus stabdyti jų veiklą Kinijoje.¹⁸² „Reuters“ nėra tiesioginė JAV valstybinė naujienų agentūra, tačiau vienija 18 skirtingų Amerikos žiniasklaidos ir naujienų agentūrų, kurios kartu su „Reuters“ yra paveikiamos.¹⁸³ Susijęs pavyzdys, yra krepšinio komandos „Houston Rockets“ atvejis. Amerikos krepšinio komandos generaliniam direktoriui viešai socialiniame tinkle „Twitter“ (dabar „X“) išreiškus palaikymą Honkonge vykstantiems protestams už demokratiją, Pekinas atsakė „Houston Rockets“ žaidynių transliacijos stabdymų, Kinijos valstybinio transliuotojo sporto kanaluose¹⁸⁴. Kartu, Pekino valdžios pavyzdžiu pasekė NBA partnerė Kinijoje – sporto naujienų agentūra „Tencent“, kuri pareiškė,

¹⁷⁷ Ibid.

¹⁷⁸ Ibid.

¹⁷⁹ „Bloomberg blocked in China after Xi family wealth story,” Reuters, 2012 m. liepos 5 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://www.reuters.com/article/business/bloomberg-sites-blocked-in-china-days-after-xi-family-wealth-story-idUSDEE86306W/>

¹⁸⁰ Reuters Investigates, „How Hong Kong Protest Coverage by Global News Outlets Fell Short,” Reuters, 2020 m. rugsėjo 23 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://www.reuters.com/investigates/special-report/hongkong-protests-media/>

¹⁸¹ Ibid.

¹⁸² Ibid.

¹⁸³ Reuters News Agency, „Reuters Content Partners,” Reuters News Agency (svetainė), žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://reutersagency.com/partners>

¹⁸⁴ Zachary Fagenon ir Jennifer Hansler, „How the Houston Rockets’ Daryl Morey tweet about Hong Kong rattled China’s NBA fans — and threatened NBA’s business,” CNN, 2019 m. spalio 7 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://edition.cnn.com/2019/10/07/business/houston-rockets-nba-china-daryl-morey>

stabdanti rungtynių transliacijas ir bendrai naujienas susijusias su krepšinio komanda.¹⁸⁵ Sykiu komanda prarado rėmėjus – Šanchajaus Pudongo plėtros banką ir „Li-Ning Company“ gaminusią komandai sportinę aprangą.¹⁸⁶ Remiantis, „Freedom House“ pateikta informacija, Kinijos valdžia nurodė iš internetinių naujienų portalų pašalinti pranešimus susijusius su NBA ir susilaikyti nuo susijusių temų afišavimo.¹⁸⁷

Atsižvelgiant į išanalizuotą informaciją, konstatuotina, jog Kinija pasitelkdama verslo sąsajas ir politinius ryšius, daro poveikį Amerikos žiniasklaidos ir netiesioginėmis komunikacijos priemonėmis, neatsiribojant nuo spaudimo kūrimo kultūros ir sporto sričių plotmėse.

3.1.3. Kinijos „Valties skolinimasis į jūrą“ prieš JAV

Trečiasis strateginis metodas fokusuojasi ties egzistuojančių Vakarų informacijos platformų išnaudojimu. Kaip rodo 2022 m. „Freedom House“ atlikta Pekino įtakos pasaulinei žiniasklaidai analizė „Authoritarian Expansion and the Power of Democratic Resilience“, 2022 m. Pekino pastangos daryti įtaką JAV žiniasklaidai buvo vertinamos kaip „labai didelės“ („very high“ – 53/85).¹⁸⁸ Remiantis ataskaita, nuo 2019 m. Kinijos pastangos daryti poveikį JAV žiniasklaidai vertinamos kaip tobulėjančios: vykdomos dezinformacijos kampanijos, išnaudojami ir finansuojami socialinių tinklų nuomonės formuotojai, organizuojamos kibernetinės atakos prieš naujienų agentūras ir individualius žurnalistus.¹⁸⁹ Pastebėtina, jog Kinijos valstybinės žiniasklaidos kuriamas turinys ir naujienos JAV auditoriją pasiekdavo įvairiais būdais – tiesiogiai per nemokamus ir mokamus internetinius intarpus, kurie buvo platinami tokių naujienų agentūrų kaip „China Daily“ ir „Xinhua“, pasitelkiant JAV nacionalines ar regionines žiniasklaidos priemones: „Time“, „Los Angeles Times“, „USA Today“, „CNN“ ir „Foreign Policy“.¹⁹⁰ Kaip pristatoma ataskaitoje, pasak, JAV Teisingumo departamento duomenimis, nuo 2019 m. sausio iki 2021 m. spalio „China Daily“ JAV internetiniams ir spausdintiems leidiniams sumokėjo apie 7 mln. JAV dolerių už Pekino norimo turinio platinimą ir publikavimą JAV auditorijai.¹⁹¹ Pažymėtina, jog nebuvo apsiribota tik internetinėmis ar spausdintomis publikacijomis – Pekinas pasirūpino, kad radijo stotys Niujorke ir Vašingtone transliuotų „China Radio International“ programas, kartu subsidijuojant ir kitas priemones, darančias

¹⁸⁵ Ibid.

¹⁸⁶ Ibid.

¹⁸⁷ Sarah Cook, “State-Led Content Manipulation Drove the Backlash against the NBA in China,” Freedom House, “Perspectives,” 2019 m. lapkričio 13 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://freedomhouse.org/article/state-led-content-manipulation-drove-backlash-against-nba-china>

¹⁸⁸ Sarah Cook, Angeli Datt, Ellie Young ir BC Han, Beijing’s Global Media Influence 2022: Authoritarian Expansion and the Power of Democratic Resilience (Freedom House, 2022 m. rugsėjis), žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://freedomhouse.org/report/beijing-global-media-influence/2022/authoritarian-expansion-power-democratic-resilience>

¹⁸⁹ Ibid.

¹⁹⁰ Ibid.

¹⁹¹ Ibid.

įtaką JAV informacinei aplinkai¹⁹². Remiantis „Freedom House“ atradimais, Pekino valstybinė žiniasklaida yra įtraukta į naujienų agentūrų „pagrindines partneres“, todėl gali laisvai dalintis informacija¹⁹³. Be to, Kinija aktyviai įveiklina savo diplomatus, kurie publikuoja straipsnius ar dalina interviu pagrindinėms naujienų agentūroms. Tačiau Pekinas neapsiriboja tik minėtomis priemonėmis – jis finansuoja vaizdo įrašų turinio kūrėjus (vlogerius), kuriems siūlomos kelionių galimybės mainais už Kinijai palankų turinį¹⁹⁴. Anot, „Freedom House“ Pekinas išnaudoja režimui palankias organizacijas ir įmones, tokias kaip „Huawei“, kurios subsidijuoja žurnalistų keliones į Kiniją. Remiantis „Freedom House“, nepaisant JAV reguliavimo institucijų įvestų ribojimų Kinijos valstybinėms įmonėms veikiančioms telekomunikacijų srityje, Pekino įmonėms ir bendrovėms priklausantys socialiniai tinklai su integruotomis cenzūros ir stebėjimo praktikomis, pavyzdžiui „WeChat“, „TikTok“, „ByteDance“, „Tencent“, susilaukė populiarumo ir įgijo didelį vartotojų skaičių.¹⁹⁵

Remiantis „Human Rights Foundation“ pateikta informacija, Pekinas gerai nupasakoti Kinijos istoriją siekė naudodamasis partneryste su „Discovery Channel“.¹⁹⁶ Kinijos pasaulinis televizijos tinklas kartu su „Discovery Channel“ 2024 m. sukūrė dokumentinį filmą „Pasaulio riba“, kuriame buvo propaguojama Pekinui palanki uigūrų regiono istorija, ignoruojant faktinį regiono žmonių išnaudojimo.¹⁹⁷ 2023 m. kai Pekinas ir greitosios mados prekinis ženklas „Shein“ buvo kaltinama uigūrų išnaudojimu, Kinija norėdama paneigti kaltinimus apie išnaudojimą ir įtikinti pasaulį priešingai, nuskraidino jaunų amerikiečių nuomonės formuotojų grupę į „Shein“ gamyklas. Nuomonės formuotojai po susitikimo su „laimingais darbuotojais“, buvo įpareigoti sukurti Kinijai pozityvių turinį.¹⁹⁸ Be to, 2020 m. Kinijos tarptautinis komunikacijos centras bendradarbiaudamas su „Discovery Channel“ buvo išleidęs dokumentinį filmą apie Covid-19 viruso pandemiją pavadinimu „Covid-19: kova su velniu“, kuriame pristatoma Kinijai palanki istorijos pusė, pasak „Human Right Foundation“, filme, kuris turėjo būti transliuojamas daugiau nei 200 valstybių buvo aukštinamas Kinijos valdžios gebėjimas suvaldyti pandemijos keltus iššūkius, ignoruojant „nulinės Covid -19“ politikos trūkumą.¹⁹⁹ Pasak, „Human Rights Foundation“, Kinijos valdžios atstovai glaudžiai bendradarbiauja su užsienio nuomonių formuotojais. 2022 m. Kinijos konsulas Niujorko įmonei „Vippi Media“ įsikūrusioje Naujajame Džersyje skyrė 300 000 JAV dolerių, jog šioji „verbuotų

¹⁹² Ibid.

¹⁹³ Ibid.

¹⁹⁴ Ibid.

¹⁹⁵ Ibid.

¹⁹⁶ HRF Staff, “Beyond Borders: China’s Grip on Global Media,” Human Rights Foundation, 2024 m. kovo 27 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://hrf.org/latest/beyond-borders-chinas-grip-on-global-media/>

¹⁹⁷ Ibid.

¹⁹⁸ Ibid.

¹⁹⁹ Ibid.

nuomonės formuotojus diskretiškai kampanijai, reklamuojančiai Pekino žiemos olimpinės žaidynes „Instagram“ ir „TikTok“ platformose.“²⁰⁰

Apibendrinant, analizuotą informaciją, teigtina, kad Pekinas aktyviai pasitelkia užsienio platformas, komunikacijos kanalus ir nuomonės formuotojus siekdamas įgyvendinti ilgalaikius ir trumpalaikius strateginius tikslus, įveiklinant skirtingus komunikacijos būdus, kurie amplifikuoja Kinijos naratyvus ir konstruoja „gerą Kinijos istoriją“.

3.2. Kinijos „The Global Times“ atvejo analizė pagal Hung ir Hung

„The Global Times“ yra Kinijos komunistų partijos valdoma žiniasklaidos priemonė, kuri anglų kalba platina naujienas visame pasaulyje. „The Global Times“ įkurtas 1993 m. ir priklauso didžiausiai Kinijos laikraščių grupei – „The People’s Daily“.²⁰¹ Taigi, ši žiniasklaidos priemonė yra tiesiogiai priklausoma ir kontroliuojama Kinijos komunistų partijos. Viešinamas turinys yra formuojamas KKP ir užsienio auditorijoms. „The Global Times“ žiniasklaida yra išnaudojama kaip „valties statyba jūrai“, kuri yra tiesiogiai valdoma ir pavaldi Kinijos komunistų partijai, formuojančiai naratyvus iš vidaus. Pažymėtina, kad „The Global Times“ neretai tampa Vakarų žiniasklaidos informacijos šaltiniu, kuris yra cituojamas „Reuters“, „CNN“ ar BBC.

3.2.1. Metodologija

Pagrindinis tyrimo duomenų laukas yra Kinijos komunistų partijos valdoma žiniasklaidos priemonė – dienraštis „The Global Times“,²⁰² kurios komunikacija orientuota į žinučių sklaidą užsienio auditorijoms. Duomenų rinkimo laikotarpis yra 2025 m. vasario 2 d. – vasario 28 d., duomenų rinkimo pradžia yra siejama su D. Trumpo 2025 m. vasario 1 d. paskelbtu sprendimu dėl importo tarifų taikymo Kinijai. Iš viso atsirinkta 189 publikacijos, atranka vykdyta pagal raktažodžius: „U.S.“ (45 publikacijos) ir „Trump“ (144 publikacijos). Publikacijos tikslingai nebuvo atrinkinėjamos pagal tematikas, į duomenų rinkinį įtraukiant visas publikacijas, kuriose renkamos minimos Jungtinės Amerikos Valstijos arba Donaldas Trumpas. Toks atrankos principas pasirinktas atsižvelgiant į tai, kad kognityvinės operacijos pasižymi plačia temine aprėptimi, neapsiribojant viena sritimi.

Šio darbo metodologija yra paremta anksčiau pristatytų Hung ir Hung dvimačiu kognityvinio karo analizės modeliu, kurį autoriai pasiūlė tyrinėdami Kinijos kognityvinio karo pasireiškimą prieš Taivaną.²⁰³ Dvimatis analizės modelis susideda iš įvesties (input) ir apdorojimo

²⁰⁰ Ibid.

²⁰¹ Media Bias/Fact Check, „Global Times (China) – Bias and Credibility“, žiūrėta 2025 m. rugsėjo 29 d., <https://mediabiasfactcheck.com/global-times-china/>

²⁰² Global Times, be datos. Pasiiekta per: <https://www.globaltimes.cn/><https://www.globaltimes.cn/>

²⁰³ Hung, Tzu-Chieh, and Tzu-Wei Hung. “How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars.” *Journal of Global Security Studies* 7, no. 4 (2020): 1–18 <https://academic.oup.com/jogss/article/7/4/ogac016/6647447>

(processing) dimensijų. Įvesties dimensija fokusuojasi į tai, kaip ir kokiais būdais informacija yra pateikiama visuomenei.²⁰⁴ Įvesties dimensija analizuoja informacijos sklaidos kanalus, naudojamus informacijos platinimui – socialinius tinklus ar žiniasklaidos priemones.²⁰⁵ Kartu tiriamos platinamos informacijos technikas – žinučių dažnumą (repeated stimulation), psichologines būsenas (episteminių, emocinių, mišrų poveikį) ir bendra informacijos struktūrizacija. Apdorojimo dimensija orientuojasi į pateikiamos informacijos psichologiniu poveikį – tiria, kaip visuomenė priima ar atmets gautą informaciją, kaip į ją reaguoja ir ar, priklausomai nuo gaunamos informacijos, keičia elgseną.²⁰⁶

Kadangi Hung ir Hung dvimatis analizės modelis yra teorinis²⁰⁷, šiame darbe jis adaptuojamas tiriamojo atvejo praktiniam pritaikymui, kuriuo yra siekiama praktiškai ištirti kognityvinio karo architektūrą žiniasklaidos komunikacijoje, kartu pritaikant kiekybinę ir kokybinę turinio analizę. Adaptuotame modelį (žiūrėti Priedą Nr.1) – įvesties dimensijoje yra išskiriamos keturios kategorijos, pagal kurias analizuojamas informacijos pateikimas auditorijai, kad ši būtų paveiki. Šios kategorijos yra: 1) pakartotinė stimuliacija (repeated stimulation) – atrinktose publikacijose identifikuojama prie kokios interneto portalo „The Global Times“ skilties (temos) kiekviena publikacija priskiriama, identifikuojamos dažniausiai visų pasirinktų publikacijų kontekste pasikartojančias susiaurintos temos, naratyvai ir atliekamas informacijos rėminimas. 2) Kanalo sluoksniavimas – analizė atliekama nustatant publikacijos tipą / žanrą, identifikuojant, ar publikacijose cituojami autoritetai. Apskaičiuojamas cituojamų autoritetų, ekspertų kiekis ir publikacijose minimų ar cituojamų kitų žiniasklaidos priemonių kiekis, kartu su daromomis tiesioginėmis aktyviomis nuorodomis į kitas „The Global Times“ publikacijas. 3) Taikymasis į auditorijos psichologines būsenas – nustatoma į kokias psichologines būsenas žiniasklaida taikosi: episteminę, emocinę ar mišrią. 4) Psichologinio pasipriešinimo sumažinimas – analizuojama kaip bendrame „The Global Times“ publikacijų kontekste informacija yra pateikiama, jog būtų priimtina ir pažįstama auditorijai. Apdorojimo dimensija pagal Hung ir Hung²⁰⁸ tyrimo modelį teoriškai turėtų nagrinėti, kaip tikėtina auditorija priima ar atmets gautą informaciją ir kaip, priklausomai nuo jos, keičia savo elgesį. Tačiau šiame tyrime nėra įmanoma išmatuoti tiesioginį poveikį auditorijai, todėl apdorojimo dalyje, yra vertinama kaip publikacijos yra projektuojamos, kad potencialiai galėtų daryti poveikį auditorijai. Todėl, tyrimas apsiriboja publikacijų turinio architektūros analize. Apdorojimo dimensijoje publikacijų turinys analizuojamas remiantis trimis Hung ir Hung išskirtais elementais,

²⁰⁴ Ibid, 1–18.

²⁰⁵ Ibid, 1–18.

²⁰⁶ Ibid, 1–18.

²⁰⁷ Ibid, 1–18.

²⁰⁸ Ibid, 1–18.

kurie yra būdingi kognityviniams mechanizms: 1) pirminė prognozė (prior prediction); 2) klaidos signalas (error signal); 3) aktyvus inferavimas (active inference).²⁰⁹

3.2.2. Kiekybinių rezultatų analizė

Taikant adaptuotą Hung ir Hung metodologinę prieigą,²¹⁰ kognityvinio karo analizėje akcentuojamas informacijos sklaidos dažnumas, pasikartojamumas ir repetityvumas. Todėl šis tyrimas kiekybiškai orientavosi į per vasario mėnesį paskelbtų publikacijų kiekį, dažnumą, dominuojančias temas koreliuojančias su JAV.

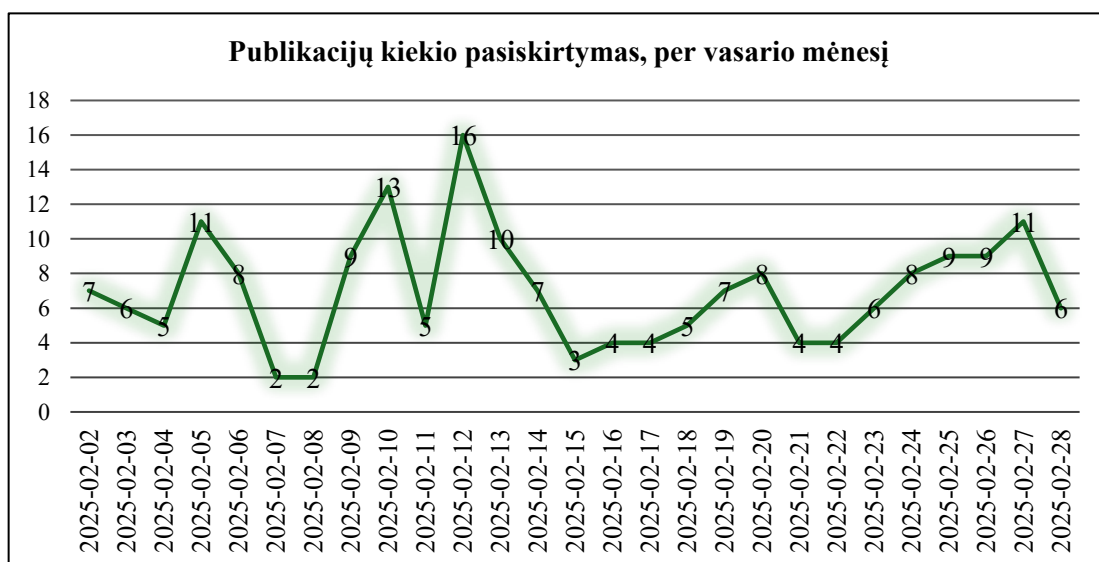
Remiantis suriktais duomenimis, nustatyta, kad iš viso nuo 2025 m. vasario 2 d. iki vasario 28 d. interneto portale „The Global Times“ buvo pavišinta 1 468 publikacijos. Pagal raktažodžius atrinktų publikacijų skaičius nurodytu laikotarpiu siekė 189. Apskritai vasario mėnesį ne mažiau kaip 12,9 % „The Global Times“ žiniasklaidoje publikuoto turinio skirta JAV.

Publikacijų procentinės dalies skaičiavimas:

$$193 \text{ publikacijos} / 1463 \text{ publikacijos} \times 100 = 12,91 \%$$

Surinkti rezultatai Diagramoje Nr. 1 rodo, kad Kinijos komunistų partijos valdomoje žiniasklaidos priemonėje „The Global Times“ per vasario mėnesį paskelbtų publikacijų, kuriose minima JAV arba D. Trumpas, skaičius varijavo minimaliai – nuo 2 iki maksimaliai 16 publikacijų per parą.

Diagrama Nr. 1
„The Global Times“ vasario mėnesio publikacijų skaičiaus pasiskirstymas

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis.

²⁰⁹ Ibid, 1–18.

²¹⁰ Ibid, 1–18.

Vasario mėnesio paros vidurkio skaičiavimas:

189 publikacijos/ 27 dienų = 7 publikacijos per parą

Apskaičiavus vasario mėnesio paros vidurkį, rezultatai rodo, jog vidutiniškai per 24 valandas „The Global Times“ pavišindavo apie 7 publikacijas, kuriose buvo skleidžiama su JAV susijusi informacija. Todėl rezultatai, leidžia galima daryti prielaidą, jog žiniasklaidos priemonė „The Global Times“ laikosi reguliarumo ir kiekvieną dieną auditorijai skleidžia žinias ir / ar naujienas, susijusias su JAV. Tai implikuoja siekį nuosekliai informuoti auditoriją, kuriant apgulties mentalitetą ir nuosekliai formuojant nuomonę apie D. Trumpo politiką ilgalaikėje perspektyvoje. Atkreiptinas dėmesys, jog vasario mėnesio publikacijų kiekio intervalas per parą varijavo nuo 2 iki 16 publikacijų dėl geopolitinių reiškinių – D. Trumpo, Kinijos ar kitų publikacijose minimų suinteresuotų veikėjų politinių sprendimų. Manytina, jog publikacijų kiekis įprastai padidėdavo esant politiškai reikšmingiems įvykiams, todėl diapazono svyravimas yra suprantamas.

3.2.3. Kokybinė rezultatų analizė: įvesties dimensija

Įvesties dimensija: pakartotinė stimuliacija

Siekiant geriau suprasti, komunikacijos daugialypiškumą ir į kokias temas orientuojasi Kinijos žiniasklaida, skleisdama informaciją apie JAV, atrinktose publikacijose identifikuojama, prie kokios interneto portalo „The Global Times“ skilties (temos) kiekviena publikacija buvo priskirta. Remiantis surinktais duomenimis, viso buvo identifikuota skirtingų 16 skilčių: „source/economy“; „China/diplomacy“; „world/Americas“; „opinion/viewpoint“; „world/Europe“; „source/GT voice“; „China/society“; „China/politics“; „world/Mid-East“; „in-depth/in-depth“; „world/Asia-Pacific“; „opinion-editorial“; „arts/film“; „photo/world“; „opinio/observer“; „arts/dance“; „editorial note“; „source/companies“ (Priedas Nr.3). Kadangi kai kurios skiltys tematiškai buvo giminingos viena kitai, jos buvo apjungtos.

Lentelėje Nr. 2 yra matoma, jog kategorijos: „opinion/viewpoint“, „source/GT voice“, „in-depth/in-depth“, „opinion-editorial“, „opinio/observer“ ir „editorial note“ apjungiamos į bendrą kategoriją ir pavadinamos „opinion/editorial content“ dėl išskirtinio straipsnių pobūdžio – paremtos ekspertų, analitikų ar žurnalistų nuomonėmis ar tyrimais. Kategorijos: „arts/dance“ ir „arts/film“ apjungtos į bendrą kategoriją pavadinimu „arts“. Kadangi publikacijoje parašytoje prie skilties pavadinimu „source/companies“, aptariamose su ekonomika susijusios temos ši kategorija prijungta prie „source/economy“ kategorijos. Pažymėtina, jog publikacija, pavišinta skiltyje „photo / world“ (žiūrėti Priedą Nr.5) buvo priskirta prie publikacijų, parašytų skiltyje „world / Mid-East“, kadangi minėtoje skiltyje iš 189 publikacijų buvo pavišinta tik viena publikacija, kurios turinys yra susijęs su Viduriniuose Rytuose vykusiais įvykiais. Nuo kitų publikacijų, pavišintų skiltyje „pasaulis /

Vidurinieji Rytai“ (world / Mid-East), išsiskiria tuo, jog minėtoje publikacijoje paviešinta daugiau su aprašomais įvykiais susijusių nuotraukų, nei įprasta tokio tipo publikacijoms.

Lentelė Nr. 2
Naujų kategorijų sudarymas

SENOS KATEGORIJOS	NAUJOS KATEGORIJOS
„arts / dance“ + „arts / film“	ARTS
„opinion/viewpoint“ + „source/GT voice“ + „in-depth/in-depth“ + „opinion-editorial“ + „opinio/observer“ + „editorial note“	OPINION/EDITORIAL CONTENT
„photo / world“	WORLD / MID-EAST
„source/companies“	SOURCE/ECONOMY

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis.

Lentelėje Nr. 3 yra pateikiami surinkti duomenys, kokiomis temomis statistiškai daugiausiai ir mažiausiai per vasario mėnesį (nuo vasario 2 d. iki 28 d.) „The Global Times“ paviešino publikacijų koreliuojančių su JAV. Remiantis gauta informacija, daugiausia JAV buvo minima ir aprašoma publikacijose, aptariant su ekonomika susijusius klausimus viso 50 publikacijų iš 189; pranešimuose ir publikacijose apie Kinijos diplomatinius ir užsienio politikos klausimus JAV aptariama 43 publikacijose, publikacijose, kuriose aptariami Kinijos vidaus politikos klausimai viso buvo 7. Pastebėta, jog nemaža dalis „The Global Times“ publikacijų buvo nuomonių ar redakcijos žurnalistų autoriniai straipsniai, kuriose tam tikrų sričių specialistai ar žurnalistai pateikdavo vertinamojo ir ekspertinio pobūdžio informaciją, tokių publikacijų viso identifiukuota 33. Publikacijų, kuriose buvo konkrečiai aptariama Amerikos politiniai klausimai, viso buvo 25. Pastebėtina, jog JAV mažiau, tačiau minima aptariant Europos ir Amerikos santykius viso 10. Taip pat 7 publikacijose JAV įvardijama aptariant Viduriniuosius Rytus, ir 3 publikacijose – Azijos ir Ramiojo vandenyno regiono temas. Be to, JAV minima diskusijose, susijusiose su Kinijos visuomenės klausimais viso 8 publikacijos, ir kultūrinėse ar meno temose, viso 3 publikacijos.

Lentelė Nr. 3
Publikacijų kiekis, pagal skiltis

Skilties pavadinimas	Publikacijų kiekis
SOURCE/ECONOMY	50
CHINA/DIPLOMACY	43
OPINION/EDITORIAL CONTENT	33
WORLD/AMERICAS	25
WORLD/EUROPE	10
CHINA/SOCIETY	8
CHINA/POLITICS	7
WORLD/MID-EAST	7
WORLD/ASIA-PACIFIC	3
ARTS	3
Viso:	189

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis.

Iš plataus „Global Times“ portalo tematikų spektro ir kiekio, galima pastebėti, jog Pekinas komunikuodamas apie Ameriką neapsiriboja keliomis aktualiomis temomis. Naujienų temų spektras yra platesnis. JAV minima aptarinėjant ir apžvelgiant naujienas susijusias su Europos, Azijos ir Vidurio Rytų valstybėmis ar nagrinėjant su kultūra ar menu susijusias žinias. Tai indikuoja, jog Kinija per informacijos sklaidą siekia paveikti įvairias auditorijas, besidominčias skirtingomis temomis ir neapsiribojančias konkrečiomis politinių temų aktualijomis. Toks platesnis tematinis veikimas ir naujienų temų įvairovė yra vienas iš kognityvinio karo požymių.

Temų siaurinimas

Kaip parodė kiekybiniai rezultatai, pagrindinės temos Kinijos žiniasklaidoje, su kuriomis vasario mėnesį buvo siejama JAV, yra Kinijos vidaus ir užsienio politika, ekonomika ir specifinis fokusas į Ameriką, taip pat apžvalginės ir nuomonės pobūdžio publikacijos. Kadangi Hung ir Hung nurodo,²¹¹ jog tiriant kognityvinį karą svarbus elementas yra pakartotinė stimuliacija, ši analizė orientavosi į kelis aspektus: dažniausiai visų pasirinktų publikacijų kontekste pasikartojančias konkretesnes (susiaurintas) temas, naratyvus ir informacijos rėminimą.

Išnagrinėjus atrinktas publikacijas matoma tendencija, jog publikacijose dominuoja kelios pagrindinės temos, pasikartojančios (persidengiančios) prie skirtingų skilčių priskirtose publikacijose. Pastebėjus, jog publikacijose, kurios yra pavišintos skirtingose interneto portalo skiltyse nepaisant jos priskyrimo yra kelios dominuojančios diskusijų temos sietinos su JAV, kuriomis Kinija skleidžia naratyvus. Išanalizavus pasirinktas publikacijas ir jų turinį, publikacijos buvo išskaidytos ir suskirstytos į dominuojančias, t.y. žiniasklaidos labiausiai aptarinėjamas temas

²¹¹ Hung, Tzu-Chieh, and Tzu-Wei Hung. “How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars.” *Journal of Global Security Studies* 7, no. 4 (2020): 1–18 <https://academic.oup.com/jogss/article/7/4/ogac016/6647447>

koreliuojančias su JAV. Pagrindinės identifikuotos temos ir tema parašytų publikacijų kiekis yra pateikiamas Diagramoje Nr. 2.

Diagrama Nr. 2
„The Global Times“ dažniausiai pasikartojančios temos

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis.

Rezultatai rodo, jog vasario mėnesį dažniausiai aptariama tema buvo JAV prekyba ir su ja susijusi D. Trumpo paskelbta tarifų politika, kuri Kinijos dar kitaip vadinama JAV tarifų karu. Šia tema iš 189 publikacijų viso yra parašytos 75 publikacijos. Ženkliai mažiau, tačiau antra pagal dažnumą dominuojanti tema yra Rusijos karas Ukrainoje ir derybų klausimas, viso paskelbtos 32 publikacijos. Trečioji temų kategorija apimanti 24 publikacijas yra JAV, Kinija ir kitos valstybės. Prie šios temų kategorijos buvo priskiriamos publikacijos, kuriose aptariamos pavienės arba retai pasikartojančios užsienio politikos ar strateginės tematikos, dažniausiai susijusias su Kinijos ar JAV ir kitų valstybių santykiais, neįtraukiant prekybos ir tarifų temų šią kategoriją. Pastebėtina, jog nemažai dėmesio buvo skiriama diskusijoms apie Taivano regioną, kas nėra stebintina, atsižvelgiant į Kinijos ir Taivano klausimo kompleksiskumą, tačiau įdomu buvo tai, kad 22 publikacijose į šią temą buvo įtraukiama JAV. Ženkliai mažiau Amerika buvo minima publikacijose apie Izraelio ir Palestinos konfliktą viso pavišinta 12 publikacijų. Publikacijų, kuriuose Amerika tiesiogiai buvo įvardijama kaip grėsmė Kinijai arba kaip daranti spaudimą buvo pavišinta 10, tačiau į šią kategoriją nebuvo įtraukiamos temos susijusios su prekybos ar tarifų karu. Kitomis pavienėmis temomis buvo fiksuota 14 skirtingų publikacijų pradedant nuo tokių temų kaip kiniško animuoto filmo premjera Amerikoje ir baigiant Vokietijos federalinių rinkimų laimėtojų pasisakymų apie D. Trump ir jo politiką, rinkimų kontekste.

Iš rezultatų galima pastebėti, jog Kinijos žiniasklaida, komunikuodama su JAV susijusias naujienas, neapsiriboja viena interesų sritimi, pavyzdžiui, tik ekonomine ar užsienio politikos perspektyva. Yra matomas informacijos sklaidos daugiasluoksniškumas – informacija pateikiama iš įvairių pusių, sričių ar perspektyvų. Atliekant tyrimą pastebėta, jog viena labiausiai

dominuojančių ir „The Global Times“ dažniausiai aptariamų temų – JAV tarifų politika, kuri analizuota iš Kinijos ekonominės perspektyvos, užsienio ir vidaus politikos pozicijų bei temose, skirtose konkrečiai aptarti JAV aktualijas. Be to, šia tema buvo publikuojamos ir ekspertų, akademikų, žurnalistų ar analitikų apžvalginės bei nuomonių publikacijos. Tai patvirtina Hung ir Hung teoriją, jog kognityvinio karo veikimas grindžiamas nuolatiniu tos pačios informacijos kartojimu per skirtingus informacijos kanalus.²¹² Kadangi šis tyrimas orientuojasi tik į vienos žiniasklaidos priemonės – „The Global Times“ – analizę, šiuo atveju skirtingi informacijos kanalai prilyginami skirtingoms naujienų temoms, todėl vertinamas komunikavimo dažnumas konkrečia tema yra komunikuojama ir per kiek skirtingų interneto portalo skilčių tema atsikartojo.

Pagrindiniai naratyvai

Išsiaiškinus, jog „The Global Times“ komunikacija pasižymi daugiasluoksniškumu ir yra linkusi Pekinui svarbiomis temomis komunikuoti per skirtingas sritis, toliau tyrime nustatomi, pagrindiniai naratyvai išskirtomis (susiaurintomis) temomis, kurie skleidžiami ir reprodukuojami per skirtingas valstybės interesų sritis. Publikacijose identifikuoti dažniausiai pasikartojantys naratyvai pagal temas ir suskirstyti į dvi grupes – pagal naratyvus nukreiptus prieš JAV ir naratyvus apie Kiniją.

1. Tema: „U.S. tariffs/tariffs war/trade“

Lentelėje Nr. 4 yra pateikiami naratyvai, kurie buvo fiksuoti analizuojant publikacijas susijusias su D. Trumpo vykdoma tarifų politika ir prekybos klausimais.

Lentelė Nr. 4
Pagrindiniai temoje „U.S. tariffs/tariffs war/trade“ identifikuoti naratyvai

Naratyvai apie JAV	Naratyvai apie Kiniją
• JAV vykdo tarifų karą	• JAV ir Kinija turėtų bendradarbiauti narkotikų kontrolės klausimais
• JAV taikomi tarifai Kinijos prekėms pažeidžia Pasaulio prekybos organizacijos (WTO) taisykles	• JAV ir ES ekonominė įtampa kuria galimybes Kinijos ir ES bendradarbiavimui
• JAV tarifų politika kelia pasaulinę ekonominę destruktiją	• Kinija imsis būtinų priemonių, kad užtikrintų savo teises, saugumą ir interesus
• JAV taikomos tarifinės ir sankcinės priemonės Kinijai, grindžiamos fentanilio krizės naratyvu, yra nepagrįstos	• Kinija priešinasi JAV vienašališkai įvestiems tarifams
• Fentanilio problema yra JAV vidaus krizė, kurios priežastys slypi pačios JAV reguliavimo, paklausos ir viešosios sveikatos sistemoje, o ne Kinijoje	• Kinija yra Pasaulio prekybos organizacijos (WTO) normų gynėja
• JAV saugo tik savo ekonominius interesus ir yra ekonominė grėsmė Europai (dėl to turėtų ES bendradarbiauti su Kinija)	• Didesni tarifai Kinijai reiškia didesnes kainas Amerikos šeimoms

²¹² Hung, Tzu-Chieh, and Tzu-Wei Hung. “How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars.” *Journal of Global Security Studies* 7, no. 4 (2020): 1–18 <https://academic.oup.com/jogss/article/7/4/ogac016/6647447>

• <i>D. Trumpos naudojasi savo ekonomine galia, kad atimtų gerovę iš kitų valstybių</i>	• <i>Tarifų taikymas Kinijai pakenks Amerikos vartotojams</i>
• <i>JAV įvesti papildomi 10 % tarifai kinesiškoms prekėms greičiausiai padidins vaistų kainas ir pagilins vaistų trūkumo problemas pačiose JAV, nes JAV farmacijos sektorius yra giliai priklausomas nuo globalių tiekimo grandinių, kuriose Kinija atlieka esminį vaidmenį.</i>	• <i>JAV bando permesti kaltę Kinijai dėl fentanilio krizės</i>
• <i>JAV planuojami visuotiniai atsakomieji tarifai gali sukelti grandininę pasaulinės prekybos krizę, kurios kaštai būtų dideli ne tik JAV prekybos partneriams, bet ir pačiai JAV bei visai tarptautinei ekonominei sistemai.</i>	• <i>Kinija visa palaikė JAV pastangas spręsti fentanilio problemą</i>
• <i>JAV protekcionistinė prekybos politika provokuoja koordinuotą, bet diferencijuotą kaimyninių šalių atsaką.</i>	
• <i>Didėjanti JAV protekcionistinė politika ir tarifų grėsmės, o ne Kinija, yra pagrindinis pasaulinių ir Europos prekybos įtampų šaltinis.</i>	

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis.

Vertinat publikacijas buvo pastebėta, kad pagrindiniai naratyvai yra orientuoti į kritiką JAV – vaizduojant kaip ekonominę agresorę, keliančią destruktiją visam pasauliui ir ekonomikai, o ypač kenkiančią savo paties ekonomikai ir visuomenės gerovei. Akcentuojama, kad narkotikų kontrolės problema yra JAV vidaus krizė, o agresyvėjanti tarifų politika gali išprovokuoti kitas valstybes imtis atsakomųjų veiksmų. Taip pat Lentelėje Nr. 4 yra pateikiami naratyvai, kurie publikacijose buvo skleidžiami apie Kiniją. Priešingai negu JAV, Kinija vaizduojama racionali valstybė, kuri visada yra linkusi bendradarbiauti su JAV ir padėti, ypač narkotikų kontrolės klausimu. Dažnai šia tema buvo pabrėžiamas Kinijos gebėjimas šalies viduje sėkmingai įgyvendinti narkotikų kontrolės politiką pozicionuojant Kiniją, kaip šios srities lyderę. Be to, straipsniuose pabrėžiama Kinijos stiprybė ir akcentuojama, kad Pekinas priešinsis JAV vienašaliams tarifams ir gins savo bei Pasaulio prekybos organizacijos interesus, kartu komunikuoiant, kad JAV bando permesti kaltę Kinijai dėl JAV narkotikų kontrolės problemos.

2. Tema: „Russia – Ukraine war“

Lentelėje Nr. 5 yra pateikiami naratyvai, kurie buvo aptikti analizuojant publikacijas, nagrinėjančias Rusijos karo Ukrainoje bei derybų klausimus, kuriuose aktyviai dalyvauja JAV. Nustatyta, jog pagrindiniai skleidžiami naratyvai apie JAV sietini su kaltinimais JAV, kad į derybas dėl Rusijos ir Ukrainos karo baigties neįtraukia Ukrainos ir Europos valstybių, kartu akcentuota, kad JAV siekia užbaigti karą kuo greičiau, gaunant ekonominės naudos ir pabrėžiant skirtį tarp JAV ir Europos požiūrio į Rusijos – Ukrainos karo baigtį.

Lentelė Nr. 5
Pagrindiniai temoje „Russia-Ukraine war“ identifikuoti naratyvai

Naratyvai apie JAV	Naratyvai apie Kiniją
• JAV su Rusija derėsis be Europos ir Ukrainos • JAV ir Europos požiūrių skirtumas į Rusijos-Ukrainos karą gylėja • JAV iš derybų su Rusija siekia sau naudos • D. Trumpo tikslas yra kuo greičiau užbaigti karą • JAV „mineralų sandoriu“ siekia ekonominės naudos iš Ukrainos	• Kinija palaiko visas pastangas vedančias link taikos, dialogo ir politinį sprendimą

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis.

Rusijos-Ukrainos derybų tema skleidžiamų naratyvų apie Kiniją buvo gerokai mažiau. Lentelėje Nr.5 yra išskiriamas vienas pagrindinis naratyvas, kuris buvo skleidžiamas apie Kiniją. Akcentuojama, kad Kinija palaiko visokeriopas pastangas, vedančias Rusiją ir Ukrainą prie takaus sprendimo radimo.

3. Tema: „U.S. China and other states“

Lentelėje Nr. 6 yra pristatyti pagrindiniai naratyvai, aptikti analizuojant publikacijas, kuriose buvo komunikuojama apie JAV ir kitų valstybių santykius arba Kinijos ir kitų valstybių santykius.

Lentelė Nr. 6
Pagrindiniai temoje „U.S. China and other states“ identifikuoti naratyvai

Naratyvai apie JAV
• JAV kelia grėsmę Kanados nepriklausomybei • USAID yra JAV geopolitinių ir ideologinių interesų įrankis, kurio veikla pasižymi prieštaringu palikimu, neefektyvumu, švaistymu ir ribotu realiu poveikiu gavėjų šalims.

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis.

Taigi, Lentelėje 6 galima matyti, jog pagrindiniai naratyvai susiję su kitomis šalimis yra JAV keliama grėsmė Kanados nepriklausomybei, dėl D. Trumpo viešai išreikšto noro, kad Kanada prisijungtų prie JAV kaip 51-oji valstija ir skleidžiamas naratyvas, kad JAV vystymosi agentūros – USAID veikla kitose valstybėse yra neefektyvi ir skirta skleisti JAV ideologiją bei įgyvendinti jos geopolitinius tikslus.

4. Tema: „Taiwan“

Lentelėje Nr. 7 yra pateikiami pagrindiniai naratyvai, sietini su JAV ir jos parama Taiwanui. Pastebėta, jog žiniasklaida minėta tema komunikodama apie JAV teigėdavo, jog JAV remia Taivano separatistus ir kartu daro spaudimą, kad Taivanas prisiimtų didesnes finansinės išlaidas. Publikacijoje akcentuota, jog JAV tiekdamą ginklus Taiwanui gauna finansinę naudą, o Taivano ištikimybės ir lojalumo demonstravimas JAV daro Taiwaną „parako statine“ implikuojant, kad

kooperacija su JAV turės neigiamas pasekmes. Kita vertus, skleidžiami naratyvai apie Kiniją buvo susiję su Kinijos teritorinio vientisumo išlaikymo demonstravimu ir išreiškiant griežtą prieštaravimą Taivano separatistų judėjimui.

Lentelė Nr. 7
Pagrindiniai temoje „Taiwan“ identifikuoti naratyvai

Naratyvai apie JAV	Naratyvai apie Kiniją
• JAV palaiko Taivano separatistus teikiant karinę paramą • JAV daro spaudimą Taivanui prisiimti didesnes išlaidas • JAV tiekdamą ginklus Taivanui turtėja, tačiau Taivano žmonės kenčia • Taivano ištikimybės demonstravimas JAV daro jį „parako statine“	• Kinija gina savo teritorinį vientisumą • Kinija prieštarauja ir nepalaiko Taivano separatistų

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis.

5. Tema: „Israel – Palestine conflict“

Lentelėje Nr. 8 yra pateikiami pagrindiniai naratyvai atrinkti iš publikacijų, kuriose buvo nagrinėjami su Izraelio ir Palestinos konfliktu susiję įvykiai. JAV publikacijose buvo įvardijama kaip Izraelio nusikaltimų bendrininkė dėl jos teikiamos paramos. JAV vaizduojama kaip chaoso ir įtampos kūrėja dėl D. Trumpo pareiškimų apie palestiniečių perkėlimą iš Gazos teritorijos, kartu skleidžiant naratyvą, kad JAV planuoja perimti Gazos kontrolę ir ją pertvarkyti. Kinija straipsniuose pristatoma kaip morališka ir racionali valstybė, palaikanti Palestiną, pasisakanti prieš priverstinį palestiniečių perkėlimą ir skatina dviejų valstybių sprendimą.

Lentelė Nr. 8
Pagrindiniai temoje „Israel-Palestine conflict“ identifikuoti naratyvai

Naratyvai apie JAV	Naratyvai apie Kiniją
• JAV yra Izraelio nusikaltimų bendrininkė • JAV palestiniečių perkėlimo projektai kelia įtampą ir chaosą regione • JAV planuoja perimti Gazos kontrolę ir ją pertvarkyti po palestiniečių perkėlimo	• Kinija prieštarauja priverstiniam palestiniečių perkėlimui iš Gazos • Kinija skatina dviejų valstybių sprendimą • Kinija palaiko Palestiną

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis.

6. Tema: „U.S. pressure on China/threat“

Lentelėje Nr. 9 pateikiamas sąrašas naratyvų, kurie buvo identifikuoti analizuojant publikacijas susijusias su JAV potencialiai daromu spaudimu Kinijai ar grėsmėmis, neįtraukiant prekybos ir tarifų temos. Išnagrinėjus publikacijas, buvo pastebėta, jog pagrindiniai žiniasklaidos komunikuojami naratyvai teigė, jog JAV bendrai yra agresyvi valstybė besivadovaujanti Šaltojo karo

mentalitetu, pradedanti ignoruoti liberalias vertybes, tarptautines normas bei propaguojanti savo ideologiją „America first“ ir išnaudojanti Kinijos grėsmės naratyvą savo politiniuose žaidimuose.

Lentelė Nr. 9
Pagrindiniai temoje „U.S. pressure on China/threat“ identifikuoti naratyvai

Naratyvai apie JAV
• JAV yra agresyvi ir besivadovaujanti Šaltojo karo mentalitetu
• JAV pradeda trauktis nuo liberalaus požiūrio, pradeda ignoruoti tarptautines taisykles, atsisakydama pagrastos tarptautinės tvarkos ir propaguoja "America first" požiūrį.
• JAV vidaus politinės kovos dėl USAID ateities dirbtinai siejamos su „Kinijos grėsmės“ naratyvu, kuris naudojamas kaip patogus politinis įrankis JAV partijų ginčuose.

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis.

Informacijos rėminimas

Identifikavus pagrindinius publikacijose atsikartojančius naratyvus, siekiant geriau suprasti kaip „The Global Times“ žiniasklaida konstruoja JAV ir Kinijos įvaizdžius bei kokį jų vaizdinį siūlo auditorijai priimti, pagal kiekvienai temai priskirtus pagrindinius publikacijų naratyvus, buvo atliktas bendrinis publikacijų naratyvų rėminimas, taikant Roberto Entmano rėminimo teoriją.²¹³ Pagal išskirtus naratyvus, pastebėta, kad nors naratyvai yra skirtingi ir priklausomi nuo teminio konteksto, naratyvų formuojamas ir auditorijai siūlomas priimti JAV ir Kinijos vaizdinys dalyje skirtingų temų yra sutampantis. Todėl, atsižvelgiant į tai naratyvai buvo suskirstyti į šešis atskirus rėmus, žiūrėti Lentelėje Nr.6 ir remiantis R. Entmano rėminimo teorija identifikuojama problema ir problemos priežastis, vertinamas moralinis kriterijus – valstybių pozicionavimas, pavyzdžiui, geros ar blogos, racionalios, moralios ar ne, bei koks problemos sprendimas siūlomas.²¹⁴

Analizuojant naratyvus pastebėta, jog per skirtingas temas atsikartoja tie patys keli dominuojantys rėmai, kuriuose JAV yra rėminama kaip destruktivi, agresyvi valstybė, siekianti savo individualių interesų ir naudos, ignoruojanti moralines normas, tarptautines taisykles ir vedanti save link savidestrukcijos, kai Kinija yra rėminama racionali ir morali valstybė, visada pasisakanti už dialogą ir politinį sprendimą, pasiruošusi bendradarbiauti, tačiau prireikus pasirengusi imtis būtinų priemonių, užtikrinančių valstybės ir interesų saugumą. Toks abiejų valstybių rėminimas aiškiai parodo, jog žiniasklaida kuria ir gilina poliarizaciją tarp JAV ir Kinijos.

²¹³ Robert M. Entman, "Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm," *Journal of Communication* 43, Nr. 4 (1993): 51–58, <https://fbaum.unc.edu/teaching/articles/J-Communication-1993-Entman.pdf>

²¹⁴ Ibid.

Lentelė Nr. 10
Informacijos rėminimas

RĖMINIMAS	PROBLEMOS APIBRĖŽIMAS	PRIEŽASTINIS PRISKYRIMAS	MORALINIS VERTINIMAS	SPRENDIMO LOGIKA
JAV agresyvi hegemoninė valstybė, kelianti destruktiją	JAV politika kuria tarptautines įtampas ir ekonomines krizes	JAV politikos vienašališkumas ir spaudimas kitoms valstybėms	Agresyvi, grėsminga, destruktvyvu	Mažinti priklausomybę nuo JAV, mažiau pasitikėti
JAV tarptautinių normų ir taisyklių pažeidėja	Ignoruoja ir nesilaikoma tarptautinių normų ir taisyklių	JAV nepaiso tarptautinių taisyklių ir propaguoja „America first“ požiūrį	Tarptautinių įstatymų pažeidėja	JAV privalo laikytis tarptautinių taisyklių, o yra Kinija tarptautinės tvarkos sergėtoja.
JAV savanaudiška, ekonominės naudos ieškanti valstybė	JAV išnaudoja valstybės dėl savo finansinės naudos	JAV yra verslininkė, ieškanti finansinės naudos	Verslininkė, pasinaudojanti kiekviena galimybe gauti naudos	Siekti bendradarbiavimo su Kinija ir atsiriboti nuo JAV
JAV einanti link savidestrukcijos	JAV su tarifų politika kenkia pati sau	JAV protekcionistinė ir trumparegiška politika	JAV yra neracionali, savikenkėjiška	Stabdyti agresyvią JAV politiką
Kinija morali ir racionali valstybė	Stabilumo, bendradarbiavimo ir racionalaus dialogo nebuvimas	Kol JAV kelia destruktiją, Kinija siūlo realius sprendimus	Morali, logiška, stabili ir atsakinga	Vakarų valstybės turėtų labiau pasitikėti Kinija negu JAV ir kurti bendradarbiavimą
Kinija stipri, savo interesus ginanti valstybė	JAV kuriamas spaudimas/ JAV prisidėjimas prie keliamo spaudimo Kinijai	JAV politika ir veiksmai	Kinijos atsakas yra racionalus, reikalingas ir proporcingas	Kinija yra pasiruošusi apginti savo interesus, pareikalavus situacijai

Paruošta autoriaus, pagal R. Entmano rėminimo teoriją ir surinktus duomenis.

Dažniausiai „The Global Times“ publikacijose pasikartojantis rėmas „JAV agresyvi hegemoninė valstybė, kelianti destruktiją“. Šiame rėme, apibrėžiama problema yra JAV agresyvėjanti užsienio politika, kuri žiniasklaidoje neretai buvo vaizduojama kaip antimorali, anti demokratiška ir sėjanti chaosą pasaulyje. JAV paskelbta tarifų politika pristatoma kaip pasaulinės ekonomikos destruktijos šaltinis. D. Trumpo pareiškimai dėl priverstinio palestiniečių iškeldinimo iš Gazos regiono didina įtampą Vidurio Rytų regionams bei konfliktinių šalių kaimyninėms valstybėms, o palaikymo išreiškimas Izraeliui daro Ameriką nusikaltimo bendrininke. Taip pat, JAV kaip hegemoninė ir destruktinė jėga yra rėminama JAV ir Kanados dvišaliuose santykiuose, kuri nori aneksuoti Kanadą ir prijungti ją kaip 51-ąją JAV valstiją. Komunikacija apie JAV karinės paramos tiekimas Taivanui, rėminamas kaip kuriantis įtampą Azijos regione tarp JAV, Taivano ir Kinijos. Taigi, šiame rėme, problemų sukėlėjas, dažnu atveju yra laikomas D. Trumpas ir bendrai JAV vykdoma agresyvi, protekcionistinė ir vienašališka politika, kuri yra paremta ekonominio ir politinio spaudimo darymu kitų valstybių atžvilgiu. Moralinis vertinimas yra grindžiamas JAV grėsme ir destruktivumu, kuriant įspūdi, jog JAV nėra patikima valstybė. Šiuo rėmu, siekiama implikuoti, kad

kitos valstybės neturėtų pasikliauti JAV, mažinti savo priklausomybę nuo jos ir vieningai priešintis jos agresyviai politikai, ieškant kitų bendradarbiavimo alternatyvų, pavyzdžiui, su Kinija.

Kitas aptiktas rėmas „JAV tarptautinių normų ir taisyklių pažeidėja“, kuriame JAV rėminama, kaip tarptautinių normų ir taisyklių nepaisytoja, atsitraukianti nuo liberalios tvarkos ir teisės principus taikanti selektyviai. Šiame rėme problemos priežastis yra JAV politinės ideologijos propagavimas ir „America first“ požiūrio prioretizavimas. Tai atsispindi publikacijose, kuriose aprašomi JAV politiniai sprendimai dėl tarifų taikymo ir Pasaulinės prekybos organizacijos taisyklių ignoravimo, taip pat komunikacijoje apie USAID, kuri pasak žiniasklaidos yra JAV išnaudojama skleisti savo ideologiją ir įgyvendinti JAV interesus. Todėl, JAV yra vaizduojama kaip nepaisanti ir laužanti tarptautines taisykles, kurių kitos valstybės laikosi įskaitant ir Kiniją. Taigi, rėmas implikuoja, kad JAV kaip kitos valstybės turėtų paklusti ir laikytis tarptautinės tvarkos, o Kinija yra tarptautinės tvarkos saugotoja ir palaikytoja.

„The Global Times“ publikacijose atsikleidęs rėmas „JAV savanaudiška, ekonominės naudos ieškanti valstybė“, kuriame JAV pozicionuojama, kaip finansinės naudos ieškotoja. Taigi rėme, pristatoma problema yra JAV kiekvienos galimybės išnaudojimas, siekiant gauti kuo didesnės naudos. Publikacijose akcentuojama, kad JAV mediacijoje tarp Rusijos ir Ukrainos derybų siekia išskirtinai finansinės naudos, analogiškai to siekia ir tiekdamą karinę ginkluotę Taivanui, o tarifų politikos taikymas yra skirtas JAV prekybos deficitui mažinti. Taigi, iš moralinės pusės JAV vaizduojama kaip oportunistė, išnaudotoja ir valstybė verslininkė, besirūpinanti tik savo interesais. Šis rėmas implikuoja, jog Amerika nėra patikimas partneris, o priešingai orientuota tik į didesnę finansinės naudos gavimą.

Publikacijoje, susijusiosios su tarifų ar prekybos temomis buvo atrastas dažnai pasikartojantis rėmas „JAV einanti link savidestrukcijos“. Pabrėžiama, kad JAV taikydama agresyvią ekonominę ir tarifais paremtą politiką kenkia pati sau, o labiausiai savo visuomenei. Amerika vaizduojama, iš dalies nesuprantanti ką daranti, kadangi tarifų politiką labiausiai pakenks JAV. Akcentuojama, kad neigiamas pasekmes patirs ne Kinija, Meksika ar Kanada, o JAV šeimos, kurios turės mokėti brangiau už prekes. Taigi, JAV protekcionistinė ir trumparegiška politika yra rėminama, kaip problemos priežastis. Iš moralinės pusės tokia JAV politika yra vertinama kaip neracionali ir pati sau kenkianti. Šis rėmas implikuoja, kad JAV turėtų nustoti vykdyti tarifų karą, kadangi taip labiausiai kenkia pati sau.

Komunikacijoje kartu su rėmais, kurie buvo nukreipti prieš JAV atrasti rėmai, kurie Kiniją rėmina pozityviai. Dažniausiai aptinkamas Kinijos rėminimas „Kinija yra morali ir racionali valstybė“. Publikacijoje JAV buvo vaizduojama, kaip kelianti chaosą, todėl akcentuojama problema būdavo stabilumo ir politinių racionalų sprendimų grįstu dialogu stoka. Tai atsispindėdavo temose, kur JAV ir Amerika vaizduojamos kaip konfrontyvios pusės, JAV pristatoma kaip problemos

sukėlėja nešanti chaosą ir destruktiją, o Kinija kaip atsvara jai – racionali, ieškanti sprendimų ir dialogo. Moraliai Kinija šiame rėme buvo vertinama kaip taiki, morali ir racionalių mąstymu besivadovaujanti ir nekonfliktuojanti valstybė. Šis rėmas implikuoja, kad Kinija yra nekonfliktiška, tarptautinių taisyklių ir moralių normų besilaikanti valstybė, kuri sprendimus priima vadovaudamasi logika, o problemas ir nesutarimus gali išspręsti dialogu ar politiniu sutarimu, priešingai negu JAV.

Kitas rėmas, Kinijos rėmas „Kinija stipri, savo interesus ginanti valstybė“. Šis rėminimas taip pat, būdingas publikacijose, kuriose JAV vaizduojama kaip agresyvi valstybė, o žiniasklaidos kuriamas Kinijos įvaizdis balansuodavo tarp moralios, taikios ir tarp visada pasirengusios ginti savo interesus. Dažniausiai rėme atsiskleidžianti problema JAV daromas spaudimas Kinijai arba separatistinių jėgų palaikymas. JAV vaizduojama kaip problemos sukėlėja, kuri pati kuria ir daro spaudimą Kinijai arba prisideda prie separatistinių jėgų rėmimo. Todėl Kinija vaizduojama kaip visada pasiruošusi duoti atsaką ir imtis visų būtinų priemonių savo saugumą užtikrinti. Taigi, moraliai Kinija yra vertinama kaip stipri valstybė, pasiruošusi apsiginti, kai to reikalauja situacija, tačiau kartu išliekanti racionali, linkusi derėtis. Tokiu rėminimu yra implikuojama, kad Kinija vadovaujasi logika, todėl yra racionali, tačiau ginanti savo interesus.

Įvesties dimensija: kanalų sluoksniavimas

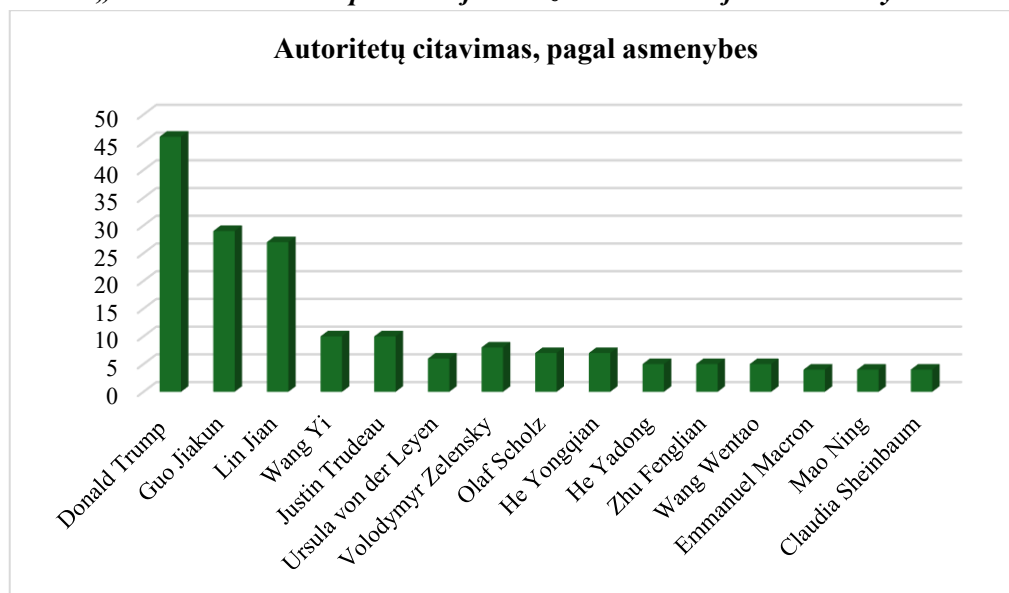
Kanalų sluoksniavimo analizė atliekama nustatant publikacijos tipą / žanrą, identifikuojant, ar publikacijose yra cituojami autoritetai ir koks yra cituojamų autoritetų ar ekspertų skaičius. Taip pat analizuojama, publikacijose minimos ar cituojamos kitos žiniasklaidos priemonės ir aktyvių nuorodų pateikimas į kitas „The Global Times“ publikacijas.

Atlikus „The Global Times“ interneto portale paviestintų publikacijų analizę buvo pastebėta, jog dažniausiai pasikartojantis publikacijų žanras yra informacinio pobūdžio publikacijos, kurių viso suskaičiuota 156. Likusios 33 publikacijos yra ekspertų, žurnalistų nuomonėmis ar atliktais tyrimais paremtos publikacijos. Iš 33 publikacijų 15 publikacijų yra ekspertų, specialistų nuomonių ir požiūrio publikacijos, 9 publikacijos „The Global Times“ žurnalistų surinktų šaltinių paruoštos publikacijos, 4 tiriamojo pobūdžio publikacijos, 3 publikacijos redakcinės nuomonės publikacijos, 1 apžvalginė nuomonės publikacija ir 1 redakcijos pastebėjimas.

Kadangi, autoritetų ir kitų šaltinių citavimas publikacijose, auditorijai suteikia informacijos legitimumą, cituojami valdžios ar institucijų atstovai, valstybės vadovai kelia didesnę pasitikėjimą pateikiama informacija, todėl atsirinktose publikacijose buvo surinkta ir suskaičiuota, kiek ir kokie pagrindiniai autoritetai dažniausiai buvo cituojami žiniasklaidos komunikacijoje.

Pagal surinktus duomenis, viso buvo suskaičiuota 101 skirtingas cituotas politikas / valdžios atstovas ir 125 kitos skirtingos asmenybės į kurias įėjo citavimas ekspertų, specialistų, verslininkų, prekybininkų menininkų ir kitų asmenų, kurie nėra susiję su valdžios institucijomis.

Diagrama Nr. 3
„The Global Times“ publikacijose dažniausiai cituojamos asmenybės

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis.

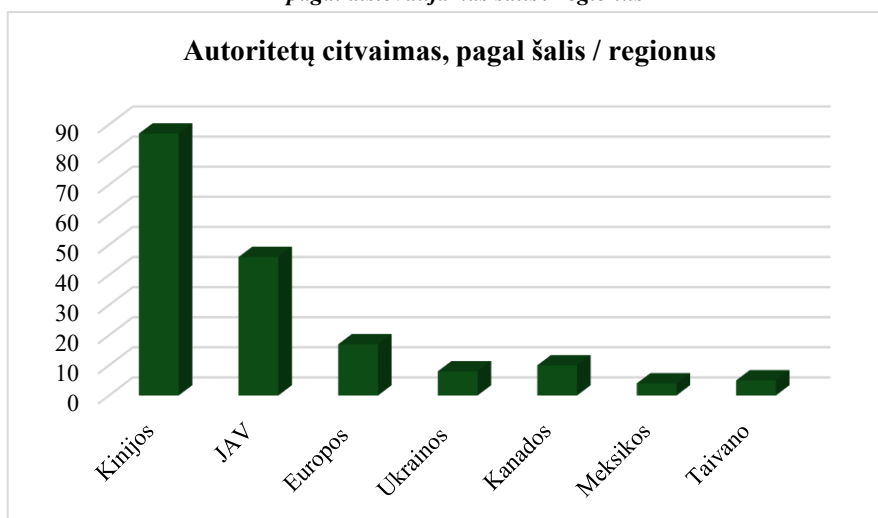
Diagramoje Nr. 3 yra pateikiami daugiausia kartų atrinktose publikacijose cituoti autoritetai – politikai ir valdžios atstovai, tačiau diagramoje pateikiami tik nuo 4 ir daugiau kartų cituoti duomenys, kitų mažiau cituotų politinių asmenybių pasisakymų skaičių galima matyti Priede Nr. 8, o į politikų ir valdžios atstovų sąrašus nepatenkančių cituotų asmenybių sąrašą galima rasti Priede Nr. 9.

Diagramoje Nr. 3 galima pastebėti, kad dažniausiai žiniasklaidoje cituojama asmenybė yra JAV prezidentas D. Trumpas, kuris cituotas 46 publikacijose. Kinijos daugiausia cituojamos asmenybės yra du Kinijos užsienio reikalų ministerijos atstovai spaudai Guo Jiakun cituotas 29, o Lin Lan 27 kartus. Kiek mažiau buvo cituojamas pats Kinijos užsienio reikalų ministras Wang Yi, viso suskaičiuota 10 citavimų ir Kinijos prekybos ministerijos atstovas spaudai 7 kartus. Po 5 kartus Kinijos prekybos ministerijos atstovas spaudai He Yadong, Kinijos prekybos ministerijos ministras Wang Wentao ir 4 kartus Kinijos užsienio reikalų atstovas spaudai Mao Ning. Be Kinijos ir JAV autoritetų buvo cituojami ir kitų valstybių autoritetai, pavyzdžiui, tuometinis Kanados ministras pirmininkas Justin Trudeau 10 kartų, Ukrainos prezidentas Vlodymyr Zelensky 8 kartus, Europos komisijos pirmininkė Ursula Von der Leyen 6 kartus. Tuometinis Vokietijos kancleris Olaf Scholz 7 kartus, po 5 kartus buvo cituoti Prancūzijos prezidentas Emmanuel Macron, Valstybės tarybos Taivano reikalų biuro atstovė spaudai Zhu Fenglian, Meksikos prezidentė Claudia Sheinbaum 4 kartus.

Taigi, iš rezultatų galima pastebėti, jog daugiausia cituojama asmenybė vasario mėnesį „The Global Times“ publikacijose buvo JAV prezidentas D. Trumpas.

Diagramoje Nr.4 pateikiamas autoritetų sugrupavimas pagal atstovaujamą šalies ar regioną interesus, taip siekiant susidaryti bendrą vaizdinį, kokių valstybių autoritetais daugiausia remiasi žiniasklaida.

Diagrama Nr. 4
*„The Global Times“ publikacijose dažniausiai cituojamos asmenybės
 pagal atstovaujamą šalį / regionus*

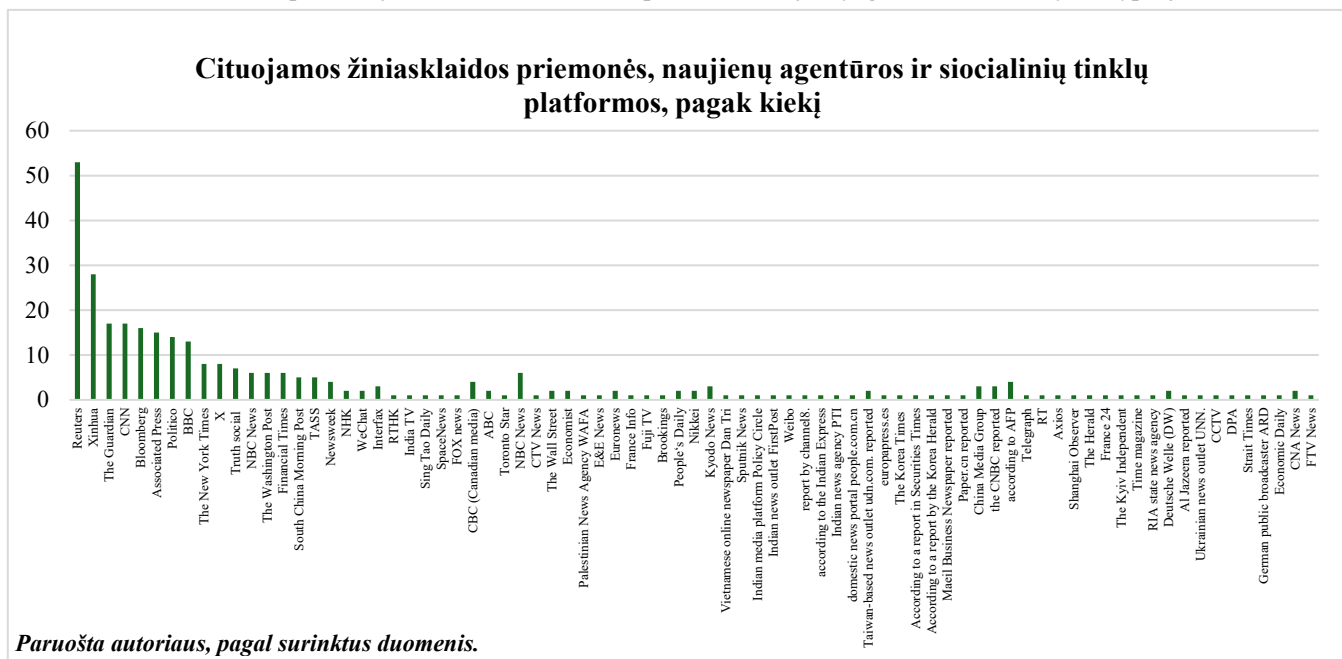

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis.

Pagal gautus rezultatus, Diagramoje Nr. 4 galima pastebėti, kad daugiausia cituojami Kinijos valdžios atstovai viso 87 publikacijose, per pusę mažiau buvo cituojami JAV autoritetai viso 46 publikacijose. Kitų valstybių ar regionų atstovų citavimas buvo dar mažesnis Europos lyderiai viso cituoti 17 kartų, Kanados 10 kartų, Ukrainos 8 kartus, Taivano 5 kartus, Meksikos 4. Tai parodo, jog Kinijos žiniasklaida skleidama informaciją, patikimo sustiprinimui, daugiausia pasirenka cituoti savo valdžios atstovus, tačiau skirtingas asmenybės. Atkreiptinas dėmesys, kad atsirinktose publikacijose mažai cituojamas (fiksuota tik 2 publikacijose) Kinijos prezidentas Xi Jipingas, žiūrėti Priedą Nr. 8. Pažymėtina, JAV prezidentas išlieka dažniau cituojamas, negu Kinijos prezidentas, užsienio reikalų ir prekybos ministrai.

Be autoritetinių asmenų citavimo, surikti duomenys apie „The Global Times“ žiniasklaidoje, cituojamus kitus komunikacijos kanalus: žiniasklaidos priemonės, naujienų agentūros ir socialinių tinklų platformos. Duomenis Diagramoje Nr. 5 rodo, jog daugiausiai cituojama naujienų agentūra yra „Reuters“ cituojama 53 kartus, informavimo šaltinis yra naujienų agentūra „Xinhua“, kuria remiamasi buvo 28 kartus. Be to, dažnai buvo cituoti „The Guardian“ ir „CNN“ viso po 17 kartų, „Bloomberg“ 16 kartų, „Associated Press“ 15 kartų, „Politico“ 14 kartų, o „BBC“ 13 kartų. Mažiau, tačiau cituojamos ir žiniasklaidos priemonės: „The New York Times“ 8 kartus, „NBC News“, „The

Diagrama Nr.5
„The Global Times“ publikacijose cituotos žiniasklaidos priemonės, naujienų agentūros, socialinių tinklų platformos

Washington Post“, „Financial Times“ po 6. Po 5 kartus cituojamas buvo „South China Morning Post“ ir Rusijos naujienų agentūra „TASS“. Informacija iš „Newsweek“, CBC, AFP cituojama 4 kartus, „Interfax“, „China Media Group“, „Kyodo News“ ir „CNBC“ 3 kartus, „NHK“, The Economist, Euronews, „ABC“, „The Wall Street“, „People’s Daily“, „Nikkei“, „CNA News“, „Deutsche Welle“ ir „UDN News“ po 2 kartus, visos kitos sąraše esančios priemonės po 1 kartą.

Dažniausiai naudojamos socialinių tinklų platformos: „X“ (buvęs „Twitter“) kuriuo remiantis informacija buvo cituojama 8 kartus, socialinis tinklas „The Truth Social“ 7 kartus, „WeChat“ 2 kartus, o „Weibo“ 1 kartą. Analizuojant publikacijas buvo identifikuotos daromos tiesioginės aktyvios nuorodos į kitas „The Global Times“ publikacijas. Nustatyta, kad iš 189 publikacijų 18 publikacijų buvo pateikiamos nuorodos, kartu cituojant su tema susijusias „The Global Times“ publikacijas turinį.

Taigi, tyrimo rezultatai rodo, jog Kinijos žiniasklaida yra linkusi cituoti Vakarietiškus informacijos kanalus, remiantis kuriais bandoma užtikrinti pateikiamos informacijos objektyvumą ir ar legitimuoti Kinijos skleidžiamus palankius naratyvus.

Įvesties dimensija: taikymasis į psichologines (auditorijos) būsenas

Taikant adaptuotą Hung ir Hung metodologinę prieigą²¹⁵, publikacijos nagrinėtos ir skirstytos į kokias auditorijos psichologines būsenas komunikacija siekia paveikti: episteminę būseną kai yra paveikiami auditorijos įsitikinimai ir žinojimas; emocinę būseną, paveikiant arba bandanti iššaukti auditorijos emocines reakcijas, ar mišri kai būseną, kai kartu yra bandoma paveikti auditorijos

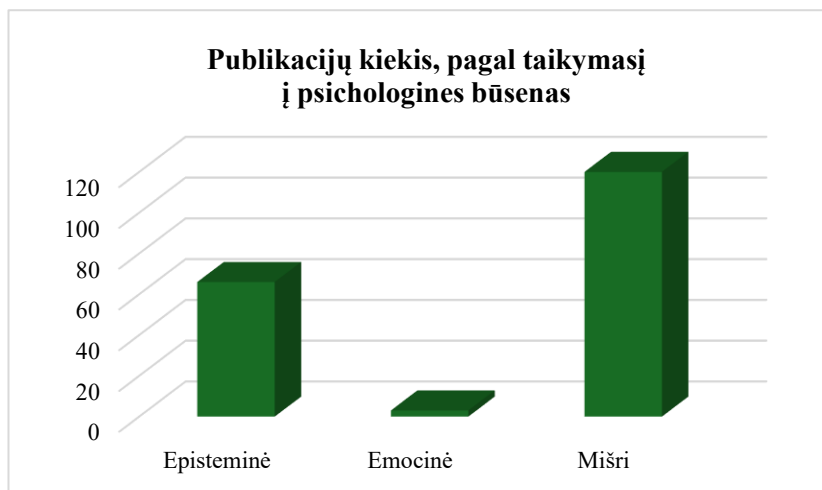
²¹⁵ Hung, Tzu-Chieh, and Tzu-Wei Hung. “How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars.” *Journal of Global Security Studies* 7, no. 4 (2020): 1–18 <https://academic.oup.com/jogss/article/7/4/ogac016/6647447>

įsitikinimus, iššaukiant emociją – taip, lengviau nesąmoningai auditoriją priverčiant priimti ir įsisavinti informaciją.

Indukciškai analizuojant atsiriktas publikacijas, kiekviena priskiriama prie vienos iš trijų būsenų, atsižvelgiant į tai ar publikacijose buvo pateikiami informacijos šaltiniai: ar cituojami autoritetingi asmenys ir kiti šaltiniai. Nagrinėjama, ar pateikiamos ekspertų ir specialistų nuomonės, įžvalgos, vertinama, ar tekto turinys yra emociškai angažuotas t.y. ar publikacijose vartojamos retorinės ir literatūrinės raiškos priemonės, galinčios sukelti auditorijai emocijas. Gauti rezultatai, kurie pateikiami Diagramoje Nr. 5 rodo, kad didžioji dalis publikacijų 120 iš 189 taikėsi į mišrią auditorijos psichologinę būseną. Ttai reiškia, kad didžioji dalis informacijos buvo grindžiama informacijos šaltiniais, kurie legitimuodavo pateikiamą informaciją faktais ar šaltiniais, tačiau siekiant sutirpinti pateikiamos informacijos potencialų įsisavinimą publikacijose kartu buvo naudojamos retorinės priemonės, kurios publikacijų turinį ir darė emociškai angažuotu.

Publikacijų, kuriose taikytasi į episteminę auditorijos būseną buvo fiksuota 66. Šioje publikacijose komunikuojama informacinio pobūdžio informacija – remiantis patikimais informacijos šaltiniais ar autoritetų kalbomis, nuomonėmis, kuria siekiama auditoriją informuoti, gilinti jos žinojimą Kinijai aktualiais klausimais, tačiau išlaikant neutralumą.

Diagrama Nr.5
„The Global Times“ publikacijose pasiskirstymas pagal taikymąsi į auditorijos psichologines būsenas

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis.

Turinio, kuris publikacijose būtų grindžiamas tik emocijomis be patikimų ir autoritetingų šaltinių naudojimo buvo ženkliai mažiau. Tokių publikacijų rastos trys. Publikacijų komunikacija išsiskyrė tuo, jog buvo autorinės profesorių nuomonių publikacijos, kurios nėra paremtos faktais ar kitais informacijos šaltiniais, tačiau emocionalios su griežta ir aštria retorika. Pavyzdžiui, teigiama: „fentanilio problema JAV iš esmės yra vidaus krizė. Reikalavimas Kinijai

vartoti vaistus, kai pati JAV serga, neišspręs jos pačios problemų.“,²¹⁶ „2025-ieji bus geopolitinių neramumų metai. Ateityje JAV gali ir toliau bandyti išlaikyti vienpolį pasaulį, prieš daugiapoliškumo bangą. Pirštinės nuimtos, ir didžiosioms Pietų pusrutulio sostinėms teks suvaldyti JAV „Deep State“ ir jos vasalų avantiūrizmą.“²¹⁷ „JAV vienašališki veiksmai gali išprovokuoti kitų Pasaulio prekybos organizacijos narių neapykantą ar netgi atsakomąsias priemones.“.²¹⁸

Taigi, apibendrinant galima teigti, kad Kinijos žiniasklaida „The Global Times“ yra linkusi taikyti kombinuotus informacijos pateikimo būdus laviruojant informacijos pateikime tarp faktais ir šaltiniais grįstos informacijos, kuri yra patiprinama emociniu turinio angažuotumu.

Ivesties dimensija: psichologinio pasipriešinimo mažinimas

Šioje analizės dalyje yra bendrai vertinama kaip „The Global Times“ publikacijose yra pateikiama informacija, jog ji būtų labiau priimtina ir pažįstama auditorijai. Nagrinėjama, ar „The Global Times“ žiniasklaida amplifikuoja stereotipinius, dažnai dezinformacinio pobūdžio naratyvus apie JAV.

Remiantis „EUvsDisinfo“ teikiama informacija, Rusija skleidžia stereotipinius naratyvus, kad JAV yra agresyvią politiką prieš Rusiją įgyvendinanti valstybė.²¹⁹ JAV kaltinama vykdanči „apsupties politiką“ prieš Rusiją. Taip pat teigiama, kad JAV bando pažeisti Europos valstybių suverenitetą, vykdydama „antieuropietišką“ politiką.²²⁰ „EUvsDisinfo“ akcentuoja, kad Rusijos naratyvai siekia nukreipti dėmesį nuo Rusijos agresijos Ukrainoje, ir JAV pozicionuoti kaip agresorę ir konflikto, nestabilumo kurstytoją.²²¹ Analogišką naratyvų pritaikymą atsiskleidžia Kinijos atvejuje, kai JAV yra pozicionuojama kaip agresyvi valstybė, kuri pasak Kinijos žiniasklaidos vykdo tarifų karą prieš Europą ir prieš Kiniją, taip siekianti destabilizuoti valstybes.²²² Pasak „EUvsDisinfo“, Rusijos naratyvuose egzistuoja tikinimas, kad „naudodamasi įtaka ir retorika apie bendras vertybes ir daugiašališkumą, JAV formavo tarptautinę politiką taip, kad ji atitiktų jų

²¹⁶ Ying Pinguang, „US attempt to shift the blame onto China for the fentanyl issue undermines the multilateral trading system,” Global Times, 2025 m. vasario 2 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://www.globaltimes.cn/page/202502/1327753.shtml>

²¹⁷ Han Jingyuan, „US ‘decoupling’ strategy will backfire, but Washington is blind to that reality,” Global Times, 2025 m. vasario 2 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://www.globaltimes.cn/page/202502/1327760.shtml>

²¹⁸ Wang Wenyi, „US political actors exploiting social media controversies to block Huawei: Global Times commentary,” Global Times, 2025 m. vasario 2 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://www.globaltimes.cn/page/202502/1327751.shtml>

²¹⁹ „DISINFO: Russia launched war against Ukraine to prevent Western aggression,” EUvsDisinfo (European External Action Service), 2025 m. gegužės 27 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://euvsdisinfo.eu/report/russia-launched-war-against-ukraine-to-prevent-western-aggression/>

²²⁰ Ibid.

²²¹ EUvsDisinfo, „Russian aggression and disinformation in Ukraine,” EUvsDisinfo (European External Action Service), 2022 m. kovo 24 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://euvsdisinfo.eu/russian-aggression-and-disinformation-in-ukraine/>

²²² DISINFO: Europe and the world are tightly gripped by US military hegemony, EUvsDisinfo (European External Action Service), 2021 m. balandžio 19 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://euvsdisinfo.eu/report/europe-and-the-world-are-tightly-gripped-by-us-military-hegemony/>

interesus.“²²³ Pastebėtina, jog Kinijos žiniasklaidoje yra skleidžiami analogiški naratyvai, pavyzdžiui, apie JAV hegemoniją kitų valstybių atžvilgiu, kontrolę ir kišimąsi į jų valstybių reikalus, įskaitant kišimąsi į Kinijos vidaus politiką bei savo ideologijos propagavimą, pavyzdžiui, per USAID. „EUvsDisinfo“ pateikiamose apžvalgose yra fiksuoti Rusijos skleidžiami naratyvai susiję su taikomomis sankcijomis Rusijai, teigiant, kad nuo sankcijų taikymo kenčia Europa, o JAV laimi.²²⁴ Panašius naratyvus tik pritaikytus Kinijos atvejui galima pastebėti ir „The Global Times“ publikacijose. Komunikuojama dvejopai: teigiama, kad JAV iš tarifų politikos siekia gauti naudos ir, kad JAV vykdydama tarifų politika kenkia pati sau. Šis naratyvas yra artimas Rusijos skleidžiamam naratyvui, jog JAV yra griūnanti valstybė iš vidaus.²²⁵

Taigi, apibendrinant galima teigti, kad Kinijos žiniasklaida taiko stereotipinius, tačiau Kinijos atvejui pritaikytus naratyvus, kuriuos auditorijai gali būti lengviau įsisavinti, kadangi jie iš dalies yra žinomi ar „pažįstami“. Be to, publikacijose yra cituojami politikai, ekspertai, universitetų profesoriai, verslininkai, pristatomos paprastų žmonių istorijos ar nuomonės su publikacijų susijusiais klausimais, kartu cituojamos skirtingos žiniasklaidos priemonės, neapsiribojant tik Kinijos informacijos šaltiniais, dažnai remiamasi užsienio žiniasklaida ypač Vakarų. Toks informacijos pateikimas mažina auditorijos kritinį filtrą, o dėl didelio, dažno ir repetityvaus informacijos pateikimo, auditorija tampa izoliuota informacijos vakuume. Dėl to auditorija, gali nejausti poreikio ieškoti alternatyvių informacijos šaltinių, siekdama patikrinti informaciją, kadangi pateikiamos informacijos kiekis yra užtektingas. Tokia informacijos pateikimo kombinacija bendrai tampa įrankiu mažinančiu auditorijos kritinį filtrą ir psichologinį pasipriešinimą.

3.2.4. Kokybinė rezultatų analizė: apdorojimo dimensija

Apdorojimo dimensijos analize yra atliekama siekiant patikrinti Hung ir Hung metodo praktiškumą ir mechanizmus. Kadangi šis tyrimas orientuojasi į Hung ir Hung kognityvinio karo architektūrą, nematuoiant realaus poveikio, šiame tyrimo etape tyrimo imtis yra siaurinama. Tyrime pagal anksčiau išskirtus rėmus, atsitiktine tvarka iš duomenų rinkinyje esančių publikacijų yra pasirinktos analizuotinos publikacijos, per kurias yra tikrinama kaip veikia Hung ir Hung apdorojimo dimensijos mechanizmai. Toks pasirinktas tyrimo suteikia tyrimui gylį, tačiau mažina reprezentatyvumą, kadangi šioje stadijoje nėra analizuojama visa publikacijų aprėptis. Tai yra vienas iš tyrimo ribotumų.

²²³ Ibid.

²²⁴ DISINFO: Western sanctions hurt EU more than Russia; only US benefits, EUvsDisinfo (European External Action Service), 2022 m. vasario 7 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://euvsdisinfo.eu/report/western-sanctions-hurt-eu-more-than-russia-only-us-benefits/>

²²⁵ “DISINFO: The US is collapsing, it is no longer neither a country nor a nation,” EUvsDisinfo (European External Action Service), 2021 m. sausio 20 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://euvsdisinfo.eu/report/the-us-is-collapsing-it-is-no-longer-a-country-nor-a-nation/>

Šiame etape publikacijos yra pasirenkamos atsitiktine tvarka iš duomenų rinkinio pagal rėmus ir analizuojamos pagal Hung ir Hung išskirtus kriterijus: pirminė prognozė, klaidos signalas, aktyvus inferavimas.²²⁶ Pirminė prognozė yra iškeliamą iš rėmo – rėmas yra pasirenkamas kaip pirminė publikacijoje daroma prielaida. Klaidos signalas yra nustatomas pagal tai, kaip publikacijoje siekiama išvengti klaidų – sustiprinti auditorijos tikėjimą pateikiama informacija ir sumažinti kvestionavimo tikimybę. Aktyvus inferavimas nustatomas analizuojant, ar publikacija skatina auditoriją imtis konkrečių tiesioginių veiksmų ir / ar kokią informaciją įsisavinti.

1 atvejo analizė

Publikacija: „Europe vows to defend interests amid new US tariff threats“.²²⁷

Publikacijos kontekstas: publikacijoje yra aprašoma Europos lyderių reakciją į D. Trumpo paskelbtus pareiškimus dėl galimų tarifų įvedimo Europos valstybėms, kurios numatytų 25 procentų tarifų taikymą iš Europos Sąjungos į JAV importuojamam plienui ir aliuminiui.

Pirminė prognozė: 1) JAV savanaudiška, ekonominės naudos ieškanti valstybė.

Lentelė Nr. 10

Publikacijos „Europe vows to defend interests amid new US tariff threats“ pavyzdžiai

INFORMACIJOS ŠALTINIS	CITATA PUBLIKACIJOJE
Europos Komisija	„Europos Komisija [...] griežtai kritikavo siūlomus tarifus, įspėdama, kad jie galiausiai pakenks JAV verslui ir vartotojams. „Tarifai iš esmės yra mokesčiai“, – teigiama pranešime, pabrėždama, kad šis žingsnis padidintų Amerikos įmonių išlaidas, paskatintų infliaciją, padidintų ekonominį neapibrėžtumą ir sutrikdytų pasaulinės rinkos integraciją. [...] ES perspėjo, kad tokios priemonės būtų neproduktyvios ir faktiškai apmokestintų ir JAV piliečius.“
Jean-Noel Barrot, Prancūzijos užsienio reikalų ministras	Užsienio reikalų ministras Jean-Noel Barrot pirmadienį perspėjo, kad ES imsis atsakomųjų veiksmų, jei įsigalios siūlomi tarifai. „Nedvejodami ginsime savo interesus“, – Prancūzijos televizijai TF1 sakė Barrot, prisimindamas, kaip ES 2018 m. atrėmė panašius tarifus, ir žadėdamas prireikus imtis tokio paties požiūrio. „Jei Vašingtonas įves tarifus keliuose sektoriuose, tai padidins prekių kainas ir paskatins infliaciją Jungtinėse Valstijose“, – sakė Macronas, pabrėždamas, kad Europos santaupos vaidina lemiamą vaidmenį finansuojant JAV ekonomiką.
Olafas Scholzas, Vokietijos kancleris	„Vokietijos kancleris Olafas Scholzas perspėjo, kad ES gali „imtis veiksmų per valandą“, jei Trumpas tęs tarifų taikymą Europos prekėms.“
Paulas Johnsonas, Fiskalinių studijų instituto direktorius	„Fiskalinių studijų instituto direktorius Paulas Johnsonas perspėjo, kad planuojami Trumpo tarifai gali padidinti palūkanų normas visame pasaulyje, o tai turės neigiamos įtakos pasaulinei pinigų politikai.“
Ferdinandas Dudenhoefferis, Vokietijos automobilių ekspertas	„[...]įrodinėjo, kad Trumpas naudoja ekonominę galią, siekdamas ištraukti darbo vietas ir gervę iš kitų šalių, vykdydamas savo tarifų politiką. "Jis nepažįsta nei draugų, nei priešų. Net JAV automobilių gamintojai GM ir "Ford" smarkiai nukentėtų nuo tarifų automobiliams iš Kanados ir Meksikos", - sakė jis.“

²²⁶ Hung, Tzu-Chieh, and Tzu-Wei Hung. “How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars.” Journal of Global Security Studies 7, no. 4 (2020): 1–18 <https://academic.oup.com/jogss/article/7/4/ogac016/6647447>

²²⁷ Xinhua, “Europe vows to defend interests amid new US tariff threats,” Global Times, 2025 m. vasario 11 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://www.globaltimes.cn/page/202502/1328217.shtml>

Christianas Helmensteinas, vyriausiasis Austrijos pramonės federacijos ekonomistas	„[...] D. Trumpo planą apibūdino kaip „nedraugišką smeigtuką“, bet ne stiprų smūgį.“
Haraldas Oberhoferis, Austrijos Ekonominių tyrimų instituto ekonomistas	„[...] D. Trumpo tarifų planus apibūdino kaip „ekonomiškai didelės rizikos žaidimą“.“

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis.

Klaidos signalas: siekiant įtvirtinti naratyvą ir mažinti auditorijos kvestionavimą pateikta informacija, Lentelėje Nr. 10 įvardinti autoritetai ir jų citatos, žiniasklaidos komunikacijoje prideda patikimumo ir legitimumo informacijai, dėl to mažėja klaidos signalo tikimybė. Tai atspindi, publikacijoje naudojami Vakarų autoritetai, kurie JAV apibūdina kaip kylančią potencialią grėsmę Europai ir pasaulio ekonomikai. Be to, klaidos siekiama išvengti per pirminės prielaidos stiprinimą su Jean-Noel Barrot citata, kurioje yra įvardinta, jog panašus taikytos tarifų politikos precedentas Europai jau yra žinomas, kai buvo suvaldyti 2018 m. taikyti tarifai. Auditorijos įtikėjimo tikimybė dindinama kuriant pasikartojamumo įspūdį ir implikuojant, kad JAV taikant tokią politiką, Europa bus priversta imtis atsako, dėl kurio silptų Europos ir JAV bendradarbiavimas. Publikacijoje verslininko panaudota citata: „[...] Trumpas naudoja ekonominę galią, siekdamas ištraukti darbo vietas ir gerovę iš kitų šalių, vykdydamas savo tarifų politiką. Jis nepažįsta nei draugų, nei priešų[...]“²²⁸ implikuoja, kad JAV yra orientuota tik į savo ekonominės galios plėtrą taip patvirtinant iš keliamą prielaidą, kad JAV rūpi tiks jos asmeninė gerovė.

Apibendrinant, šioje analizėje galima pastebėti, jog žiniasklaidai nereikia remtis Kinijos autoritetais, kad skleistų jai palankius naratyvus. „The Global Times“ komunikacijoje užtenka „pasiskolinti“ Vakarų valstybių autoritetus, kurie kartu su nuomonių ekspertais, amplifikuoja Kinijai naudingus naratyvus.

Aktyvus inferavimas: publikacijoje nėra tiesiogiai skatinimas auditorijos veikimas, auditorijai nėra liepiama atlikti konkrečius veiksmus, tačiau skatinama iš anksto pateisinti galimas Europos atsakomąsias priemones prieš JAV ir būtinų priemonių naudojimą siekiant apsaugoti savo ekonominius interesus.

2 atvejo analizė

Publikacija: „Foreign Ministry Spokesperson’s Remarks on Marco Rubio’s Comments on China During His Visit to Relevant LAC Countries“.²²⁹

²²⁸ Ibid.

²²⁹ Ministry of Foreign Affairs, “Foreign Ministry Spokesperson’s Remarks on Marco Rubio’s Comments on China During His Visit to Relevant LAC Countries,” Global Times, 2025 m. vasario 7 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://www.globaltimes.cn/page/202502/1328013.shtml>

Publikacijos kontekstas: publikacijoje pateikiamas Kinijos užsienio reikalų ministerijos atsakas į JAV valstybės sekretoriaus Marco Rubio komentarus pasakytus apie Kiniją – Kinijos ir Lotynų Amerikos bei Karibų jūros regionų bendradarbiavimą, 5G ir kibernetinį saugumą, Pekino propaguojamą „vienos Kinijos idėją“ ir priešiniams Kinijos komunistų partijos įtakai, lankantis Panamoje, Salvadore, Kosta Rikoje, Gvatemaloje ir Dominikos Respublikoje.

Pirminė prognozė: 1) JAV agresyvi hegemoninė valstybė, kelianti destruktiją; 2) Kinija morali ir racionali valstybė.

Lentelė Nr. 11

Publikacijos „Foreign Ministry Spokesperson’s Remarks on Marco Rubio’s Comments on China During His Visit to Relevant LAC Countries“ pavyzdžiai

INFORMACIJOS ŠALTINIS	CITATA PUBLIKACIJOJE
Kinijos užsienio reikalų atstovas spaudai	„Nepagrįsti JAV komentarai, persmelkti Šaltojo karo mentalitetu ir ideologiniu šališkumu, yra nepagrįsti kaltinimai Kinijai, kuriais siekiama sėti nesantaiką tarp Kinijos ir atitinkamų LAC šalių, kišti į Kinijos vidaus reikalus ir pažeidinėti Kinijos teisėtus ir teisinius interesus. Kinija pateikė rimtus protestus JAV pusei.“
	„JAV kritikuoja įprastą LAC šalių ir trečiųjų šalių bendradarbiavimą, nerodydama jokios pagarbos LAC šalims. Dominuojanti tendencija, kad Kinija ir LAC šalys siekia glaudesnio bendradarbiavimo, yra negrįžtama.“
	„Kaltinimas, kad Kinija kontroliuoja kanalą, yra visiškai nepagrįstas. Pasaulis puikiai žino, kas užtikrina kanalo neutralumą ir klestėjimą, o kas nuolat grasina „atsiimti“ kanalą.“
	„JAV puolimas ir bendradarbiavimo pagal BRI sutrikdymas dar kartą atskleidžia jų hegemonizmą. Mes tvirtai prieštarauname JAV šmeižtui ir sabotazui prieš BRI bendradarbiavimą.“
	„JAV trukdymas įprastiniams mainams ir bendradarbiavimui tarp Kinijos ir Lotynų Amerikos bei Karibų jūros regiono šalių nesulauks jokio palaikymo ir yra pasmerktas žlugti. Kinija tvirtai gins savo suverenitetą, saugumą ir vystymosi interesus.“
	„Kinija yra įsipareigojusi stiprinti draugystę ir bendradarbiavimo ryšius su LAC šalimis, vadovaudamasi abipusės pagarbos, lygybės, abipusės naudos, atvirumo, įtraukties ir abipusiai naudingo bendradarbiavimo principais.“

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis iš Ministry of Foreign Affairs, “Foreign Ministry Spokesperson’s Remarks on Marco Rubio’s Comments on China During His Visit to Relevant LAC Countries,” Global Times, 2025 m. vasario 7 d.

Klaidos signalas: Publikacijoje klaidos signalo galimybė yra mažesnė, kadangi cituojamas asmuo yra Kinijos užsienio reikalų ministerijos atstovas – asmuo turintis statusą ir įtaką auditorijai, dėl kurio auditorija gali būti linkusi mažiau kvestionuoti informaciją ir labiau pasitikėti. Taip pat Lentelėje Nr. 11 išskirti Kinijos užsienio reikalų ministerijos atstovo spaudai komentarai, sustiprina išankstines prielaidas ir klaidos signalo išvengimą. Publikacijoje minimaliai pristačius ir pacitavus Marko Rubio komentarus yra pateikiama, Kinijos užsienio reikalų ministerijos atstovo argumentų sąrašas, kurie kontrargumentuoja M. Rubio poziciją. Užsienio reikalų ministerijos atstovas pabrėžiama, jog JAV veikia remdamasi Šaltojo karo ideologija, siekia sėti nesantaiką ir kišdamasi į Kinijos ir kitų valstybių reikalus, nesiskaitant su kitomis šalimis ir tvirtinant hegemoniją. Atstovas spaudai šią informaciją bando įtvirtinti per Marco Rubio teiginių delegitimizavimą, teigiant, kad sekretoriaus teiginiai yra „nepagrįsti“, „ideologiški“, „šališki“ ir grindžiami „Šaltojo karo mentalitetu“.²³⁰ JAV pozicionuojama kaip neteisėtus veiksmus vykdanči ir savo hegemoniją

²³⁰ Ibid.

skleidžianti valstybę, pasiruošusi „kištis į Kinijos vidaus reikalus ir pažeidinėti Kinijos teisėtus ir teisinius interesus“²³¹ bei vykdančią „šmeižtą“ ir „sabotažą“. Kol JAV yra delegitimizuojama ir vaizduojama kaip destruktvyvė jėga, kaip atsvara yra pristatoma kaip taiki ir geranoriška Kinija, kuri yra draugiška pagarbos ir lygybės principu besilaikanti valstybė, kaip teigiama: „Kinija yra įsipareigojusi stiprinti draugystę ir bendradarbiavimo ryšius su LAK šalimis, vadovaudamasi abipusės pagarbos, lygybės, abipusės naudos, atvirumo, įtraukties ir abipusiai naudingo bendradarbiavimo principais.“²³² taip įtvirtinama prielaida, kad Kinija yra morali ir racionali šalis.

Taigi, šioje publikacijoje pateikiamas minimalus JAV sekretoriaus tiesioginių komentarų, kurių reikšmė yra delegitimizuojama gausesnė Kinijos autoriteto argumentacija ir draugiškos Kinijos įvaizdžio kūrimu. Tokia struktūra mažina faktinių neatakimų riziką ir sustiprina išankstinės prielaidas.

Aktyvus inferavimas: šioje publikacijoje auditorija nėra skatinama tiesiogiai imtis aktyvių veiksmų. Tačiau netiesiogiai formuojamos nuostatos draugiškos Kinijai ir priešiškos JAV – skatinančios protestuoti, priešintis.

3 atvejo analizė

Publikacija „US-Russia talks: A return to realism in international order“²³³

Publikacijos kontekstas: publikacijoje yra pateikiama Kinijos socialinių mokslų akademijos Rusijos, Rytų Europos ir Centrinės Azijos studijų instituto mokslo darbuotojo Zang Hong nuomonė ir įžvalgos apie JAV ir Rusijos santykių glaudinimą, JAV tarpininkaujant Rusijos – Ukrainos derybose dėl karo baigties. Publikacijoje akcentuojama, kad JAV ir Rusijos artėjimas veda link realistinės tarptautinės tvarkos.

Pirminė prognozė: 1) JAV tarptautinių normų ir taisyklių pažeidėja.

Lentelė Nr. 12

Publikacijos „US-Russia talks: A return to realism in international order“ pavyzdžiai

INFORMACIJOS ŠALTINIS	CITATA PUBLIKACIJOJE
Zhang Hong, Kinijos socialinių mokslų akademijos Rusijos, Rytų Europos ir Centrinės Azijos studijų instituto mokslo darbuotojas	„Galiausiai JAV ir Rusija susitarė pradėti taikias derybas, pagrįstas realybe.“ „Telefoninis pokalbis tarp JAV ir Rusijos lyderių turi teigiamą pusę, rodančią galimą Rusijos ir Ukrainos konflikto deeskalaciją.“ „Naujoji JAV administracija labiau linkusi į realistinę užsienio politiką, palaipsniui atsisakydama „taisyklėmis pagrįstos tarptautinės tvarkos“. Liberalų vertybinės diplomatijos ir transatlantinio aljanso propagavimas užleidžia vietą „Pirmiausia Amerika“ požiūriui.“ „Nors liberalioje tarptautinėje tvarkoje yra tam tikrų trūkumų, neribotas posūkis link gryno realizmo taip pat galėtų kelti didelę riziką. Todėl Rusijos ir Ukrainos konfliktui išspręsti reikalingos bendros tarptautinės bendruomenės pastangos.“

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis iš Zhang Hong, „US-Russia talks: A return to realism in international order“, Global Times, 2025 m. vasario 15 d., žiūrėta

²³¹ Ibid.

²³² Ibid.

²³³ Zhang Hong, „US-Russia talks: A return to realism in international order“, Global Times, 2025 m. vasario 15 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://www.globaltimes.cn/page/202502/1328480.shtml>

Klaidos signalas: nors publikacijoje nėra naudojami ar cituojami kiti informacijos šaltiniai, klaidos signalas yra išvengiamas, kadangi publikacijos autorius yra komentuojamos srities ekspertas, politologas, kuris pateikia savo ekspertines išvalgas. Dėl to auditorija linkusi mažiau kvestionuoti informaciją. Be to, publikacijoje nėra tiesiogiai ir atvirai kaltinama JAV, todėl auditorija silpniau emociškai dirginama, kartu mažinant pateikiamos informacijos kvestionavimo tikimybę.

Lentelėje Nr. 12 pateikiama informacija, užtikrina klaidos signalų nebuvimą ir patvirtina pirmines prognozes. Autorius publikacijoje akcentuoja, kad JAV politika D. Trumpui atėjus į valdžią pasikeitė į gerąją pusę Rusijos atžvilgiu. Tai publikacijoje traktuojama kaip teigiamas pokytis, vedantis link Rusijos – Ukrainos konflikto deeskalacijos. Kinijos pozicija šiuo klausimu visada grindžiama taikiu ir susitarimu grįstu konflikto sprendimu. Tačiau toliau autorius pristato tokius teiginius, kaip: „Naujoji JAV administracija labiau linkusi į realistinę užsienio politiką, palapsniui atsisakydama „taisyklėmis pagrįstos tarptautinės tvarkos“.²³⁴ Liberalų vertybinės diplomatijos ir transatlantinio aljanso propagavimas užleidžia vietą „America first“ požiūriui“ ir „nors liberalioje tarptautinėje tvarkoje yra tam tikrų trūkumų, neribotas posūkis link gryno realizmo taip pat galėtų kelti didelę riziką“,²³⁵ kurie subalansuotai įtvirtina, kad nors JAV ir Rusijos suartėjimas yra teigiamai vertinamas, išskiriama, kad JAV nesilaiko nusistovėjusių tarptautinių taisyklių ir yra orientuota į savo ideologijos „America first“ įgyvendinimą, kartu atsitraukiant nuo liberalių vertybių. Todėl publikacijoje yra įtvirtinamos pirminės prielaidos, kad JAV tolsta nuo demokratinės tvarkos, artėdama prie agresyvesnės politikos, keliančios rizikas.

Taigi, šioje autorinėje publikacijoje per subalansuotą JAV įvaizdžio kūrimą pagiriant, tačiau kartu kritikuojuant yra siekiama išvengti klaidų signalo, tačiau tuo pačiu patvirtinti išankstines prielaidas, kad JAV yra tarptautinių normų nesilaikanti ir tarptautinę tvarką destabilizuojanti valstybė.

Aktyvus inferavimas: publikacija neragina imtis tiesioginių veiksmų, tačiau siekia įtvirtinti auditorijai nuostatas, kad JAV nesilaiko tarptautinių taisyklių.

4 atvejo analizė

Publikaija: „US businesses decry Trump tariffs, as some warn of a ‘larger, longer lasting’ impact.“²³⁶

Publikacijos kontekstas: publikacijoje aprašoma, jog D. Trumpo paskelbta tarifų politika prieš Kiniją, Meksiką ir Kanadą sulaukia vis didesnės kritikos iš pačių Amerikos verslų.

²³⁴ Ibid.

²³⁵ Ibid.

²³⁶ Ma Jingjing, “US businesses decry Trump tariffs, as some warn of a ‘larger, longer lasting’ impact,” Global Times, 2025 m. vasario 6 d., žiūrėta 2026 m. sausio 11 d., <https://www.globaltimes.cn/page/202502/1327962.shtml>

Akcentuojama, kad tokia politika, ekspertų vertinimu turės neigiamos įtakos JAV ekonomikai ilgalaikėje perspektyvoje.

Pirminė prognozė: 1) JAV einanti link saviustruktūros; 2) Kinija stipri, savo interesus ginanti valstybė.

Lentelė Nr. 13

Publikacijos „US businesses decry Trump tariffs, as some warn of a ‘larger, longer lasting’ impact“ pavyzdžiai

INFORMACIJOS ŠALTINIS	CITATA PUBLIKACIJOJE
Ma Jingjing, publikacijos autorius	„Trumpo administracijos taikomas didelis „tarifų lazdos“ naudojimas Meksikai, Kanadai ir Kinijai – trims didžiausioms JAV prekybos partnerėms – sulaukė vis didesnės JAV verslo bendruomenės kritikos ir susirūpinimo. Kai kurie perspėja apie „didesnį ir ilgalaikį“ poveikį JAV ekonomikai nei tarifai, įvesti per pirmąjį prezidento Donaldo Trumpo kadenciją.“
Austanas Goolsbee, JAV Čikagos federalinio rezervo prezidentas	„Tuo tarpu kritika kaupiasi. JAV Čikagos federalinio rezervo prezidentas Austanas Goolsbee trečiadienį JAV laiku perspėjo, kad ignoruoti tarifų infliacijos riziką būtų kritinė klaida, pateikdamas COVID-19 pandemiją kaip pavyzdį, kaip tiekimo grandinės sutrikimai gali paskatinti infliaciją, ketvirtadienį pranešė „Reuters“.“
JAV automobilių gamintoja „Ford Motor Co.“	„JAV automobilių gamintoja „Ford Motor Co.“ perspėjo, kad šiais metais jos pelnas gali sumažėti 2 mlrd. USD ar daugiau dėl mažesnių transporto priemonių kainų ir brangių naujų modelių pristatymo, o tai sustiprina susirūpinimą dėl galimo tarifų didinimo ir mažėjančios elektromobilių paklausos, ketvirtadienį pranešė „Bloomberg“.“
JAV žaislų gamybos milžinė „Mattel“	„JAV žaislų gamybos milžinė „Mattel“ pareiškė, kad gali padidinti kainas JAV, kad kompensuotų Trumpo tarifų poveikį, pranešė BBC, pažymėdama, kad apie 40 procentų „Barbie“ ir „Hot Wheels“ produkcijos yra Kinijoje.“
Johnas Murphy, JAV prekybos rūmų Tarptautinės prekybos skyriaus vadovas	„JAV prekybos rūmų Tarptautinės prekybos skyriaus vadovas Johnas Murphy teigė, kad Trumpo tarifų planas tik „pakels kainas Amerikos šeimoms ir sutrikdys tiekimo grandines“, teigiama ataskaitoje.“
Vašingtone įsikūrusi Petersono tarptautinės ekonomikos institutas, atlikta analizė	„Remiantis nauja analize, kurią trečiadienį paskelbė Vašingtone įsikūrusi Petersono tarptautinės ekonomikos institutas, Trumpo tarifai Kanadai, Meksikai ir Kinijai tipiskam JAV namų ūkiui kainuotų mažiausiai 1200 USD per metus dėl jų poveikio vartotojų kainoms.“
Tu Xinquanas, Tarptautinio verslo ir ekonomikos universiteto Kinijos PPO studijų instituto dekanas.	„Be to, „tarifų poveikis nėra toks naudingas, kaip teigė Trumpo administracija [siekiant savo tikslų], atsižvelgiant į JAV ekonomikos ekonominio išsivystymo etapą“, – ketvirtadienį „Global Times“ sakė Tu Xinquanas, Tarptautinio verslo ir ekonomikos universiteto Kinijos PPO studijų instituto dekanas.“ „Duomenys rodo, kad nuo 2018 m., kai JAV įvedė papildomus tarifus Kinijos produktams, JAV prekybos deficitas prekėmis toliau didėja, o JAV gamybos sektorius reikšmingo pagerėjimo nepastebi, pažymėjo Tu.“
He Yongqianas, Prekybos ministerijos atstovas	„Paklaustas, ar Kinija imsis tolesnių atsakų į JAV tarifus, Prekybos ministerijos atstovas He Yongqianas ketvirtadienį sakė, kad Kinija nepradeda prekybos trinties ir yra pasirengusi spręsti problemas dialogu, tačiau ji tikrai imsis būtinų priemonių savo teisėms ir interesams apsaugoti nuo vienašališko patyčių.“
Lin Jianas, Kinijos užsienio reikalų ministerijos atstovas	„Kinijos užsienio reikalų ministerijos atstovas Lin Jianas trečiadienį taip pat sakė, kad prekybos ir tarifų karai neturi nugalėtojų, o spaudimas Kinijai ar grasinimas Kinijai niekur nenuves.“

Paruošta autoriaus, pagal surinktus duomenis iš Ma Jingjing, „US businesses decry Trump tariffs, as some warn of a ‘larger, longer lasting’ impact,“ Global Times, 2025 m. vasario 6 d

Klaidos signalas: Publikacijoje klaidos signalo tikimybė yra mažinama remiantis gausiu kiekiu naudojamų informacijos šaltinių ir cituojamų Vakarų ir Kinijos autoritetų skaičiumi, kurie mažina informacijos kvestionavimo tikimybę (Lentelė Nr. 13).

Atkreiptinas dėmesys, jog publikacijoje naudojami JAV šaltiniai ir autoritetai, pavyzdžiui, JAV verslininkų komentarų citatos, kaip: „JAV automobilių gamintoja „Ford Motor Co.“ perspėjo, kad šiais metais jos pelnas gali sumažėti 2 mlrd. USD ar daugiau dėl mažesnių transporto

priemonių kainų ir brangių naujų modelių pristatymo [...]“²³⁷ ir JAV žaislų gamybos milžinės „Mattel“ komentaras: „gali padidinti kainas JAV, kad kompensuotų Trumpo tarifų poveikį“.²³⁸ Taip pat publikacijoje pateikiami JAV pareigūnų, neigiami pareiškimai, kaip, JAV Čikagos federalinio rezervo prezidento Austanas Goolsbee teiginys, kad „ignoruoti tarifų infliacijos riziką būtų kritinė klaida [...] tiekimo grandinės sutrikimai gali paskatinti infliaciją“²³⁹ ir JAV prekybos rūmų Tarptautinės prekybos skyriaus vadovo Johnas Murphy komentaras, kad JAV tarifų planas „pakels kainas Amerikos šeimoms ir sutrikdys tiekimo grandines“.²⁴⁰ Papildomai remiamasi Vašingtone įsikūrusio Petersono tarptautinės ekonomikos instituto atlikta analize, kuria pristatoma, kad „Trumpo tarifai Kanadai, Meksikai ir Kinijai tipiškam JAV namų ūkiui kainuotų mažiausiai 1200 USD per metus dėl jų poveikio vartotojų kainoms.“²⁴¹ Taigi, teigtina, kad žiniasklaida skolindamasi Vakarų šaltinius ir autoritetus siekia stiprinti naratyvų įtaigą ir įtvirtinti pradinę prognozę – kad JAV eina link savidestrukcijos. Pažymėtina, jog publikacijoje remiantis, cituojamais Kinijos atstovais: Kinijos prekybos ministerijos ir Kinijos užsienio reikalų ministerijos atstovais spaudai, siekiama patvirtinti antrąją prielaidą – Kinija yra stipri savo interesus ginanti šalis. Komunikacijoje klaidos išvengiamos ir prielaida patvirtinama, parodant vieningą Kinijos valdžios komunikaciją, kuria tikinama, kad Pekinas niekada pirmas nepradės eskaluoti situacijos. Tokiu būdu, publikacija, pasiremddama Kinijos autoritetais ir jų komentarais įtvirtina prielaidą, kad Kinija yra stipri ir racionali. Kadangi, per autoritetus yra stiprinamas įtikėjimas, kad Kinija yra linkusi nesutarimus spręsti dialogu, tačiau, prireikus pajėgi imtis būtinų priemonių užtikrinant savo interesus, dėl to JAV daromas spaudimas ir grasinimai Kinijai poveikio nepadarys. Kaip teigė He Yongqianas Kinija „[...] tikrai imsis būtinų priemonių savo teisėms ir interesams apsaugoti nuo vienašališkų patyčių.“²⁴² Be to, teigimas, kad JAV papildomai įvedė tarifus amerikietiškoms prekėms ir pateikė ieškinį Pasaulio prekybos organizacijai dėl taisyklių nesilaikymo, publikacijoje funkcionuoja kaip įrodymas, grindžiantis naratyvą, kad Kinija prireikus imasi būtinų priemonių. Tokiu būdu pateikiamai informacijai suteikiamas legitimumas ir patikimumas, kadangi, yra išsakyta vieninga valdžios atstovų, verslininkų ir ekspertų pozicija iš JAV valstybės „vidaus“. Kartu yra cituojami ir pateikiami JAV ekonomikos instituto statistiniai duomenys, kurie suteikia racionaliai apskaičiuotus duomenys, parodančius, koki finansinį poveikį jaustų JAV šeimos. O Kinijos valdžios atstovų išreikšta pozicija, jog Kinija yra stipri ir ginanti savo interesus yra įtvirtinama pateikiant faktinio Pekino atliko veiksmo pavyzdys, mažina tikimybę, jog auditorija abejos pateikta informacija.

²³⁷ Ibid.

²³⁸ Ibid.

²³⁹ Ibid.

²⁴⁰ Ibid.

²⁴¹ Ibid.

²⁴² Ibid.

Aktyvus inferavimas: publikacijoje auditorija nėra skatinama imtis aktyvių konkrečių veiksmų, tačiau skatinama kaip faktą priimti, kad JAV tarifų politika yra neracionali ir kenkianti pati savo visuomenei, nes tai paliudija, valdžios institucijų atstovai, verslininkai ir ekspertai. Auditorija nėra raginama imtis tiesioginių veiksmų, tačiau skatinamas jos įtikėjimas, kad Kinijos taikomosios atsakomosios priemonės yra būtinos siekiant užtikrinti Kinijos gerovę.

IŠVADOS

Išanalizavus skirtingas kognityvinio karo koncepcijas ir jų aiškinimus, pastebima, kad kognityvinio karo apibrėžtis nėra konceptuoliai suvienodinta. Požiūris ir kognityvinio karo koncepto aiškinimas priklauso nuo metodologinės prieigos, kartu atsižvelgiant į politinio režimo tipą, lemenčią praktinę koncepcijos operacionalizaciją. Bendras kognityvinio karo sampratas vienijantis elementas – siekis paveikti visuomenės protus ir kontroliuoti jos elgseną. Tyrimas atskleidė, kad Kinija, lyginant su NATO valstybėmis, pirmauja kognityvinio karo koncepcijos praktiniame taikyme, kadangi kognityvinio karo strategiją kryptingai plėtojo ir įgyvendino pastaruosius du dešimtmečius. Kinijos kognityvinis karas yra paremtas strategine logika, grindžiama „Trijų karų“ doktrina, apjungiančia psichologinio, teisinio ir viešosios nuomonės karų priemones. „Trijų karų“ koncepcijoje viešosios nuomonės karas veikia kaip psichologinio ir teisinio karo strategijų operacionalizavimo priemonė.

Darbe taikyta kombinuota Jeremy (Yen-ming) Chen ir Hung ir Hung metodologinė prieiga. Jeremy (Yen-ming) Chen siūlo kognityvinio karo analizės būdą, nagrinėjantį medių kontrolės mechanizmus, kurie yra esminiai siekiant suvokti kognityvinio karo mastą ir naudojamas kontrolės priemonės. Hung ir Hung siūloma kognityvinio karo pasireiškimo komunikacijoje tiriamoji prieiga pasirinkta, nes autoriai identifikuoja empirinių tyrimų spragas: esami praktiniai tyrimai apsiriboja dezinformacijos ir naratyvų analizėmis, neintegruodami kognityvinių mokslų bei neuromokslų perspektyvų, todėl yra nepakankami ištirti kognityvinį karą.

Šiame darbe parengtas dviejų dalių tyrimo dizainas, paremtas Jeremy (Yen-ming) Chen ir Hung ir Hung analizės logikomis. Pirmoji dizaino dalis grindžiama Jeremy (Yen-ming) Chen medių kontrolės mechanizmais ir įtakos darymu pasitelkiant medijas; antroji – derinant Hung ir Hung adaptuotą analizės modelį, nagrinėjantį komunikacijos architektūrą, pritaikant kiekybinius ir kokybinius turinio analizės metodus. Hung ir Hung dvimatis analizės modelis, susidedantis iš įvesties ir apdorojimo dimensijų, pritaikytas pagal autorių numatytas kategorijas: įvesties dimensijoje – keturias kategorijas (pakartotinę stimuliaciją, kanalų sluoksniavimą, taikymąsi į psichologines būsenas ir pasipriešinimo mažinimą), o apdorojimo dimensijoje – tris kategorijas (pirminę prognozę, klaidos signalą ir aktyvų inferavimą). Tačiau, priešingai nei Hung ir Hung tiriamoji prieiga numato, šiame darbe atsiribojama nuo tiesioginio poveikio matavimo, todėl, remiantis kiekybiniais ir kokybiniais turinio analizės metodais, analizuojama teksto turinio architektūra – teksto sukonstravimas, kad būtų paveikus kognityviai.

Šiame darbe analizuojant Kinijos Komunistų partijos valdomos žiniasklaidos priemonės „The Global Times“ komunikaciją 2025 m. vasario 2–28 d., pagal atrinktus raktinius žodžius „Trump“ ir „U.S“, nustatyta, kad „The Global Times“ komunikacija pasižymi dažna informacijos sklaida ir naratyvų repetetyviu atkartojimu. Komunikuojamos temos orientuotos į politines ir ekonomines aktualijas – pagrindinė dominuojanti tema yra JAV tarifų politika. Nustatyta, kad „The Global Times“

žinutės konstruojamos per dažną Kinijai palankių naratyvų kūrimą, autoritetų ir Vakarų šaltinių citavimą, užtikrinantį legitimumą. Taip pat stereotipinių naratyvų apie JAV adaptaciją Kinijos komunikacijoje, Vakarų autoritetų išnaudojimą Kinijos naratyvų amplifikavimui ir episteminės bei emocinės informacijos balansavimą. Teigtina, kad Kinijos žiniasklaidos komunikacijos architektūra yra paremta auditorijos išankstinių prielaidų patvirtinimu ir „klaidos signalo“ valdymu, kuriant abejonę JAV veiksmų legitimumu ir paliekant erdvės kurti Kinijai palankius naratyvus, kurie sustiprinami autoritetų ir informacijos šaltinių naudojimu. Reguliarus informacijos kartojimas ir rėminimas skatina auditoriją normalizuoti ir priimti skleidžiamą naratyvą kaip savaime suprantamą. Tad, šio tyrimo rezultatai leidžia perprasti kognityvinės kovos architektūrą žiniasklaidos komunikacijoje, nematuoiant tiesioginio poveikio, tačiau analizėje išgrynintos komunikacijos technikos ir priemonės atitinka kognityvinio poveikio logiką. Šis tyrimas atskleidė, kad Hung ir Hung kognityvinio karo pasireiškimo per komunikaciją metodologinės prieigos derinimas su kiekybiniais ir kokybiniais analizės metodais gali būti pritaikytas nagrinėjant publikacijų turinį.

Tyrimo ribotumai: pirmasis ribotumas – analizuojamas vienas komunikacijos kanalas. Remiantis kognityvinio karo specifika ir logika, siekiant analizuoti kognityvinio karo pasireiškimą, turėtų būti tiriamas jo daugiasluoksniškumas. Šame tyrime dėl tyrimo ribotumo, daugiasluoksniškumas tiriamas remiantis tik „The Global Times“ žiniasklaidoje pasikartojančiais naratyvais per skirtingas temas. Tačiau pagal Hung ir Hung daugiasluoksniškumo logiką, šis kriterijus turėtų būti vertinamas pagal pasikartojančių naratyvų sklaidą kitose informacijos sklaidos platformose. Antras darbo ribotumas – trumpas tiriamasis laikotarpis. Ilgesnis tiriamasis laikotarpis galėtų parodyti kitokius rezultatus, kadangi tiriamojo mėnesio metu vyko politiškai reikšmingi su JAV ir Kinija susiję įvykiai, dėl kurių komunikacija galėjo būti padidėjusi ir suintensyvėjusi. Todėl, siekiant užtikrinti gilesnį tyrimą, tiriamasis laikotarpis turėtų būti ilgesnis. Trečias ribotumas – negalėjimas išmatuoti poveikio, kuris pagal Hung ir Hung turėtų būti tiriamas.

Rekomendacijos ateities tyrimams:

- Atlikti lyginamąją analizę su kitais komunikacijos kanalais, pavyzdžiui, „Xinhua“ ar „China Daily“, siekiant išsiaiškinti, ar analogiška Kinijos kognityvinio karo veikimo architektūra komunikacijoje atsikartoja kituose kanaluose.
- Pagal Hung ir Hung modelį, informacijos pateikimo daugiasluoksniškumo kriterijus turėtų būti nagrinėjamas įtraukiant kitus informacijos kanalus, atkartojančius tuos pačius naratyvus.
- Su tyrimu susijusioms šalims rekomenduojama pasirinkti ilgesnį tiriamąjį laikotarpį, kad rezultatai būtų mažiau paveikti tarptautinių geopolitinių įvykių.
- Pagal Hung ir Hung, siekiant ištirti tiesioginį poveikį, turėtų būti atliekamos paveiktos tikslinės auditorijos apklausos.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Akande, Dapo. The Jus ad Bellum in the 21st Century: Changes in the UN Charter Rules on the Use of Force? 2006. Žiūrėta 2026 m. sausio 9 d. <https://users.ox.ac.uk/~polf0002/director/publications/jusadbellum.pdf>
2. Baughman, Joshua D. „The Path to China’s Intelligentized Warfare: Converging on the Metaverse Battlefield.“ The Cyber Defense Review 9, nr. 3 (2024): 31. https://cyberdefensereview.army.mil/Portals/6/Documents/2024-Fall/Baughman_CDRV9N3-Fall-2024.pdf
3. Beauchamp-Mustafaga, N. „Cognitive Domain Operations: The PLA’s New Holistic Concept for Influence Operations.“ Jamestown Foundation, 2019 m. rugsėjo 6 d. Žiūrėta 2022 m. birželio 17 d. <https://jamestown.org/program/cognitive-domain-operations-the-plas-new-holistic-concept-for-influence-operations/>
4. Cambridge Dictionary. „Confucianism.“ Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/confucianism>
5. Cambridge Dictionary. „Taoism.“ Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/taoism>
6. Campbell, Charlie. „Just Where Exactly Did China Get the South China Sea Nine-Dash Line From?“ TIME, 2016 m. liepos 14 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://time.com/4412191/nine-dash-line-9-south-china-sea/>
7. CGTN. „About Us.“ Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://www.cgtn.com/about-us>
8. Chen, Jeremy (Yen-ming). „The Challenges Taiwan Faces in Cognitive Warfare and Its Impact on US–Taiwan Relations.“ Journal of Indo-Pacific Affairs (Spring 2025): 89–102. Žiūrėta 2026 m. sausio 12 d. <https://media.defense.gov/2025/May/01/2003702343/-1/-1/1/VIEW%20-%20CHEN%20DISCLAIMER.PDF>
9. China Daily. „About Chinadaily.com.cn.“ Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. https://www.chinadaily.com.cn/e/static_e/about
10. Claverie, B., B. Prébot, N. Buchler, ir F. du Cluzel, sud. Cognitive Warfare: The Future of Cognitive Dominance. First NATO Scientific Meeting on Cognitive Warfare (France) – 21 June 2021. NATO-STO Collaboration Support Office, 2022 m. kovas. Žiūrėta 2026 m. sausio 12 d. <https://innovationhub-act.org/wp-content/uploads/2023/12/Cognitive-Warfare-Symposium-ENSC-March-2022-Publication.pdf>
11. Colley, Thomas, ir Martin Moore. „News as Geopolitics: China, CGTN and the 2020 US Presidential Election.“ The Journal of International Communication 29, nr. 1 (2023): 82–103. <https://doi.org/10.1080/13216597.2022.2120522>

12. Cook, Sarah. „State-Led Content Manipulation Drove the Backlash against the NBA in China.“ Freedom House, 2019 m. lapkričio 13 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://freedomhouse.org/article/state-led-content-manipulation-drove-backlash-against-nba-china>
13. Cook, Sarah, Angeli Datt, Ellie Young, ir BC Han. Beijing's Global Media Influence 2022: Authoritarian Expansion and the Power of Democratic Resilience. Freedom House, 2022 m. rugsėjis. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://freedomhouse.org/report/beijing-global-media-influence/2022/authoritarian-expansion-power-democratic-resilience>
14. Deppe, C., ir G. S. Schaal. „Cognitive Warfare: A Conceptual Analysis of the NATO ACT Cognitive Warfare Exploratory Concept.“ Frontiers in Big Data 7 (2024): 1452129. <https://doi.org/10.3389/fdata.2024.1452129>
15. du Cluzel, François. Cognitive Warfare. Norfolk, VA: NATO Allied Command Transformation Innovation Hub, 2021 m. sausis. Žiūrėta 2026 m. sausio 9 d. https://innovationhub-act.org/wp-content/uploads/2023/12/20210113_CW-Final-v2-.pdf
16. EUvsDisinfo (European External Action Service). „DISINFO: Russia launched war against Ukraine to prevent Western aggression.“ 2025 m. gegužės 27 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://euvsdisinfo.eu/report/russia-launched-war-against-ukraine-to-prevent-western-aggression/>
17. EUvsDisinfo (European External Action Service). „Russian aggression and disinformation in Ukraine.“ 2022 m. kovo 24 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://euvsdisinfo.eu/russian-aggression-and-disinformation-in-ukraine/>
18. EUvsDisinfo (European External Action Service). „DISINFO: Europe and the world are tightly gripped by US military hegemony.“ 2021 m. balandžio 19 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://euvsdisinfo.eu/report/europe-and-the-world-are-tightly-gripped-by-us-military-hegemony/>
19. EUvsDisinfo (European External Action Service). „DISINFO: Western sanctions hurt EU more than Russia; only US benefits.“ 2022 m. vasario 7 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://euvsdisinfo.eu/report/western-sanctions-hurt-eu-more-than-russia-only-us-benefits/>
20. EUvsDisinfo (European External Action Service). „DISINFO: The US is collapsing, it is no longer neither a country nor a nation.“ 2021 m. sausio 20 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://euvsdisinfo.eu/report/the-us-is-collapsing-it-is-no-longer-a-country-nor-a-nation/>
21. Fagenson, Zachary, ir Jennifer Hansler. „How the Houston Rockets' Daryl Morey Tweet about Hong Kong Rattled China's NBA Fans — and Threatened NBA's Business.“ CNN, 2019 m. spalio 7 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://edition.cnn.com/2019/10/07/business/houston-rockets-nba-china-daryl-morey>

22. Global Times. Global Times (svetainė). Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://www.globaltimes.cn/>
23. Han, Jingyuan. „US ‘Decoupling’ Strategy Will Backfire, but Washington Is Blind to That Reality.“ Global Times, 2025 m. vasario 2 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://www.globaltimes.cn/page/202502/1327760.shtml>
24. HRF Staff. „Beyond Borders: China’s Grip on Global Media.“ Human Rights Foundation, 2024 m. kovo 27 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://hrf.org/latest/beyond-borders-chinas-grip-on-global-media/>
25. Hung, Tzu-Chieh, ir Tzu-Wei Hung. „How China’s Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars.“ Journal of Global Security Studies 7, nr. 4 (2020): 1–18. <https://doi.org/10.1093/jogss/ogac016>
26. Ma, Jingjing. „US Businesses Decry Trump Tariffs, as Some Warn of a ‘Larger, Longer Lasting’ Impact.“ Global Times, 2025 m. vasario 6 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://www.globaltimes.cn/page/202502/1327962.shtml>
27. Media Bias/Fact Check. „Global Times (China) – Bias and Credibility.“ Žiūrėta 2025 m. rugsėjo 29 d. <https://mediabiasfactcheck.com/global-times-china/>
28. Ministry of Foreign Affairs. „Foreign Ministry Spokesperson’s Remarks on Marco Rubio’s Comments on China During His Visit to Relevant LAC Countries.“ Global Times, 2025 m. vasario 7 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://www.globaltimes.cn/page/202502/1328013.shtml>
29. NATO. „Hybrid Warfare: New Threats, Complexity and Trust as the Antidote.“ NATO Review, 2021 m. lapkričio 30 d. <https://www.nato.int/docu/review/articles/2021/11/30/hybrid-warfare-new-threats-complexity-and-trust-as-the-antidote/index.html>
30. NATO Allied Command Transformation (ACT). „Cognitive Warfare.“ Žiūrėta 2026 m. sausio 12 d. <https://www.act.nato.int/activities/cognitive-warfare/>
31. Orinx, Kimberly, ir Tanguy Struye de Swielande. „China and Cognitive Warfare: Why Is the West Losing?“ In Cognitive Warfare: The Future of Cognitive Dominance, sud. Bernard Claverie, Baptiste Prébot, Norbou Beuchler, ir François du Cluzel, 2–9. NATO Collaboration Support Office, 2022. <https://hal.science/hal-03635930>
32. Oxford Essential Dictionary of the U.S. Military. „Sun Tzu.“ Oxford Reference. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://www.oxfordreference.com/display/10.1093/oi/authority.20110803100542208>
33. Permanent Mission of the People’s Republic of China to the United Nations. Note Verbale CML/17/2009 to the UN Secretary-General Regarding the Joint Submission by Malaysia and Vietnam to the Commission on the Limits of the Continental Shelf. 2009 m. gegužės 7 d.

- https://www.un.org/depts/los/clcs_new/submissions_files/mysvnm33_09/chn_2009re_mys_vn_m_e.pdf
34. Priebe, Miranda, Jennifer Kavanagh, Katya Migacheva, et al. China's Strategic Messaging: Weaving a Narrative to Legitimize Its Power. Santa Monica, CA: RAND Corporation, 2022. https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/research_reports/RRA800/RRA853-1/RAND_RRA853-1.pdf
35. Reuters. „Bloomberg Blocked in China after Xi Family Wealth Story.“ Reuters, 2012 m. liepos 5 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://www.reuters.com/article/business/bloomberg-sites-blocked-in-china-days-after-xi-family-wealth-story-idUSDEE86306W/>
36. Reuters Investigates. „How Hong Kong Protest Coverage by Global News Outlets Fell Short.“ Reuters, 2020 m. rugsėjo 23 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://www.reuters.com/investigates/special-report/hongkong-protests-media/>
37. Reuters News Agency. „Reuters Content Partners.“ Reuters News Agency (svetainė). Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://reutersagency.com/partners>
38. SCSPI (South China Sea Probing Initiative). „Huangyan Dao: What Actually Happened in 2012.“ 2020 m. rugsėjo 25 d. <http://www.scspi.org/en/dtfx/huangyan-dao-what-actually-happened-2012>
39. State Council Information Office of the People's Republic of China. China's Military Strategy. 2015 m. gegužės 26 d. http://english.www.gov.cn/archive/white_paper/2015/05/27/content_281475115610833.htm
40. Tager, James. Made in Hollywood, Censored by Beijing. New York: PEN America, 2020 m. rugpjūčio 5 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://pen.org/report/made-in-hollywood-censored-by-beijing/>
41. Thomala, Lin. „Film Industry in China – Statistics & Facts.“ Statista, 2025 m. sausio 24 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://www.statista.com/topics/5776/film-industry-in-china/>
42. U.S. Department of Defense. China: The Three Warfares. Washington, D.C.: Office of the Secretary of Defense, 2013. https://www.esd.whs.mil/Portals/54/Documents/FOID/Reading%20Room/Litigation_Release/Litigation%20Release%20-%20China-%20The%20Three%20Warfares%20%20201305.pdf
43. Wang, Wenyi. „US Political Actors Exploiting Social Media Controversies to Block Huawei: Global Times Commentary.“ Global Times, 2025 m. vasario 2 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://www.globaltimes.cn/page/202502/1327751.shtml>
44. Wilson III, Ernest J. „Hard Power, Soft Power, Smart Power.“ The Annals of the American Academy of Political and Social Science 616 (2008): 110–124. Žiūrėta 2026 m. sausio 9 d. <https://www.jstor.org/stable/25097997>

45. Wuthnow, Joel. China's Military Decision-Making in Times of Crisis and Conflict. Seattle: The National Bureau of Asian Research, 2023. https://www.nbr.org/wp-content/uploads/pdfs/publications/chinas-military-decision-making_sep2023.pdf
46. Xinhua. „Europe Vows to Defend Interests amid New US Tariff Threats.“ Global Times, 2025 m. vasario 11 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://www.globaltimes.cn/page/202502/1328217.shtml>
47. Ying, Pinguang. „US Attempt to Shift the Blame onto China for the Fentanyl Issue Undermines the Multilateral Trading System.“ Global Times, 2025 m. vasario 2 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://www.globaltimes.cn/page/202502/1327753.shtml>
48. Zhang, Hong. „US-Russia Talks: A Return to Realism in International Order.“ Global Times, 2025 m. vasario 15 d. Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://www.globaltimes.cn/page/202502/1328480.shtml>
49. „The Thirty-Six Strategies.“ Žiūrėta 2026 m. sausio 11 d. <https://bjpcjp.github.io/pdfs/behavior/The-Thirty-Six-Strategies.pdf>

SUMMARY

Mockaitė G. China's Cognitive Warfare Against the United States of America: Manifestation of Cognitive Warfare Through the Chinese Communist Party-Controlled Media Outlet "The Global Times": Political and Media Studies majors, master's thesis / VU Institute of International Relations and Political Science; supervisor N. Maliukevičius. – V., 2026. – 82.

Key word: cognitive warfare, cognitive war, US, China, Chinese Communist Party, media, "The Global Times", communication, tariffs.

This Master thesis examines manifestation of China's cognitive warfare against the United States through the Chinese Communist Party-controlled media outlet "The Global Times". Cognitive warfare is a newly emerging integral military field that aims to control the cognitive cognition of the public. China has been developing and implementing the concept of cognitive warfare for the past 20 years. After D. Trump won the 2024 US presidential election, bilateral relations with China have been deteriorating. On February 1, 2025, President D. Trump issued Executive Order No. 14195, which states that the United States will apply a 10 percent tariff on Chinese imports. China's response to the US foreign policy was presented by the Chinese Foreign Ministry, stating: "[...] If the US wants war, whether it is a tariff war, a trade war, or any other war, we are ready to fight to the end. " To this regard, China may take countermeasures based on unconventional warfare means - cognitive warfare, the manifestation of which is not obvious and has not been widely studied.

The object of this study is the manifestation of China's cognitive warfare against the US through the Chinese Communist Party-controlled media outlet "The Global Times". The aim of the research is to comprehensively investigate China's cognitive warfare against the US based on a methodological approach adapted to case analysis based on Jeremy (Yen-ming) Chen's cognitive warfare via media control mechanisms and Hung and Hung's cognitive warfare manifestation in communication means.

Research objectives:

- To critically evaluate the concept of cognitive warfare and analyze the development of China's cognitive warfare strategy.
- Based on Jeremy (Yen-ming) Chen's cognitive warfare media control mechanisms and Hung and Hung's methodological approaches to the manifestation of cognitive warfare in communication tools, adapt and construct the research model of this work.
- Based on Jeremy (Yen-ming) Chen's cognitive warfare through media control mechanisms, delete the manifestation of China's cognitive warfare against the United States through the media.
- Based on Hung and Hung's adapted methodological approach to the manifestation of cognitive warfare in communication, practically analyze the architecture of China's cognitive warfare against

the United States through the media outlet "The Global Times" controlled by the Chinese Communist Party.

The theoretical basis of the work is based on a critical analysis of cognitive warfare concepts and the logic of China's strategic "Three Wars" doctrine. It also draws on Jeremy (Yen-ming) Chen's mechanisms of media control in cognitive warfare, which allow to analyze how the media is utilized and exploited to achieve strategic goals, and Hung and Hung's research approach to the manifestation of cognitive warfare in communication.

The research methodology of this paper is substantiated on an adapted methodological approach, based on Jeremy (Yen-ming) Chen's analysis of the manifestation of cognitive warfare through media control mechanisms and Hung and Hung's manifestation of cognitive warfare in communication (without impact measurement), applying quantitative and qualitative research methods and analyzing the publications of "The Global Times" from February 2-28, 2025. Publications are selected according to the keywords "U.S." and "Trump."

Results shows, that the architecture of Chinese media communication is based on confirming the audience's preconceptions and managing the "error signal", creating doubt about the legitimacy of US actions and leaving space for the creation of narratives favorable to China, which are reinforced by the use of authorities and information sources. While, regular repetition and framing of information encourages the audience to normalize and accept the disseminated narrative as self-evident. The main limitations of the study: one information channel; short research period; failure to apply the logic of Hung and Hung's multi-layering, inability to measure the impact. Recommendations for future research: comparative analysis with other media tools; measurement of Hung and Hung's multi-layering; analysis of a longer research period and measurement of the impact on the target audience.

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO DEKLARACIJA

Vardas, pavardė: Guoda Mockaitė

Studento pažymėjimo numeris: 2415867

Prašome pažymėti „x“ taikytiniems punktams:

☐ Aš **nenaudojau** dirbtinio intelekto įrankių pateikiamame darbe.

☒ Aš **naudojau** vieną ar kelis dirbtinio intelekto įrankius pateikiamame darbe.

Jei taip, kokius? OpenAI ChatGPT

Dirbtinio intelekto įrankius naudoju kritiškai, kaip pagalbinę priemonę. Prisiimu visą atsakomybę už darbe pateiktą informaciją, argumentus ir galutinius darbo rezultatus.

(Parašas)

Prašome pažymėti „x“ taikytiniems punktams bei paaiškinti, kaip naudojote dirbtinį intelektą:

Aš naudoju dirbtinio intelekto įrankius šiam/-iems tikslui/-ams:

1. ☐ **Idėjų generavimui** (pavyzdžiui: argumentų ar kontra-argumentų generavimui, struktūros plano sudarymui, galimų tyrimo klausimų generavimui)
Paaiškinkite: Naudojau darbo plano sudarymui.
2. ☒ **Informacijos paieškai** (pavyzdžiui: papildomos literatūros ar kontekstinės informacijos paieškai)
Paaiškinkite: naudoju ChatGPT asociatyvių tyrimų ir straipsnių paieškai.
- ☒ **Kaip rašymo asistentą** (pavyzdžiui: gramatinių ar stiliaus klaidų taisymui, vertimui, pastraipų perstruktūravimui ir pan.)
Paaiškinkite: Naudojau gramatinių klaidų taisymui.
3. ☐ **Vizualinės medžiagos kūrimui** (pavyzdžiui: naujo paveikslėlio, žemėlapių sukūrimui ar redagavimui)
Paaiškinkite:
4. ☒ **Kaip mokymosi pagalbininką** (pavyzdžiui: papildomam medžiagos paaiškinimui paprastesne kalba, sąvokų ar teorinių koncepcijų palyginimui, žinių pasitikrinimo užduočių generavimui ir pan.)
Paaiškinkite: naudoju ChatGPT sąvokų ir teorinių koncepcijų paaiškinimui paprasčiau, teksto dalių vertimui į lietuvių kalbą, skaitant literatūrą.
- ☐ **Duomenų analizei** (pavyzdžiui: skaičiavimui, kodavimui, kokybinių ar kiekybinių duomenų vizualizacijai, lentelės ar grafiko sukūrimui)
Paaiškinkite:

5. ☐ **Efektyvumo didinimui** (pavyzdžiui: tekstų santraukų kūrimui, išnašų formatavimui ir pan.)

Paaiškinkite: naudotas kaip pagalbininkas išnašų formatavimui.

6. ☐ **Kitu būdu.**

Paaiškinkite:

7. **Kokių žingsnių ėmėtės siekdami sumažinti dirbtinio intelekto daromų klaidų ar neatsakingo naudojimo tikimybę?**

Paaiškinkite: atsakingai vertinau pateikiamą informaciją, lyginau DI paaiškintas sąvokas su pirminėmis autorių mintimis.

PRIEDAI

Priedas Nr. 1 *Hung ir Hung kognityvinio karo modelio* *pritaikymas*

Hung ir Hung transformuotas dvimatis analizės *modelis ir pritaikytas praktinei analizei*

Priedas Nr. 2 <i>„The Global Times“ vasario mėn. publikacijų skaičius per dieną</i>	
Data	Publikacijų skaičius
2025-02-02	7
2025-02-03	6
2025-02-04	5
2025-02-05	11
2025-02-06	8
2025-02-07	2
2025-02-08	2
2025-02-09	9
2025-02-10	13
2025-02-11	5
2025-02-12	16
2025-02-13	10
2025-02-14	7
2025-02-15	3
2025-02-16	4
2025-02-17	4
2025-02-18	5
2025-02-19	7
2025-02-20	8
2025-02-21	4
2025-02-22	4
2025-02-23	6
2025-02-24	8
2025-02-25	9
2025-02-26	9
2025-02-27	11
2025-02-28	6
Viso:	189

Priedas Nr. 3 <i>„The Global Times“ vasario mėn. publikacijų skaičius pagal portalų skiltis</i>	
Publikacijos skiltis	Publikacijų kiekis
SOURCE/ECONOMY	49
CHINA/DIPLOMACY	43
WORLD/AMERICAS	25
OPINION/VIEWPOINT	15
WORLD/EUROPE	10
SOURCE/GT VOICE	9
CHINA/SOCIETY	8
CHINA/POLITICS	7
WORLD/MID-EAST	6
IN-DEPTH/IN-DEPTH	4
WORLD/ASIA-PACIFIC	3
OPINION-EDITORIAL	3
ARTS/FILM	2
PHOTO/WORLD	1
OPINION/OBSERVER	1
ARTS/DANCE	1
EDITORIAL NOTE	1
SOURCE/COMPANIES	1
Viso:	189

Priedas Nr. 4 <i>„The Global Times“ vasario mėn. publikacijų skaičius suskirstytas pagal autorių</i>	
Publikacijos skiltis	Publikacijų kiekis
SOURCE/ECONOMY	50
CHINA/DIPLOMACY	43
OPINION/EDITORIAL CONTENT	33
WORLD/AMERICAS	25
WORLD/EUROPE	10
CHINA/SOCIETY	8
CHINA/POLITICS	7
WORLD/MID – EAST	7
WORLD/ASIA – PACIFIC	3
ARTS	3
Viso:	189

Priedas Nr. 5 <i>Naujas „WORLD/MID – EAST“ suskirstymas, pagal autorių</i>	
Publikacijos skiltis	Publikacijų skaičius
WORLD/MID – EAST	6
PHOTO/WORLD	1
Viso:	7

Priedas Nr. 6 <i>Naujas „ECONOMY“ suskirstymas, pagal autorių</i>	
Publikacijos skiltis	Publikacijų skaičius
SOURCE/ECONOMY	49
SOURCE/COMPANIES	1
Viso:	50

Priedas Nr. 7 <i>Naujas „OPINION/EDITORIAL CONTENT“ suskirstymas, pagal autorių</i>	
Publikacijos skiltis	Publikacijų skaičius
OPINION/VIEWPOINT	15
SOURCE/GT VOICE	9
IN – DEPTH/IN – DEPTH	4
OPINION-EDITORIAL	3
OPINION/OBSERVER	1
EDITORIAL NOTE	1
Viso:	33

Priedas Nr. 8
Cituojamų autoritetų sąrašas (politikai ir valdžios atstovai)

Eil. Nr.	Cituojamų autoritetas (politikai ir valdžios atstovai)	Kiekis
1.	Dmitry Peskov	3
2.	Sami Abu Zuhri, Hamas leader	1
3.	Giancarlo Trimarchi, past chair of the Canadian Federation of Independent Grocers	1
4.	Wang Baodong, Chinese Consul General in Chicago	1
5.	David Eby, British Columbia Premier	1
6.	Judge Deborah L., Boardman from the United States District Court for the District of Maryland	1
7.	Li Zhiqiang, China's deputy consul general in Los Angeles	1
8.	Anthony Albanese, Australian Prime Minister (PM)	3
9.	Jean-Noel Barro, France Foreign Minister	3
10.	Abdul-Malik al-Houthi, A spokesperson for the German Federal Ministry for Economic Affairs and Climate Action stated	1
11.	Yemen's Houthi leader,	1
12.	Xi Jinping, President	2
13.	Pete Hegseth, US Secretary of Defense	2
14.	Michael R. Bloomberg, founder of Bloomberg LP and Bloomberg Philanthropies and three-term former mayor of New York City,	1
15.	Farhan Haq, deputy spokesman for UN Secretary-General Antonio Guterres,	1
16.	Lavrov, Russian Foreign Ministry	2
17.	Michael McCaul, US Representative	1
18.	Alexander Stubb, Finland's President told reporters in Munich.	1
19.	Netanyahu	1
20.	Rubio	1
21.	Nabil Abu Rudeineh, Deputy Prime Minister and Minister of Information	1
22.	Arati Prabhakar, former director of the White House Office of Science and Technology Policy under the Biden administration	1
23.	Serhii Nikiforov, Ukrainian presidential spokesperson	1
24.	Viktor Orban, Hungarian Prime Minister	2
25.	Dorothy Shea, acting U.S. Ambassador to the UN	1
26.	Rosemary DiCarlo, UN Under-Secretary-General for Political and Peacebuilding Affairs	1
27.	Howard Lutnick, U.S. Secretary of Commerce	3
28.	Friedrich Merz, Chairman of the German Christian Democratic Union	3
29.	Bernd Lange, chair of the European Parliament's international trade committee,	1
30.	Marc Ferracci, France's Industry Minister	1
31.	Katsunobu Kato, Japan's finance minister	1
32.	Mitch McConnell, US Senator Republican of Kentucky and the former minority leader	1
33.	Maroš Šefčovič, Europe's top trade official	2
34.	Austan Goolsbee, US Chicago Federal Reserve President	1
35.	John Murphy, The head of International at the US Chamber of Commerce	1
36.	Algernon Yau, Hong Kong Secretary for Commerce and Economic Development	1
37.	José Raúl Mulino, Panamanian President	1
38.	Pascal Sim, spokesperson for the UNHRC	2
39.	Hiroshi Moriyama, secretary-general of the Liberal Democratic Party and Makoto Nishida, secretary-general of the Komeito Party of Japan	1

40.	Pham Minh Chinh, Vietnamese Prime Minister	2
41.	Mary Ng, trade minister	1
42.	David Lammy, British Foreign Secretary	1
43.	Doug Ford, Canada's Ontario Premier	1
44.	Geng Shuang, China's deputy permanent representative to the United Nations (UN)	1
45.	Alexey Pushkov, Russian Senator	1
46.	Shigeru Ishiba, Japanese Prime Minister	2
47.	Francois-Philippe Champagne, Canadian Innovation Minister	3
48.	Chan Kwok-ki, chief secretary for administration of the Government of the Hong Kong Special Administrative Region,	2
49.	Robert Habeck, German Economy Minister and Vice Chancellor	1
50.	V. Anantha Nageswaran, India's Chief Economic Adviser	1
51.	Narendra Modi, Indian Prime Minister	3
52.	Nirmala Sitharaman, Finance Minister	1
53.	Zhang Junsh, Chinese military expert	1
54.	Song Zhongping, military expert	3
55.	Tetsuro Homma, an executive vice president of Panasonic Holdings, who is also chairman of the Japanese Chamber of Commerce and Industry in China,	1
56.	Fu Cong, Permanent Representative of China to the UN.	1
57.	Ronald Lamola, South African Minister of International Relations and Cooperation	1
58.	Kevin Hassett, Trump's top economic adviser	1
59.	Pedro Sanchez, Spanish Prime Minister	1
60.	H.D. Kumaraswamy, Indian Steel Minister	1
61.	Candace Laing, President and CEO of the Canadian Chamber of Commerce	1
62.	Kevin Rudd, former advisor to former Australian prime minister	1
63.	Sevim Dagdelen, a member of the German Bundestag	1
64.	JD Vance ,US Vice President	2
65.	Keith Kellogg, Trump's Ukraine envoy	1
66.	Keir Starmer, UK Prime Minister	2
67.	Ulf Kristersson, Prime Minister	1
68.	Brian Hughes, White House National Security Council spokesman	1
69.	Lin Chia-lung, the head of the external affairs authority of Taiwan island	1
70.	Yuri Ushakov, Russia's chief foreign policy adviser	1
71.	Maria Zakharova, Russian Foreign Ministry Spokesperson	2
72.	Li Chenggang, China's Ambassador to the WTO	2
73.	Majed Al Ansari, Qatar's Foreign Ministry Spokesperson	1
74.	Nayib Bukele, El Salvador's President	1
75.	Brian Mast, US Representative	1
76.	Hakan Fidan, Turkish Foreign Minister	1
77.	Faisal bin Farhan Al Saud, Saudi Arabian Foreign Minister	1
78.	Vladimir Putin,Russian President	1
79.	Mike Waltz, US national security advisor	1
80.	Sergei Ryabkov, Russian Deputy Foreign Minister	1
81.	Kate Kalutkiewicz, who was senior director for international trade policy at the National Economic Council during US President Donald Trump's	1
82.	Fatih Birol, IEA Executive Director	1
83.	Denys Shmyhal, Ukrainian Prime Minister	1
84.	Mauro Vieira, Brazilian Foreign Minister	1
85.	Wu Qian, spokesperson of the MND,	1

86.	Huo Jianguo, a vice chairman of the China Society for World Trade Organization Studies in Beijing	4
-----	---	---

Priedas Nr. 9
Kitų cituojamų autoritetų sąrašas

Eil. Nr.	Kitų cituojamų asmenų sąrašas
1.	Scott Speck, artistic director and principal conductor, Chicago Philharmonic
2.	Song Yuexi, eighth-grade student
3.	Wu Yingzhen, ninth-grade student, dancer
4.	Elizabeth Olson, audience member
5.	Andy Salk, banker
6.	Victoria Greene, G Squared Private Wealth, role not specified
7.	Robert King, Hollywood producer
8.	Lai Li, analyst, Maoyan
9.	Yin Hong, vice chairman, China Film Association, professor, Tsinghua University
10.	Gunnar Groebler, president, German Steel Association
11.	Paul Johnson, director, Institute for Fiscal Studies
12.	Ferdinand Dudenhofer, automotive expert, Germany
13.	Li Haidong, professor, China Foreign Affairs University
14.	Cui Heng, scholar, China National Institute for SCO International Exchange and Judicial Cooperation
15.	Hu Wei, chairman, CGCC, president and CEO, Bank of China U.S.A.
16.	Gary Clyde Hufbauer, nonresident senior fellow, Peterson Institute for International Economics
17.	Lü Xiang, research fellow, Chinese Academy of Social Sciences, US studies expert
18.	John Norris, author, <i>The Enduring Struggle: The History of the U.S. Agency for International Development and America's Uneasy Transformation of the World</i>
19.	Daryl Grisgraber, humanitarian policy lead, Oxfam America
20.	Ted Mitchell, president, American Council on Education
21.	Rick Haganir, neuroscientist, Johns Hopkins University
22.	Harley Seyedin, chairman and president, AmCham South China
23.	Tian Yun, economist, Beijing-based
24.	Lord Adair Turner, head, Energy Transitions Commission
25.	Aaron Kesselheim, professor of medicine, Harvard Medical School
26.	Arthur Caplan, head, division of medical ethics, NYU Langone Medical Center
27.	Cui Hongjian, professor, Academy of Regional and Global Governance, Beijing Foreign Studies University
28.	Wu Xinbo, director, Center for American Studies, Fudan University
29.	Sun Degang, director, Center for Middle Eastern Studies, Fudan University
30.	Liu Zhongmin, professor, Middle East Studies Institute, Shanghai International Studies University
31.	Xiang Haoyu, research fellow, Department for Asia-Pacific Studies, China Institute of International Studies
32.	Thomas Ryan, North America economist, Capital Economics
33.	Huo Jianguo, vice chairman, China Society for World Trade Organization Studies
34.	Radhika Desai, professor, Department of Political Studies, University of Manitoba

35.	Tu Xinquan, dean, China Institute for WTO Studies, University of International Business and Economics
36.	Sun Jiashen, assistant researcher, Institute of Japanese Studies, Chinese Academy of Social Sciences
37.	Yang Zhen, deputy director, Northeast Asia Research Center, Shanghai University of Political Science and Law
38.	Warren Pearce, chief executive, Association of Mining and Exploration Companies
39.	Gu Tao, Chinese merchant
40.	Yang Ming, toy factory owner, Shantou, Guangdong, China
41.	Ding Duo, director, Research Center for International and Regional Studies, National Institute for South China Sea Studies
42.	Li Yong, senior research fellow, China Association of International Trade
43.	Zhou Mi, senior research fellow, Chinese Academy of International Trade and Economic Cooperation
44.	Xue Lan, director, Institute for AI International Governance, Tsinghua University
45.	Gina Neff, Minderoo Centre for Technology and Democracy, University of Cambridge
46.	Wendy Hall, Southampton University, role not specified
47.	Zhang Linghan, China University of Political Science and Law, expert, UN High-Level Advisory Body on Artificial Intelligence
48.	Zhao Junjie, senior research fellow, Institute of European Studies, Chinese Academy of Social Sciences
49.	Zhu Rongsheng, assistant researcher, Center for Strategic and Security Studies, Tsinghua University
50.	Nick Reiners, senior geotechnology analyst, Eurasia Group
51.	Wang Yiwei, professor, School of International Relations, Renmin University of China; director, Center for European Union Studies, Renmin University of China
52.	Zeng Yi, professor of AI, Chinese Academy of Sciences, member, United Nations AI Advisory Body
53.	Kyle Rodda, senior financial markets analyst, Capital.com
54.	Wang Guoqing, research director, Beijing Lange Steel Information Research Center
55.	Bai Ming, research fellow, Chinese Academy of International Trade and Economic Cooperation
56.	Liu Jinsong, director-general, Department of Asian Affairs, China's Foreign Ministry
57.	Zhou Yongsheng, deputy director, Japanese Studies Center, China Foreign Affairs University
58.	Lü Chao, East Asian studies expert, Liaoning Academy of Social Sciences
59.	He Weiwen, senior fellow, Center for China and Globalization
60.	Louise Street, senior markets analyst, World Gold Council
61.	Pan Helin, member, Expert Committee for the Information and Communication Economy, Ministry of Industry and Information Technology
62.	Wang Nan, owner, Yiwu Conan Hardware Tools Trading Company
63.	Zeng Hao, exporter, Jinqi Technology Co.
64.	Cai Qinliang, secretary general, Yiwu Christmas Products Industry Association
65.	Li Guanjie, research fellow, Shanghai Academy of Global Governance and Area Studies, Shanghai International Studies University
66.	Wang Shuo, professor, School of International Relations, Beijing Foreign Studies University
67.	Wang Huiyao, founder and president, Center for China and Globalization
68.	Charles W. Dent, former GOP congressman
69.	Ma Jihua, telecom industry observer
70.	Tang Yonghong, professor, Taiwan Research Institute, Xiamen University
71.	Gao Lingyun, expert, Chinese Academy of Social Sciences

72.	Liu Zongyi, director, Center for South Asia Studies, Shanghai Institutes for International Studies
73.	Zhang Jiadong, director, Center for South Asian Studies, Fudan University
74.	Josef Gregory Mahoney, professor of politics, executive director, International Center for Advanced Political Studies, East China Normal University
75.	Zhang Longqiang, deputy secretary-general, China Iron and Steel Association
76.	Chen Fengying, research fellow, China Institutes of Contemporary International Relations
77.	Stephanie Roth, chief economist, Wolf Research
78.	Scott Lincicome, trade expert, Cato Institute
79.	Warwick Powell, adjunct professor, Queensland University of Technology
80.	Jiang Feng, professor of European Studies, Shanghai International Studies University, president, Shanghai Association of Regional and Country Studies
81.	Dong Yifan, visiting researcher, School of Politics and Public Administration, Xinjiang University
82.	Yang Xiyu, senior research fellow, China Institute of International Studies
83.	Zheng Jian, director, Graduate Institute for Taiwan Studies, Xiamen University
84.	Li Zhenguang, deputy director, Institute of Taiwan Studies, Beijing Union University
85.	Sun Xiuwen, associate professor, Institute for Central Asian Studies, Lanzhou University
86.	Alan Diehl, former investigator, National Transportation Safety Board, former safety adviser, FAA and U.S. Air Force
87.	Wang Yanan, chief editor, <i>Aerospace Knowledge</i> magazine
88.	Chen Jianguo, aviation industry expert, pilot
89.	Diao Daming, professor, Renmin University of China
90.	Jonathan Gold, vice president for supply chain and customs policy, National Retail Federation
91.	Jim Farley, CEO, Ford Motor Company
92.	Lü Benfu, professor, University of Chinese Academy of Sciences, vice president, China National Institute for Innovation and Development Strategy
93.	Jorge I. Aguadero Casado, Spanish writer
94.	Wang Jianbin, professor, Academy of Regional and Global Governance, Beijing Foreign Studies University
95.	Chung Kim-wah, former deputy executive director, HKPORI
96.	Song Guoyou, expert, Fudan University
97.	Glenn Diesen, political scientist, professor, University of South-Eastern Norway
98.	Earl Rasmussen, former U.S. Army lieutenant colonel, international security consultant
99.	Sun Kebin, research fellow, China Institutes of Contemporary International Relations
100.	Shaun Narine, professor of international relations and political science, St. Thomas University, Canada
101.	Ding Chun, director, Center for European Studies, Fudan University
102.	Zhu Guangmei, deputy general manager, Beijing Tegene Robots Co.
103.	Christian Lindner, role not specified
104.	Wang Xiaoquan, expert, Institute of Russian, Eastern European and Central Asian Studies, Chinese Academy of Social Sciences
105.	Zhang Xiang, director, Digital Automotive International Cooperation Research Center, World Digital Economy Forum
106.	Ani Dasgupta, president and CEO, World Resources Institute
107.	Devin Callahan, New York League of Conservation Voters, role not specified
108.	Correa do Lago, role not specified
109.	Chen Zhenlin, administrator, China Meteorological Administration

110.	Zhuo Hua, international affairs expert, School of International Relations and Diplomacy, Beijing Foreign Studies University
111.	Wei Shaojun, vice chairman, China Semiconductor Industry Association
112.	Jon Moeller, chair of the board, president and CEO, Procter & Gamble
113.	Myron Brilliant, senior counselor, Albright Stonebridge Group
114.	Zhang Hong, research fellow, Institute of Russian, Eastern European and Central Asian Studies, Chinese Academy of Social Sciences
115.	Klaus F. Zimmermann, professor, Free University of Berlin, president, Global Labor Organization
116.	Pierre Picquart, expert in geopolitics and human geography, University of Paris-VIII
117.	Jan Oberg, director, Transnational Foundation for Peace and Future Research
118.	Laurent Michelon, French entrepreneur, author, <i>Understanding the relation between China and the West</i>
119.	Feng Zhongping, director, Institute of European Studies, Chinese Academy of Social Sciences
120.	Li Yonghui, senior research fellow, Institute of Russia, Eastern Europe and Central Asia Studies, Chinese Academy of Social Sciences
121.	Shen Yi, professor, Fudan University
122.	Steven Guanpeng Dong, dean, National Institute of Public Relations and Strategic Communications, Communication University of China
123.	Huang Rihan, professor, College of International Relations, dean, Maritime Silk Road Institute, Huaqiao University
124.	Denis Simon, distinguished researcher, Institute for China-America Studies
125.	Bao Jianyun, director, Center for International Political Economy Studies, Renmin University of China

Priedas Nr. 10

Publikacija „Europe vows to defend interests amid new US tariff threats“

WORLD / EUROPE

Europe vows to defend interests amid new US tariff threats

By Xinhua Published: Feb 11, 2025 08:54 AM

Flags of the European Union fly outside the Berlaymont Building, the European Commission headquarters, in Brussels, Belgium, Jan. 29, 2025. (Xinhua/Meng Dingbo)

The European Commission on Monday rejected the rationale for new US tariffs on European exports, vowing to protect businesses, workers, and consumers across the bloc.

The statement came after US President Donald Trump threatened to impose 25-percent tariffs on all steel and aluminum imports, reigniting fears of a transatlantic trade war.

European Union (EU) leaders swiftly condemned the proposed tariffs, which are expected to be formally announced later on Monday or Tuesday. The Commission said there is "no justification" for the US measures, calling them unlawful and economically harmful, particularly given the deeply integrated EU-US supply and production chains.

With European leaders signaling their readiness to retaliate, concerns are growing that the looming trade dispute could strain economic ties and disrupt global markets.

TARIFFS COULD BACKFIRE

The European Commission, the EU's executive body, strongly criticized the proposed tariffs, warning they would ultimately hurt US businesses and consumers.

"Tariffs are essentially taxes," it said in a statement, emphasizing that the move would increase costs for American companies, drive inflation, heighten economic uncertainty, and disrupt global market integration. Given the deep interdependence between European and American industries, the EU warned that such measures would be counterproductive, effectively imposing taxes on U.S. citizens as well.

European officials fear a repeat of 2018, when Trump's previous steel and aluminum tariffs triggered swift EU retaliation. At the time, Brussels imposed countermeasures on U.S. goods such as whiskey, motorcycles, and orange juice.

With the formal announcement of the new U.S. tariffs expected later on Monday, European leaders are bracing for another escalation in trade tensions.

EU WEIGHS RETALIATION

France was among the first to respond to Trump's tariff threat, with Foreign Minister Jean-Noel Barrot warning on Monday that the EU would retaliate if the proposed tariffs take effect.

"There is no hesitation when it comes to defending our interests," Barrot told French television TF1, recalling how the EU countered similar tariffs in 2018 and vowing to take the same approach if necessary. Germany, Europe's largest economy, is also preparing for action. A spokesperson for the German Federal Ministry for Economic Affairs and Climate Action stated that while the EU and Germany are working to prevent the tariffs, they stand ready to implement countermeasures if needed.

During a televised debate on Sunday ahead of upcoming elections, German Chancellor Olaf Scholz warned that the EU could "act within an hour" if Trump proceeds with tariffs on European goods. Industry leaders are also pushing for a firm response. Gunnar Groebler, president of the German Steel Association, urged the EU to react in a "united, strategic, and swift manner" to counter the tariff threat. "The U.S. is the largest buyer of European steel, importing around 1 million tonnes of mostly special steels from Germany alone each year," he noted.

A LOSE-LOSE SCENARIO

French President Emmanuel Macron cautioned that tariffs on EU goods would not be in the interests of the United States.

"If Washington imposes tariffs across multiple sectors, it will drive up the cost of goods and fuel inflation in the United States," Macron said, pointing out that European savings play a crucial role in financing the U.S. economy.

Economic experts share Macron's concerns. Paul Johnson, director of the London-based Institute for Fiscal Studies, warned that Trump's planned tariffs could push up interest rates worldwide, having ripple effects on global monetary policy.

"It is going to create additional inflation, at the very least, in the United States, and that will have knock-on effects globally, particularly on interest rates," Johnson explained.

Ferdinand Dudenhoeffer, a German automotive expert, argued that Trump is leveraging economic power to siphon off jobs and prosperity from other countries through his tariff policies. "He knows no friends or enemies. Even U.S. car manufacturers GM and Ford would suffer considerably from tariffs on cars from Canada and Mexico," he said.

Dudenhoeffer noted that U.S. net vehicle imports totaled 5.6 million units in 2024. "Trump might ask how many jobs could be created if all these vehicles were produced domestically," he said.

Despite the growing alarm, some analysts hold that the impact of Trump's tariffs may be limited. Christian Helmenstein, chief economist of the Federation of Austrian Industries, described Trump's plan as an "unfriendly pinprick" but not a severe blow.

He told the Austrian newspaper Kurier that the U.S. imports about a quarter of its steel needs, with much of it coming from Canada, Brazil, Mexico, and South Korea rather than Europe.

But Harald Oberhofer, an economist at the Austrian Institute of Economic Research, described Trump's tariff plans as "an economically high-risk game."

He pointed out that the United States was Austria's largest export growth market last year amid weak overall exports and a trade war could further weaken Austria's already fragile economy, which is projected

to grow by just 0.6 percent this year.

As Trump moves closer to making his tariff announcement official, European leaders are making their stance clear: if the U.S. imposes new trade barriers, the EU stands ready to defend its economic interests with countermeasures.

Priedas Nr. 11

Publikacija „Foreign Ministry Spokesperson’s Remarks on Marco Rubio’s Comments on China During His Visit to Relevant LAC Countries“

CHINA / DIPLOMACY

Foreign Ministry Spokesperson’s Remarks on Marco Rubio’s Comments on China During His Visit to Relevant LAC Countries

By Ministry of Foreign Affairs Published: Feb 07, 2025 04:27 PM

Q: U.S. Secretary of State Marco Rubio, during his visit to Panama, El Salvador, Costa Rica, Guatemala, and the Dominican Republic from February 1 to 6, made comments concerning China, including on China's cooperation with Latin America and the Caribbean (LAC), the Panama Canal, Belt and Road cooperation, 5G and cybersecurity, and the one-China principle. He also claimed to "counter the influence of the Chinese Communist Party in the hemisphere." What's China's comment?

A: The groundless comments from the U.S., steeped in Cold-War mentality and ideological bias, are unfounded accusations against China aimed at sowing discord between China and relevant LAC countries, which interfere in China's internal affairs, and undermine China's legitimate and lawful rights and interests. China has lodged serious protests to the U.S. side.

China is committed to growing friendship and cooperative ties with LAC countries under the principle of mutual respect, equality, mutual benefit, openness, inclusiveness and win-win cooperation. Between China and LAC countries, there is no zero-sum and the-winner-takes-all geopolitical calculations, only sincere mutual support and cooperation for shared progress. We never attach any strings to the practical cooperation between China and LAC countries, or target any third party. The cooperation meets the need of LAC countries, is mutually beneficial and has delivered tangibly to relevant countries and made lives better for the local population. The U.S. points fingers at normal cooperation between LAC countries and a third country, showing no respect for LAC countries. The overwhelming trend of China and LAC countries working together for stronger cooperation is irreversible.

China supports Panama's sovereignty over the Panama Canal and is committed to upholding the Canal's status as a permanently neutral international waterway. China has never participated in managing or operating the Canal, and never ever has China interfered. The accusation that China has control over the Canal is totally groundless. The world is not blind to the truth that who is keeping the Canal neutral and thriving and who keeps threatening to "take back" the Canal.

The Belt and Road Initiative (BRI) is an initiative for economic cooperation. Since it was proposed in 2013, its cooperation areas and scope have kept expanding and the outcomes have continued to benefit people of different countries. The BRI has now become one of the most popular international public goods and the largest-scale international cooperation platform. The BRI cooperation has delivered tangibly for people in more than 150 countries and boosted the common development of developing countries. The U.S. attack and disruption of cooperation under the BRI once again exposes their hegemonism. We firmly oppose the U.S. smear and sabotage of the BRI cooperation.

China has been all along committed to safeguarding cybersecurity and carrying out cooperation in relevant areas based on the principle of win-win cooperation. Chinese companies have been widely popular for their advanced 5G technologies and secure and efficient services. Smearing Chinese companies and suppressing Chinese technologies will neither hold back China's development and progress nor stop its cooperation with other countries, but only cut oneself off opportunities.

There is but one China in the world. Taiwan is an inalienable part of China's territory and the government

of the People's Republic of China is the sole legal government representing the whole of China. One hundred and eighty-three countries in the world have established diplomatic ties with China, which fully shows that supporting the one-China principle is the right thing to do and where the public opinion trends and the arc of history bends. The Taiwan question is purely China's internal affair, which brooks no foreign interference.

The U.S. interruption of the normal exchanges and cooperation between China and LAC countries will win no support and is doomed to fail. China will firmly safeguard its sovereignty, security and development interests.

Priedas Nr. 12

Publikacija „US-Russia talks: A return to realism in international order“

OPINION / VIEWPOINT

US-Russia talks: A return to realism in international order

By Zhang Hong Published: Feb 15, 2025 12:49 AM

The interaction between the US and Russian leaders has recently started to thaw, with US President Donald Trump and Russian President Vladimir Putin holding a phone call. This has led to a de-escalation in the Russia-Ukraine conflict, which has been ongoing for over three years, opening a window for renewed diplomatic efforts among involved parties. This development has had some positive effects on the current international situation.

First, this marks a thaw in the intense confrontation between the US and Russia, indicating a potential recalibration of their strategic relationship toward crisis management. During the Joe Biden administration, the strategic relationship between the US and Russia underwent severe damage. The US consistently pressured Russia on political and geopolitical security issues, ignoring Moscow's strategic warnings, which led to the eventual outbreak of the Russia-Ukraine conflict and further escalated the crisis. Russia has long sought to establish an equal and stable relationship with the US and other Western powers, and attempted to engage in dialogue with the US and European nations over the Ukraine issue, but these efforts failed. The election of a new US president undoubtedly provides Moscow with a rare opportunity to break the strategic deadlock.

The topics discussed in the phone call reveal that the US and Russian leaders not only focused on resolving the Russia-Ukraine conflict but also touched on issues such as the Middle East, artificial intelligence, the power of the dollar. This interaction signals a détente in their strategic relationship, suggesting a shift back to a great power framework balancing rivalry and cooperation, with the possibility of "deals" on the Russia-Ukraine conflict, the Gaza conflict, or other global issues.

Second, this signals a major shift in the post-Cold War international order, indicating a transition from a liberalist framework to a more pragmatic approach. The new US administration is more inclined toward a realist foreign policy, gradually abandoning the "rules-based international order." Liberal advocacy of value diplomacy and the transatlantic alliance are giving way to an "America First" approach. Since the 2014 Crimea crisis, Russia has moved away from integration with the West and Atlanticism, shifting toward an independent national development model in both political and economic spheres.

Specifically on the Ukraine issue, Russia has abandoned the geopolitical fantasy of coexistence and shared influence with the West, instead choosing to compete with the West based on power, even resorting to the use of force to counter Western strategic challenges. The phone call between the US and Russian leaders, leading to the initiation of Russia-Ukraine peace talks, also signals that Russia's realist national strategy is beginning to yield initial results.

Finally, the US and Russia agreed to engage in peaceful negotiations based on reality. The Trump administration asserted that Ukraine's NATO membership is "impractical" and the return of Russian-occupied territories to Kiev is "illusionary." The current situation of the Russia-Ukraine conflict has proven that the West and Ukraine lack the strength to achieve their demands, and that pursuing them would only lead to greater losses and strategic risks.

The phone call between the US and Russian leaders has a positive side, indicating a possible de-escalation of the Russia-Ukraine conflict. However, this does not guarantee that a compromise will be reached in the short term, as the Ukraine crisis involves complex geopolitical and security interests.

While there are certain flaws in the liberal international order, an unrestrained shift toward pure realism could also introduce significant risks. Therefore, resolving the Russia-Ukraine conflict requires a collective effort from the international community.

Only by establishing a fair, democratic, and orderly system of international competition can the foundation for lasting global stability and peace be established.

The author is a research fellow at the Institute of Russian, Eastern European and Central Asian Studies of the Chinese Academy of Social Sciences. opinion@globaltime.com.cn

Priedas Nr. 13

Publikacija „US businesses decry Trump tariffs, as some warn of a ‘larger, longer lasting’ impact“

[SOURCE / ECONOMY](#)

US businesses decry Trump tariffs, as some warn of a ‘larger, longer lasting’ impact

China will ‘definitely’ take necessary measures against bullying: MOFCOM

By Ma Jingjing Published: Feb 06, 2025 07:44 PM

The Trump administration's wielding of the big "tariff stick" against Mexico, Canada and China, the US' three biggest trading partners, has drawn growing criticism and concerns from the US business community, with some warning of a "larger, longer lasting" impact on the US economy than that of the tariffs imposed during President Donald Trump's first term.

After announcing 25 percent tariffs on Mexico and Canada, Trump on Monday temporarily suspended the tariffs for one month, but what will transpire after the pause remains unclear.

The 10 percent tariff on imports from China went into effect on Tuesday. In response, China has announced that it will impose additional tariffs on certain US products starting from February 10, and the country has filed a lawsuit with the WTO against the US' tariff hikes.

Asked about whether China will make more responses to US tariffs, He Yongqian, a spokesperson of the Ministry of Commerce, said on Thursday that China does not start trade friction and is willing to address issues through dialogue, but it will definitely take necessary measures to safeguard its rights and interests against unilateral bullying.

Additionally, the BBC reported Trump had hinted that tariffs on EU goods could happen "pretty soon."

Meanwhile, criticism is piling up. US Chicago Federal Reserve President Austan Goolsbee warned on Wednesday US time that overlooking the inflationary risks of tariffs would be a critical misstep, pointing to the COVID-19 pandemic as an example of how supply chain disruptions can fuel inflation, Reuters reported on Thursday.

Goolsbee said that this time, "tariffs may apply to more countries or more goods or at higher rates, in which case the impact could turn out to be larger and longer lasting," compared to 2018 when Trump put import duties in place during his first administration.

US carmaker Ford Motor Co warned that its profit may fall by \$2 billion or more this year on lower vehicle prices and costly new-model launches, exacerbating concerns over potential tariff hikes and waning demand for electric vehicles, Bloomberg reported on Thursday.

US toy making giant Mattel said it may increase its prices in the US to make up for the impact of Trump's tariffs, the BBC reported, noting that about 40 percent of the maker of Barbie and Hot Wheels' production

is based in China.

The head of International at the US Chamber of Commerce, John Murphy, said that Trump's tariff plan will only "raise prices for American families and upend supply chains," according to the report.

The Entertainment Software Association, the trade group representing video game publishers in the US, has issued a statement saying the Trump administration's tariff hikes will likely do serious harm to the gaming industry and gamers alike.

"Video games are one of the most popular and beloved forms of entertainment for Americans of all ages. Tariffs on video game devices and related products would negatively impact hundreds of millions of Americans and would harm the industry's significant contributions to the US economy," the association said.

Huo Jianguo, a vice chairman of the China Society for World Trade Organization Studies in Beijing, told the Global Times on Thursday that opposition from US businesses to Trump's tariffs is expected, "as US importers and consumers will suffer significant losses due to the additional tariffs."

Trump's tariffs on Canada, Mexico and China would cost the typical US household at least \$1,200 a year due to their effect on consumer prices, according to a new analysis released by the Peterson Institute for International Economics, a Washington-based think tank, on Wednesday.

"Tariffs can only increase inflation, the higher they are, the worse their effects," Radhika Desai, professor of Department of Political Studies at University of Manitoba in Canada, told the Global Times in December after Trump repeatedly made tariff threats. "Outside the US, the tariffs will only push other countries to reduce their relations with an increasingly untrustworthy economic partner."

Moreover, "the effect of tariffs is not as useful as the Trump administration has stated [in achieving its objectives], given the economic development stage of the US economy," Tu Xinquan, dean of China Institute for WTO Studies at the University of International Business and Economics, told the Global Times on Thursday.

Data have shown that since the US imposed additional tariffs on Chinese products in 2018, the US' trade deficit in goods continues to widen, while the US' manufacturing sector has not seen significant improvement, Tu noted.

Lin Jian, a spokesperson for the Chinese Foreign Ministry, also said on Wednesday that trade and tariff wars have no winners, and putting pressure on China or threatening China will lead nowhere.

"China urges the US to correct its wrongdoings, address each other's concerns through equal-footed consultation, and promote the steady, sound and sustainable development of China-US relationship," Lin said.